

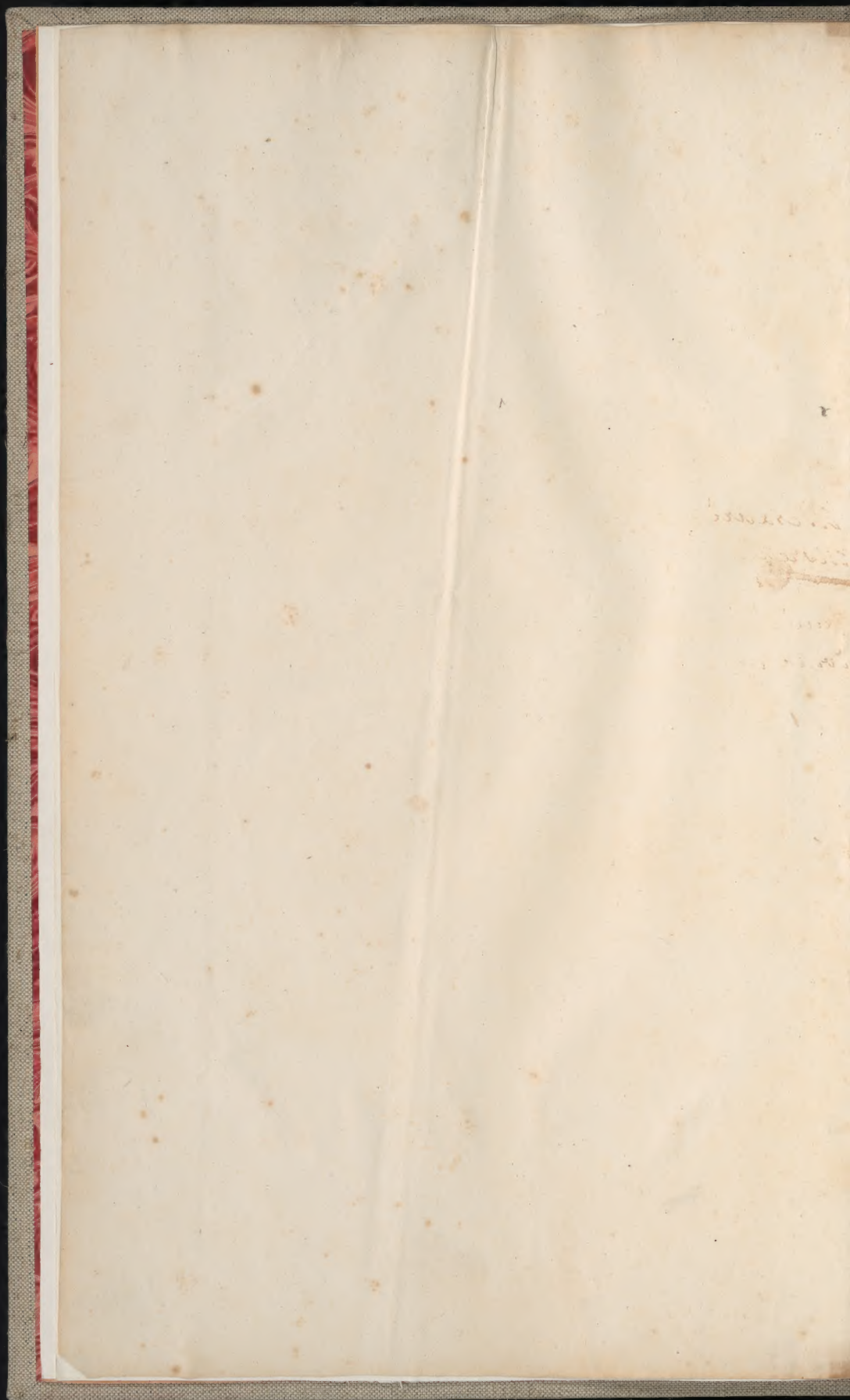

THE SAURI
MORELLIANI
TOWN OF

DANIELSON ROYALTY
NORTHWEST

lit. Manches frank & Man
sch. dant 14 en der bl. pag.
Gellahanni. L. 100. 100.

THESAURI
MORELLIANI
TOMUS PRIMUS,
S I V E
FAMILIARUM ROMANARUM
NUMISMATA OMNIA.

THESE
MORILLIANI
TOMUS PRIMUS

1772

FAMILIARUM ROMANARUM
NUMISMATA QUAERITA

THESAURUS MORELLIANUS,

S I V E

FAMILIARUM ROMANARUM
NUMISMATA OMNIA,

Diligentissime undique conquisita, ad ipsorum nummorum
fidem accuratissime delineata, & juxta ordinem

FULVII URSINI & CAROLI PATINI

disposita, a Celeberrimo Antiquario

ANDREA MORELLIO.

A C C E D U N T

NUMMI MISCELLANEI, URBIS ROMAE, HISPANICI,

&

GOLTZIANI DUBIAE FIDEI OMNES.

Nunc primum edidit & Commentario perpetuo illustravit

SIGEBERTUS HAVERCAMPUS.

A M S T E L A E D A M I,

Apud J. WETSTENIUM ET GUL. SMITH,

MDCCXXXIV.

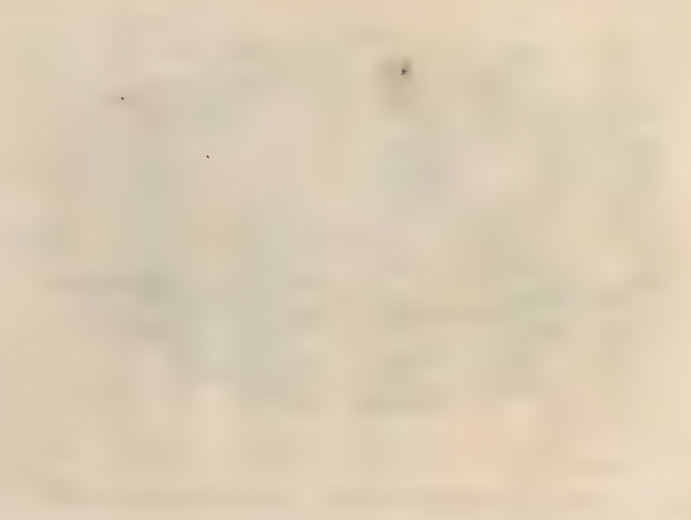

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY

1891

1891

1891

AUGUSTISSIMO MONARCHÆ
CHRISTIANO
S E X T O,
DANIÆ, NORVEGIÆ, VANDALORUM,
GOTHORUMQUE,
REGI HEREDITARIO,
D V C I
SLESVICI, HOLSATIÆ, STORMARIÆ,
ET DITHMARSIAE,
C O M I T I
IN OLDENBORG ET DELMENHORST
&c. &c. &c.

SIGEBERTUS HAVERCAMPUS.

REX AUGUSTISSIME,

Irabitur forsā aliquis, quod, ad finem perductis laboriosis hisce Commentariis, quibus Reipublicæ Romanæ Vetera illustrantur Numismata, Patronum Operi ultra glaciale Oceanum atque maris Baltici terminos quæram, Batarum inhabitans terras, & ibidem Lugduni, in ipsius Minervæ arce, constitutus.

Alii audaciam forsitan increpabunt meam, quod Magnus Principem, plurium Regnorum Terrarumque curis circumvallatum, ad antiqui metalli reliquias spectandas avocem, tantumque Illi otii esse putem, ut in has chartas veteris ævi monumentis refertas, Regiæ Majestatis oculos conjiciat.

Horum ego, REX AUGUSTISSIME, facile retundam perversam opinionem, & docebo, neque potuisse sub Illustriori Tutela, quam Sceptro Septemtrionalium Regnorum Tux Majestati parentium, exire hoc quaecunque industriæ meæ in antiqui ævi Monumentis Specimen; neque inter Europæ Monarchas facile ullum inveniri Regem, cui meliori titulo conveniat offerri scriptum, quo illustrantur antiqua Numismata, Reipublicæ, non qualiscunque, sed Romanæ; quæ rebus gestis quum parem habuerit nullam, nec habitura videatur unquam, subacta tamen aliquando & debellata fuit a Majoribus illorum Populorum, qui sub felicissimis Tuis Auspiciis beata fruuntur tranquillitate.

Et

D E D I C A T I O.

Et quidem primo neminem iturum inficias putem, primos Patriæ nostræ incolas, si non omnes, maximam certe partem (quod & ipsa locorum terrarumque nomina ostendunt) huc ex Septentrionali plaga transmigrasse, secumque illarum regionum mores, scita, linguam intulisse; qui quidem, ut fieri solet, vicinarum gentium confluxu atque cohabitatione, aliisque de causis, magna ubi ceperunt incrementa, antiquæ Patriæ sermonem dedidicerunt, non tamen ita deleverunt, quin rebus inanimatis locisque, præsertim regionibus, urbibus, pagis, inposita antiquitus & retenta huc usque nomina ostendant, incunabula Majorum nostrorum fuisse in Septentrione, unde velut e vagina gentium numerosa semper, antiquis etiam Scriptoribus commemorata, per omnem Europam se disperfit soboles, & velut examen late terras occupavit.

Merito itaque Tutelæ Sacratæ Nominis Tui hoc Opus offero, REX AUGUSTISSIME, ut in antiqua Majorum nostrorum Patria regnanti, in qua per Illustrissimi Generis successionem tot Regnorum potestas in Vetusissima domo Oldenburgica Tibi inviolata per manus est tradita, quæ porro inconcussa ad feros ut extendatur nepotes ex animo voveo.

Quis autem Stirpis OLDENBURGICÆ Daniæ & Septentrionalium regnorum nescit Reges, rebus domi forisque gestis vere Illustrēs, vere magnificos? a quibus per rectam Regia Tua Majestas lineam descendit, quorum si nomina recenseamus, totidem Heroas antiquos domitis errorum monstris, Patriæ Patres beneficiis in subditos accumulatis, atque Summos Reges, Majestate operum & rerum gestarum claritate immortales, enumerare videbimur.

Qui enim primus ex Illustrissima ista domo regalem posteris patefecit aulam, CHRISTIANUS ejus nominis PRIMUS, quantum supremæ in Reges Majestatis favorem secum adveheret suisque bono omine communicaret subditis, ipso quoque Nomine ostendisse videtur. Pietatis & Sapientiæ ejusdem fama moti, velut alterum Numam, ultro sibi Dani expetivisse leguntur, & ambiisse, ut Regnum hærede destitutum Optimus ipse suscipere dignaretur. Neque sane spe sua falsi fuerunt, vel ipsa enim vota eorundem superavit Rex Novus, Regnumque, quod veteres horrens novasque metuens turbas invenerat, filio hæredi tranquillum reliquit, postquam ipse in otio consenuisset, & inter multa Regni
de-

D E D I C A T I O.

decora delubrum quoque Musarum, Academiam Regiam, quæ Hafniæ est, condidisset.

Hunc quum duo filii supersites, Johannes & Fridericus, regio splendore terræ mandassent, gloria vero ejus immortalis per universam Europam, amor in animis subditorum sedem elegissent, Johanni quidem Regnum, eoque defuncto Christierno sive Christiano II. cessit, Friderico autem Slesvicensis & Holsatiæ Ducatus, cui post annos quadraginta duos debitum insuper stirpi ejusdem Regnum, a magnatibus & populo æquo studio est delatum, quod ad TE, REX MAXIME, non interrupto successionis ordine, non sine magno Titulorum pervenit incremento.

Is vero exstitit FRIDERICUS, ejus nominis PRIMUS, qui non modo pacem, cujus abundantia ditatur ipsum nomen, provida solertia ingenii, moderatione animi insigni, pietate in Deum incomparabili, quoad vixit, subditis suis præstitit, sed dubium reliquit utrum plus meruerit de tot Regnis populisque, qui auspicia ejus sunt secuti, an de cunctis nationibus hominibusque, qui & ante, & nunc, & post, in vastissimis ditionum ejus finibus, nati fuerunt, sunt, atque nascentur. Nihil nimis, imo minus dico pro augusta luce Veritatis, & purioris Religionis, cujus ille magnus Rex & Dux & Signifer in extremis Septemtrionis exstitit oris, ut in Aquilone erigeretur Vexillum Domini Domino-rum, atque omnes ejus inimici confunderentur.

Quod bonis avibus inchoaverat Pater, perfecit feliciter Filius, vero efficaciter nomine dictus CHRISTIANUS III. atque exsuperatis omnibus & debitæ sibi Successionis & veræ Lucis inimicorum machinis, palam hostem sese est professus illis, qui clausam tenebris Veritatem occulunt & viam ad Salutem præstruunt. Hic ille est, cujus jussu Libri Sacri Danice a Danis leguntur, instituta laudabili ejusmodi versione, non ut ad exemplar Ptolemæorum Regiæ Bibliothecæ esset ornamentum, sed doctos & indoctos viam doceret veritatis, pabulum animæ, non ingenii vel oculorum.

Principem Optimum, in quem juste Pyrrhi Epirotæ elo-gium quadrat, raro non inter Reges tantum, verum etiam inter Illustres Viros, aut vitæ sanctioris, aut justitiæ probatoris visum fuisse, Filius excepit FRIDERICUS II. pietate & reliquis virtutibus Patri Avoque & Majoribus comparandus, bellicis laudibus vero nequaquam poste-

D E D I C A T I O.

posterior. Ditmarsos enim, jugum jam olim avitum detre-
ctantes, atque in viis munitos paludibus, armis subegit, at-
que deinceps Danorum imperio parere coëgit. Regium æ-
rarium, regnique vires, idem egregie promovit firmavitque
instructa arce Cronenburgica, non sudore pecuniaque sub-
ditorum, sed suis liberaliter impensis exornata, ut vectigal,
quod inde redigeretur, publico cederet Regni commodo,
gloria facti Regnique cura sua tantum esset remuneratio.
Neque tamen inter Martis tubas & Mercurii strepitum
Musarum neglexit curam Maximus Princeps; quin illis
utriusque proventus & munera liberaliter consecravit,
Selandiæ Monasterio, cui Soræ est nomen, in Scholam Re-
giam meliori sorte commutato, atque multis commodis &
lautius beata Academia Hafniensi, ad cujus splendorem,
jam ante Pater Regis, addictos melioribus sacris conqui-
sitos undique omnium artium advocaverat Professores. Sic
ille plurimum Studia Divina & Humana promovit, & vi-
cissim pro meritis suis, haud parcas laudes & digna omni-
um virtutum elogia a Musis, quas sinu suo fovit, est con-
secutus.

CHRISTIANUS IV. Regni virtutisque Paternæ hæ-
res, Regiæ suæ Magnificentiae Munificentiaeque Testes inte-
gras reliquit Urbes, exstructis in Blekinga Christianopoli,
Christiaanstadio in Scandia, Christiania in Norvegia,
Glucstadio ad Albim, aliisque pluribus. Neque ædificator
modo novarum fuit, sed & instaurator veterum. Vir insuper
bellicis certaminibus exercitatus, Musarumque refugium
unicum. Testes tria bella cum Suecis & Germanorum Im-
peratore, vario eventu, magno animo gesta; Testes eruditi,
qui undique ad hunc Regem confluerunt, ejusque munificen-
tia ornati & sublevati sunt. Tentata primum sub hoc Rege
a Danis navigatio ad Indos Orientales, prospero successu sub
Successoribus haud destituta fuit, hodieque magno subdi-
torum commodo exercetur.

Postquam senio confectus naturæ debitum persolvisset
CHRISTIANUS IV. Regni habenas excepit FRIDERI-
CUS III. cujus nomen & virtus æternis Danorum celebrabun-
tur præconiis. Neque enim Regnum modo contra vicinorum
adsultus egregie defendit, sed & inaudita Suecorum felicitate
in ipsa Regia sua Urbe deprensus & obsessus, nequaquam For-
tunæ novercæ cessit, crævesve suos in belli certamine reliquit,
* * 2 sed

D E D I C A T I O.

sed contra obsistere ausus, suæ Majestatis periculo cives admonuit, præstare Patria bene defensa pro aris & focis mori, quam alienæ dominationis fieri accessio. Hujus suæ pietatis & magnanimitatis amplissimum laudatissimus Rex retulit præmium. Nam constantia sua victos hostes turpi fuga non regiam modo Urbem, sed & univèrsam Daniæ Regnum relinquere coëgit, pietate vero sua in cives & Patriam, illorum vicissim in se pietatem & benevolentiam est expertus. Ultro enim Cives & Subditi Regi, Patriæ suæ, corporum suorum, libertatisque univèrsorum, defensori, pleni Dominii jus obtulerunt, quæque ante ad Regnum successio certorum votis & sententiis erat adstricta, pleno jure Benefactoris sui Posteritati adsignarunt.

Hisce conditionibus, REX AUGUSTISSIME, Avus tuus, CHRISTIANUS V. Scep̄tris paternis successit, vicini Martis strepitu bellicis certaminibus plurimum exercitatus, Regnumque decedens reliquit filio Friderico IV. Suscepit is rerum habenas ancipite Regni sui statu, neque minus variis exercitus casibus, Patrem sese Patriæ præstitit, bella composuit, diris morbis afflictam civitatem regiam erexit, cum Indis Orientalibus populi sui Commercium non modo promovit, sed nullo pretio comparandas merces ad remotas maxime gentes transvehi jussit, doct̄rinam Evangelii, missis qui cæcis adhuc gentibus in finibus Malabaricis atque magna civitate Tranquebar, suis impensis, viam Salutis adnunciarent. Idem Rex Gloriosissimus Imperii vires insigniter auxit, Slesvicensi Ducatu ejusque integra nec aliqua sui parte imminuta possessione Danorum Regno restituta; quam quidem Regiæ Coronæ gemmam armis vict̄ricibus adquisivit, justo pacis fœdere firmavit.

Et hæc quidem, REX AUGUSTISSIME, magnifica Progenitorum Tuorum & non interrupta in Regio Danorum Norvegorumque Solio Series, quorum meritis laudibus amplisque virtutibus ita successisti, ut facile omnes & singulos æquaturus, & dotes univèrsorum in Te translaturus videaris. Quid enim primum, quid postremum suspicient in Te Subditi, mirabuntur exteri? Majorumne Pietatem, Magnificentiam, Munificentiam, Clementiam, Regias vere Virtutes, innatas Tibi neque hereditario tantum veluti jure acceptas. Si quid est, in quo priscorum Daniæ Norvegiæque Regum eluxit virtus, ex quo nulla Laurus Sacro Capiti Tuo accessisse videatur, Martis tropæa videri possint. At ego existimo, mecumque lubentes agnoscent

D E D I C A T I O.

agnoscent florentia sub umbra Sceptri Tui Regna, superari ex
 hoste quocunque ditissima quoque spolia beata Pacis tran-
 quillitate, neque monumentum celsius magisque conspicuum
 posse erigi, quam de ipso Marte tropæum. Coronat Te
 Oliva Pacis deæ Minervæ donum venerabile. Illa nascen-
 tem placido videtur excepisse sinu; Illa tenellos finxisse mo-
 res ad omnem artis & ingenii industriam; Illa, ægide prote-
 gens Alumni sui sacrum pectus, inspirasse virtutis & veræ
 gloriæ amorem, literarum ardens studium, & regendi po-
 pulos artes magno Rege dignas. Adeoque, quod ex pene-
 tralibus prudentiæ civilis pronunciavit olim Tacitus, Ci-
 vium vultus adversum fortuita adspectu Principis refo-
 veri, id, nimium quantum, paullo ante excessum Regis
 Optimi Divi Patris Tui horrendo casu prostrata Civitas
 Regia sensit. Fortuito igni in cineres subsiderunt sacra,
 profana, crepitantibus late flammis dijecta & vastata.
 Auribus etiam longe remotorum gravis merito accidit Haf-
 niæ funesta clades, quæ quam acerba oculis, & quidem eo-
 rum, quorum res & pignora per medias aut interibant aut
 rapiebantur flammæ, cogitari melius quam exprimi posse
 reor. Hisce tantis malis quantum & quam præsens subsi-
 dium in Regia Tua Majestate senserit adflicta Civitas o-
 mnes norunt. Patrem Patriæ & Conditorem Hafniæ qui vo-
 caverit CHRISTIANUM VI. veritati opprobrium haud
 fecerit. Per Te enim Splendidior ex ruinis Civitas sur-
 rexit, Tua Pietate Summi Numinis Tempia adtolluntur;
 Tua Munificentia pro ligneis lapideæ moles & tecta surgunt;
 Tua Misericordia oneribus levantur subditi, atque auream
 ubertatem velut in Saturni Regno hilares agnoscunt.

Et hoc Tuum indefinenter de populo Tuo bene merendi, quod
 verum boni Regis exemplar est, studium, quanto bonarum
 artium jubare coruscat! Tibi uni, si cui, inter Magnos
 Europæ Reges, doctæ Minervæ cura est, cujus lepore cap-
 tus inter sublimes Animi Tui cogitationes haud postremam
 curam restituendis Studiis inpendisti. Norvegiam, Gy-
 mnasius Dronthemii & Christianiæ excitatis, excolis. Acade-
 miam vero Hafniensem, conditam & ornatam a Majoribus,
 Tua munificentia ex cineribus redvivam, ultra pristinum eve-
 his splendorem, non modo præscriptis legibus, concessisque im-
 munitatibus excolens, sed & amplissimis honorariis invitans
 excellentes doctrina & ingenio viros; ut & Academiam

***

Haf-

D E D I C A T I O.

Hafniensem ornent atque eruditionis suæ radios ex Aquilone in longe diffitas spargant regiones.

Itaque, ut opinor, jam nemo inficias iverit, vix potuisse Monarchæ digniori hoc qualecunque Opus meum offerri, quam Sacratæ Tuæ Majestati. Sed tamen est aliquid amplius, quod haud vana me spe delectat, fore, ut non ingratum Majestati Tuæ se sistat Opus hoc Numismaticum. Haud ignotum est Orbi Erudito Regium, quod Hafniæ est, Museum, tam Rerum Naturalium quam Artificialium copia abundans, quodque typis Regis luculenter expressum & descriptum Oliger Jacobeus & Johannes Laurentius ediderunt. Hanc vero Regiam Antiquitatis & Novitatis suppellectilem, a Majoribus congestam, exquisita non modo liberalitate sed & judicio insigni auxit egregie Regia Tua Majestas, coëmptis ab hæredibus Illustrissimi Christiani, Comitis de Danesciold in Samsøe &c. (qui, ad omnia maxima natus, multis flebilis occidit, cujusque ad nomen etiamnum ingemisco) non modo omnibus Membris Veteribus & Libris MSS. insigni Veterum Auctorum, Græcorum Latinorumque, Thesauro, sed & instructissimo ejusdem Nummophylacio, quod multis, etiam rarissimis, Græcis Romanisque abundabat monumentis. Hoc scilicet unum videbatur deesse Suppellectili a Majoribus congestæ, in qua ipsi quidem illi, plurimique alii Principes, in auro & argento fulgebant, priscorum quoque Danorum Norvegorumque Principes in suis monetis spectabantur, sed rara erat Græcæ artis & Romanæ potentiae copia. Nunc vero & plurimi Macedoniae, Syriae, Ægypti aliorumque Græcorum Reges, in numismatis suis miræ artis sese sistunt, & præterea adparent Imperatores Romani, a fundatore immensi istius imperii Julio Cæsare, usque ad Imperii decrementa & captam a Gothis Romam, a Saracenis Constantinopolim; multarum præterea Urbium Græcarum visuntur numismata, & inprimis insignis & copiosa Familiarum Romanarum Collectio suspicitur.

Nummi itaque Familiarum Romanarum, quum Operis nostri, (quod sub Augustissima Regiæ Tuæ Majestatis Tutela nunc in lucem exit) impleant omnes paginas, non est quod dubitemus, quin facilem aditum ad Majestatem Tuam Regiam hic noster conatus sit inventurus, atque benevolam istam Umbram, qua Regna tot gaudent Aquilonis & exsultant Artes Humaniores.

Lugduni Batavorum,

Kal. Nov. 1733.

LECTO.

LECTORI.

BI primum, pulsus ignorantiae tenebris, lux literaturae elegantioris adfulsit, certatim undique exortii sunt, qui ex libris, marmoribus, aliisque monumentis antiquis, sepultam rerum antiquarum memoriam excitarunt, atque situ, squallore, & ruderibus obruta Veterum inventa, res gestas, & memorabilia in lucem protraxerunt. Neque in eo Antiquitatis studio minimam partem sibi vindicarunt Numismata Antiqua, quibus Graeci Romanique fuerunt soliti Regnorum & Reipublicae, Regnis quandoque pluribus

potentioris, illustriora facta exprimere. Inter quos, omittis illis, qui in ipsis reviviscentium Literarum incunabulis conati magis aliquid sunt quam perfecerunt, nonnulli universam Rei Nummariæ Veteris suppellectilem studio suo complexi sunt, alii, ad peculiare ejusdem nobilioresque partes animum adjecerunt. Illustres in priori genere exstiterunt Wolfgangus Lazius & Hubertus Goltzius. Lazii labores, rudes magis, neque ad umbilicum perducti, non magni sunt momenti, & omnino exiguus tanti moliminis est apparatus, quem nobis reliquit. At Goltzius uberrimam dedit segetem, neque modo omnes qui præcesserant longe superavit, sed & plurimis, qui, in tanta antiqui metalli abundantia, post ejus tempora in hoc studio versati sunt, palmam præripuit.

Qui partes vasti hujus Studii adtigerunt, longe plures, Reipublicæ Romanæ vel Imperatorum nummos edendos atque explicandos sumserunt, vario successu, prout scilicet cujusque ferebat industria & eruditio. Nomina illorum in promptu sunt, omniumque merita satis nota, ut de singulis examen instituire necesse haud sit.

At nostris temporibus, qui maxime hujus Eruditionis amatores publicamque fidem sibi devinxerunt, non tam explicando, quæ ab aliis jam edita erant Numismata, sed nova & inedita proferendo, duo exstiterunt Heroes incomparabiles, Johannes Foi-Vaillantius, natione Gallus, & Andreas Morelius, Helvetus. Et Vaillantius quidem sumptibus Regis Christianissimi iteratis vicibus Italiam, Græciam, aliasque terras pervagatus, immensam vim nummorum omnis generis secum in Patriam retulit, unde non Regis modo sui sed & privata multa insigniter ditata fuerunt Musea, unusque omnes, qui-

*** 2

cunque

L E C T O R I.

cunque simile iter studio pari fuerunt ingressi, longe post se reliquit. Neque mirum, si Regio instructus auxilio, & vim secum adferens cuncta expugnantis pecuniæ provinciam sibi datam præclare administravit. At vero Andreas Morellius suis inpenfis lustratis Europæ præcipuis partibus, Vailantium nequaquam in cœmendis atque comparandis nummis æquare potuit; verum idem, instructus scientiâ delineandi accuratissime typos numismatum, rariora quæque ex omnibus, quæ universa Europa lustravit, Museis, singulari arte & industria collegit, Goltzio ea in re æquiparandus, si non præferendus. Itaque magni ejus viri exemplo excitatus, animo agitavit magnum Opus, per sæcula victurum, idque omnibus eruditis pleno adfensu comprobandum promisit. Constituit enim universam Rem Nummariam Antiquam aliquot comprehendere Voluminibus, sic ut edita quidem numismata ad fidem & exemplaria eorum, quos ipse viderat, examinaret, inedita vero plurima, imo innumera, adderet, non modo ex illustrioribus Europæ, ut dixi, Museis, sed præcipue e Gaza incomparabili Regis Christianissimi, in qua scimus complures annos eundem infumisse, ut typos nobiliores calamo exciperet atque delinearer, parturiens Opus omnium Antiquariorum votis satisfacturum. Constitutus ibidem in Galliis edidit libellum, in quo exposuit, qua via quaque ratione vastum hoc Antiquitatus Pelagus ingressus, divitias suas publici juris facturus esset. Inscriptis libello titulum, *Specimen Universæ Rei Nummariæ Antiquæ*. Profectus postea in Germaniam (Gallicam enim ejus fortunam norunt Eruditi, neque ipse filuit) Specimen idem ad prelum revocavit auxitque; neque tamen Vir Optimus, Germana quamvis fide præditus, stare promissis suis potuit. Corruptus enim hemiplexia, & quidem inutilem circumferens dextram manum, vacare amplius delineationibus nummorum haud potuit, neque parum sufflaminatus fuit ardor Viri egregius. Sed neque sic de successu desperavit. Et quidem primum constituit edere Nummos Consulares, deinde Imperatorum; quod quidem videbatur minori negotio posse perficere, quoniam habebat jam æri insculpta, suis nescio an Thomæ Fritschii, Bibliopolæ Lipsiensis, inpenfis, manu certe J. G. Mentzelii, omnia Consularia Numismata, ut & duodecim Imperatorum, qui primi in ista Dominorum Orbis serie existerunt. Hoc suum consilium, & quo pacto rem vellet exsequi, per Epistolam aperuit Jacobo Perizonio, ex qua ipsius Morellii verba, quoniam rationem instituti ejusdem unice declarant, hic inferenda censui. Sunt vero hæc:

„ Ex altero scilicet Specimine Lipsiæ edito satis liquere puto, quibus oculis a proposito meo in Gallia fuerim dejectus, de quo in præsens vel propterea non plura, quod mali perpeffi author præcipuus jam tum in locum suum abierit, mihi que sufficiat REGEM MAXIMUM me Clementissimo suo alloquio fuisse dignatum, tandemque in Patriam reversum tanta insuper beasse gratia, ut Regia illa munificentia etiam malevolorum quorundam excitaverit invidiam.

„ Ex Gallia interim in Germaniam mirâ fortunâ delatum ad persequendos, & ad exoptatum finem perducendos labores summe extimulabat in Specimine meo pag. 32. memoratum ac promissum auxilium. Quod vero cum primitias non superaverit, intermissique aliquandiu spes, Magni Patroni casu penitus fuerit sublata, egoque sic derelictus in maximam sumptuum incidere jacturam, non modo languescere cœperunt labores mei indies, sed & tantus exinde moeror animum occupavit, ut ante triennium hemiplexia tactus, totius Operis filum abruptum fuerim coactus. Inde vero mihi paulo reviviscenti animum denuo adjecit Illustrissimi Comitis Schwartzburgici Clementia, qua huc usque fruor singulari, eaque factum est, ut mihi dexteri lateris usu privato adjunctus fuerit M. Christianus Schlegelius, qui verba & dictata mea calamo exciperet.

,, Memo-

L E C T O R I

„ Memorata hæc tanti ponderis apud omnes benevolos Lectores fore confido, ut ad commiserationem potius commovere valeant, quam eosdem in ea relinquere persuasione, quasi susceptum opus levi neglexerim animo.

„ De primo satis: alterum quod attinet, penes me quidem constitueram, Imperatorum nummos cæteris præmittere, horumque jam ultra quingentas tabulas sculpi feceram, sed cum integram seriem nondum constituerent, ipsæque delineationes in hoc meo statu amplius dare prorsus nequeam, non exiguam inde labori accrescere difficultatem facile deprehendi. Ad Nummos Consulares ergo animum adjeci, eo cum maxime perductus, quod Imperatoris non solum tempore priores, sed & delineati, sculptique jam essent, meque in antiquissima Helvetiorum Republica nasci contigerit: hinc statui, nummos summæ, quæ unquam fuit in Orbe terrarum, Reipublicæ primum in lucem proferre, ad reliquas operis partes dein progressurus, si DEUS vitam viresque concefferit.

„ Hocce autem institutum eo usque perduxi, ut nihil prælum morari possit, quam munda jam exarati Operis descriptio, in quo verba Patinianæ editionis per omnia retinui, ubique tamen notas, cum novis observationibus, & ubi opus fuit, etiam correctiones adjeci. Religio quippe mihi fuit incomparabilis Fulvii Ursini, cujus summi Viri memoria omnium venerationem meretur, cujusque librum Scaliger Divini elogio affecit, auctoritati quicquam detrachere, quod eo gratius futurum spero iis, qui veteri editioni jam assueti sunt. In tabulis æreis ordo & numerus Patinianus servatus est, ita tamen, ut iis semper fuerint insertæ accessiones novorum nummorum, qui suis notis distinguuntur, hocque certo promittere possum, omnes delineationes, sculpturasque ad fidem ipsorum nummorum tam accurate elaboratas esse, ut benevolis Lectoribus sese ipsas sint commendatura.

„ Nummi Consulares Goltzii ordine alphabetico ad finem Operis adjecti sunt, sicut libri Apocryphi Canonicis, quia dubiæ sunt fidei, & major pars haud incertas notas falsitatis præ se fert, licet multo labore illorum explicationes tentaverint Viri Illustres, Erizzo, Pighius aliique, quorum lucubrationes addere placebit; etiam si ingenii lusus sint, in iis tamen multa discenda rem nummariam perferutantibus se objiciunt.

„ Hæc omnia aperire placuit, quia ad me relatum est, elegans Opus de Nummis Consularibus ad editionem festinare Amstelodami in Typographia Huguetanorum, & quia Author in Re nummaria nulli secundus, & Valentissimus Valens est, (cui inferiorem me agnosco) Respublica literaria de Nummis Consularibus multo plura comparabit, quam hucusque apparuerunt, palmam vero labor ipse sibi tribuet, quæ & benevoli Lectoris erudito iudicio subiecta sit.

Ex hisce Morellianis patet ratio instituti ejus, voluisse videlicet illum ita edere Nummos suos Consulares, ut præmissis tabellis Numismatum, in morem Fulvii Ursini & Caroli Patini, eorundem labores & explicationes recuderet, suas vero Notas & Animadversiones adderet, tum ad editos ab iisdem nummos, tum ad tunc primum a se edendos. Idque mihi clare patuit, postquam nactus fui ipsum exemplar ab Optimo Viro, ut usui suo inserviret, comparatum; id videlicet constat erat ex duobus exemplaribus editionis Ursino-Patinianæ, sibi invicem & in charta pura conglutinatis, sic ut passim post explicationes eorundem pura relinqueretur charta, in qua Animadversiones suas scribere destinaverat Morellius. Verum pura adhuc plane erat, nec ullo in loco conscripta, nisi quod ad figuras nummorum, sive eorundem typos, hic illic in margine adscriberentur paginæ operum Spanhemii, Ericii, Pighii, Oizelii, Begeri,

* * * *

L E C T O R I.

Begeri, &c. in quibus videlicet pro cuiusque instituti ratione de iisdem nummis ageretur. Quod patet eo studio a Morellio factum fuisse, ut in conscribendis animadversionibus suis examinaret, quid de nummorum istorum typis Viri illi sensissent. Sed simul manifesto mihi patuit, conatum ipsius Morellii adhuc in herba fuisse, neque paratum in scriptis habuisse Opus suum, sed animo conceptum, morbisque deinceps, fatoque huic Antiquitatis Studio funestissimo impeditum, nobisque creptum, non potuisse perficere destinatum Opus, quod multis sumtibus laboribusque eo usque confecerat.

Ego quidem, a juventute miro Antiquitatis & quidem hujus generis, in quo ipsos praesentes Heroas, Duces, Imperatoresque antiquos mihi adesse credebam, tactus studio, antequam aliquid suspicari poteram de hisce Consularium & Imperatorum nummis, æri jam insculptis studio & sumtibus Andreae Morellii, utrum scilicet superessent istæ tabellæ, lecto eximii istius Viri Specimine Rei Nummariae, non modo summo opere indolui ereptum nobis Morellium, & morte ejus tantam bonarum rerum copiam; sed, incredibili ictus desiderio, si quo modo resarciri istud damnum posset, mecum circumspicere coepi. Ab eo itaque tempore non destiti undique colligere Veteris Ævi omnis generis Numismata, neque sumtibus ea in re neque laboribus ullis parcens; & quum didicerim, omnes fere eos, qui hactenus Vetera Numismata illustrarunt, Romana plerumque, quæque ad Imperatores pertinent, tractasse, a Græcis vero abstinuissse, vel jejunas sane, si quas protulerunt, eorundem dedisse explicationes, ad Græcorum præcipue collectionem explicationemque me accingere coepi. Et quidem haud ingratum ferculum Orbi Erudito arbitrabor fore, si omnia Græcorum Regna vetusta, singulorumque Regum nummos editos & præcipue ineditos, omnes ad veram metalli magnitudinem, a peritissimo ætatis nostræ Pictore delineatos, neque minore artificum cura in æs incisos, publice cum Commentariis meis exponerem; jamque mihi ad ducentas tabellas (tot enim Thesaurus hic Regius complectetur) sumtibus meis elegantissime pictas & accuratissime sculptas, vix octava pars sculpenda restabat, quum forte Amstelodamum quinquennio abhinc profectus, apud Wetstenios & Smith ibidem incidi in tabellæ æreas Morellianas, quibus Consulares hi Nummi Imperatorumque, ut dixi, duodecim priorum continerentur. Tabellæ hæ post excessum Morellii in mercatoris librarii Fritschii manus pervenerant, a cujus hæredibus Wetsteniis fuerant venditæ. Non aliter quam Thesauro invento gestiebam, exultabam, laboremque Morellii hunc, quem intercidisse penitus putabam, Lucina mea dignissimum existimavi. Quod quidem Morellii Opus quanti ipse faciam, ex eo æstimare omnes volo, quod tantisper seposito Thesauro meo Regio, in quem tamen sumtus haud mediocres a me profusi erant, protinus Morelliani Operis hanc curam arripuerim, meumque commodum postposuerim alieno. Indignum scilicet arbitrabor, diutius Manes Viri Optimi debita laude, totque laborum curarumque fructu, carere; quibus, communibus permotus studiis, velut flores & libamina spargere atque fundere gestiebam hosce, quos jam perfectos, Lector benigne, cernis, Commentarios. Extemplo itaque manum iis admovi, quumque profectus quosdam feceram, protinus typhothetis tradidi, maximam deinde partem (ut, qui me norunt, sciunt abunde) interea dum prela fervent, pertexui, securus quidem quibuscunque studiis Eruditi hoc meum Opus sint excepturi, firmus interea meipsum meaque omnia in communem impendere utilitatem.

Et quidem in præsens ratio exigit, ut, edito hoc Opere, quod Nummos Consulares, sive Familiarum Romanarum spectat, quædam de hoc genere nummorum, deque Editoribus eorundem proferamus. Hubertus Goltzius, Heribopolitanus, primus omnium (nam tyrones lubens prætereo) numerosam & spectat-

L E C T O R I

spectabilem Consularium Nummorum collectionem edidit. Et is quidem, quum Fastos Urbis Romanæ concinnaret, eosdem passim nummis, nomina Magistratum clarorumque in Republica virorum, gerentibus, exornavit, adeoque illam partem Operum suorum Fastos inscripsit. In magnifico hoc Fastorum ejusdem adparatu duo consideranda veniunt. Primo quidem Goltzium publicasse & disposuisse nummos suos non ordine annorum, quibus cusi videntur, sed quibus illi, quorum nomina inscribuntur, summos in Republica honores gesserunt. Quod non observatum quibusdam ansam erroris præbuit. Alterum, propter quod plurimis male audit Goltzium, id est, quod ad implendos Fastos suos numero nummorum, haud paucorum typos ipse videatur finxisse. Neque tamen defuerunt, qui Goltzii partes susceperunt, & contra Carolum Patinum, qui imprimis fidem Goltzii oppugnavit, defenderunt. Inter eos præcipuus est ipse Vaillantius, qui omnia Goltzii Numismata, ut vera, recepit, in libro suo cæteris immiscuit, atque contra Patinum pronunciavit. Quid Vaillantium eo impulerit mox dicturi sumus. Aliam tamen sententiam videtur fovisse Morellius noster, qui propterea, quasi Apocryphos (ut ipse loquitur) ad calcem Operis sui rejecit illos Goltzii nummos, quos vel ipse vel alii Antiquarii in Cimeliis nondum observaverint. Goltzianos nummos tanquam veros consideravit quoque Annalium Urbis Romæ insignis conditor Stephanus Vinandus Pighius, sparsimque in Opere suo explicationes eorumdem interseruit, plerasque frigidæ, ut facile agnoscas ad cæteram Viri famam cognitionem hujus suppellectilis non fuisse. Plus in Antiquis hisce Monumentis valuit nobilis Venetus Sebastianus Erizzo, sive Erius, qui & Erinaceus quibusdam dicitur. Is multa præclara Imperatorum Romanorum numismata, Græca & Romana, buxeis tabellis, non valde artificiose sculpta, primus edidit, additis Observationibus non spernendis, iis certe temporibus. Nummis Consularibus idem partem voluminis sui dicavit, datis similiter Observationibus, sed non additis nummorum ectypis, quod videlicet non tunc primum in lucem prodirent, sed jam ante a Goltzio publicati essent. Is Erius itidem quæcunque ibi ex Goltzianis numismatis explicat, veluti genuina atque revera a Goltzio in Cimeliis visâ atque observata, considerat. Nobis Morellii placet sententia, tamdiu inter dubiæ fidei nummos, quos mere Goltzianos vocamus, poni debere, donec veri esse deprehendantur. Quo ipso nolim incipias ire, plurimos a Goltzio visos fuisse revera, qui jam sint deperditi, adeoque inveniri inter illos Goltzianos, qui fidem mereri videantur. Imo docuit quotidiana experientia nonnunquam contingere, ut rarior quidam nummus ex obscuro angulo emergat, præbeatque se suspiciendum ad celsiorem evectus locum, prout contigit in Cornelii Cethegi denario, quem visum a se in Specimine suo produxit ipse Morellius. Quis vero neget, posse accidere in pluribus, quod in uno accidit? Nos quoque in Commentariis nostris, quos ad Goltzianos istos nummos addidimus, non raro pro eodem stetimus, atque nummos quosdam in censum genuinorum recipi posse existimavimus; de quo inspicere possunt, quæ a nobis in ipso Opere prolata sunt pagg. 117. a. 218. a. 232. b. 301. a. 616. a. 618. a. 622. a. 632. ubi fidem Goltzii in denario Bruti aliisque stabilivimus. Sed tamen tantus Goltzianorum nummorum est numerus, qui nusquam observantur, quorundam quoque non injusta velut subditorum suspicio, ut a Morellii sententia nequaquam discedam, donec ejusmodi nummi inveniantur. Interim, juxta præscriptum Morellii, Erii adjecimus explicationes, a nobis Latine (nam Erius Italico sermone scripsit) versas, & omnia Goltzii quoque numismata (si forte aliquot ex iis vera deprehendantur) brevi explicatione dignati sumus.

Post Goltzium Fulvius Ursinus nobilem ingenii & eruditionis suæ factum
 **** 2 edidit,

L E C T O R I.

edidit, quem inscripsit Numismata Familiarum Romanarum. Opus vere aureum, & quo elogio illud ornavit Josephus Scaliger, divinum. Aliam & diversam a Goltzio viam ingressus fuit Ursinus. Neque enim per Fastos, sed Familiarum sive Gentium nomina, ordine alphabetico digesta, Opus suum concinnavit. Numismata nulla, nisi quæ vel ipse possidebat, vel oculis suis usurpaverat, publicavit, eaque omnia eleganti sane & docto Commentario, qui primas inter plures viri ejus eruditos labores tenet, illustravit.

Quum vero jam rarior Ursini liber evasisset, Carolus Patinus, Vir Numismatico studio promovendo natus, iterum ad prelum revocavit, multis numismatis suisque ad illa observationibus auctum. Sed nescio qui factum sit, ut in illa Patiniana editione quædam, quæ a Fulvio Ursino scripta erant, desiderentur.

Post hosce Rei Numismaticæ Treviros eidem simul studio sese accinxerunt Joannes Foi-Vaillantius Bellovacensis & Andreas Morellius Helvetus. Vaillantii merita in Rem Numismaticam, tot editis voluminibus, tot publicatis nummis, tot ex Oriente, Græcia, Italiaque advectis, majora sunt, quam ut levi præconio defungar. Sed & Morellii candor insignis, artificium in delineandis singulari, suscepta huic studio illustrando itinera, cognitio singularis, quæ illi longo & addiduo tempore paruerunt, examinanda in otio, Imperatorum, Regum, Procerum, privatorumque Musea, aliaque multa experientiam tantam dederunt, ut parem vix quemquam, superiorem videatur habuisse neminem. Jam a longo tempore Thesauro suo Numismatico, quo universam illam suppellectilem complecteretur, insudaverat Morellius, & inprimis in eo erat, ut Familias Romanas, post Ursinum & Patinum insigni augmento locupletatas, edendas suscipere, habebatque omnes hasce delineationes, forsân ipsas tabellas quoque sculptas, in promptu, sed crudas (ut videtur) cogitationes, neque adhucdum in chartam conjectas explicationes. Emulationem idem studium rei ejusdem excitare solet, apud quosdam insuper invidiam. Vaillantius, qui itidem ad Familiarum Nummos animum adjecerat, prævenire Morellium studuit, & prævenit. Misso enim ad Batavos Commentario suo, ibidem Hugueterorum opera & sumtibus edi curavit. Itaque & ipse liber procul a conspectu auctoris inpressus fuit, & tabellæ nummorum ibidem ex Goltzianis, Ursinianis, Patinianisque, additis quibusdam, quorum typos Vaillantius transierat, a Ludolpho Smids concinnatæ fuerunt.

Ut festinatum hoc Vaillantii fuit Opus, sic vestigia nimium festinantis haud rara passim inveniuntur. Judicia inde asperiora de hoc Opere apud Perizonium & ipsum Spanhemium inveniuntur. Quibus ego diutius haud inhærens rationem, quam in edendo sibi proposuerit Vaillantius, pandam. Ordinem quidem Familiarum, quem tenebant Ursinus & Patinus, secutus est, sed ita ut iret in singulis Gentibus per cognomina Familiarum, sic ut ordine alphabetico nummi singularum Familiarum se invicem insequantur. Jejuna fuisset ejusmodi dispositio, nisi large nummos suppeditasset ubertas Goltziana. Omnes itaque nummos Goltzianos tanquam genuinos in partes suas advocavit Vaillantius, & veluti primipilares milites hastatosque in ordinibus suis disposuit, phalangem nummorum Familiarum Romanarum editurus, præ manipulis illis, qui hætenus Ursini atque Patini ductu prodierant. Verum magnus obex erat superandus, quærendaque explicatio, quæ firmaret novum hoc & suspectum eruditorum gregi subsidium Goltzianum. Hanc itaque difficultatem ut amoveret, largiter de jure cudendæ monetæ disseruit, quod non modo cum consulibus, prætoribus urbanis, ædilibus curulibus & plebejis, tribunis plebis aliisque communicat, sed & triumviris mensariis, ut & triumviris sacris conquirendis & donis persequendis, & nescio quibus magistratibus Urbanis adsignat;

L E C T O R I.

adsignat; quum tamen liquido constet in Urbe apud solos Quæstores Urbanos & præcipue Triumviros monetales (qui inde nomen & titulum acceperunt, quique numero deinde aucti, aliquamdiu Quatuorviri dicti fuerunt) jus signandæ monetæ fuisse.

Maluit Morellius Ursini Patinique vestigiis insistere, neque solum ordinem eorundem sequi, sed & non alios recipere nummos, nisi quos ipse examinasset, & de quorum genuitate constans apud Antiquarios esset adprobatio. Inter alios, quos Operi suo idem inseruit nummos, inveniuntur quoque publicati quondam a Gorlæo, quem harum elegantiarum spectatorem nobilem, possessoremque insignem, Fundum Numismatum adpellare solebat Josephus Scaliger. Monetarium notas, varietate insignes, pro matricum innumera multitudine, in primis continent nummi illi Gorlæani, cujus liber haud obvius esse solet. Præterea magnum nummorum numerum, quos alii non observaverant, quosque in variis Cimeliis Museisque detexerat, ipse addidit Morellius, qui passim literis A. B. C. &c. distingui in tabellis ejus solent ab iis, quos post Ursinum Patinumque in lucem revocavit. Denique haud parca manu adpersit nummos Coloniarum, in quibus nomina Romana inveniebantur, quod facere noluit Vaillantius, quoniam non proprie ad Familias ista nomina, utpote libertinorum plerumque, spectare solent. Quod tamen omnes illi, paucissimis exceptis, ante Morellium nostrum fuerint inediti, gratia ipsi pro detectis, qui in obscuro latuerunt, habenda est, quum vel inde insigniter Vaillantii egregius de Coloniarum nummis liber augeri possit. Ursinus nummos omnes non ediderat iusta & exacta metalli ipsius magnitudine, sed longe majores, quod omnino improbandum putem; itaque minori forma sculpi curarat Patinus, sed æquali omnes magnitudine, æreos primi, secundi, tertii moduli, argenteos, etiam denarios quinariosque; addita tantum nota numerali, ex qua magnitudo iusta deprehendi posset. Morellius, exacta ad nummorum fidem cura & elegantia delineandi, qui ante se similia ediderunt, omnes superavit, magis ad distinctionem magnitudinis attendit, sic ut ærei argenteique nummi, asses, semisses, quadrantes, denarii, quinariique statim primo aspectu dignosci facile possint; sed tamen, quod factum nolim, quodque semel dixisse suffecerit, omnes in genere tertia sui parte majores, quam revera sunt, delineavit, quod, ut puto, non viderentur alias figuræ tam exiguis orbiculis, ut denariorum quinariorumque esse solent, includi posse.

Atque hæc sufficiant de studio, quod nobilissimæ huic Antiquitatis parti, quæ ad Familiarum Romanarum Numismata spectat, impensum fuit a viris summa laude dignis ante Vaillantii Morelliique nostri labores, deque Vaillantii ipsius Morelliique consilio & operibus. Post eosdem alii hanc palæstram ex professo ingressi non sunt, nam Ezechiel Spanhemius quidem, vir stupendæ eruditionis, non nova & inedita Familiarum dedit Numismata, sed quæ erant edita, & ipsos Goltzianos quoque nummos, ad propositum suum accommodavit, atque sic de Utilitate & Præstantia Numismatum antiquorum opus longe nobilissimum procudit. Quæ hoc in genere observavit illustravitque Jacobus Perizonius, numero non multa nec mole magna sunt, sed docta mehercule & fama Viri digna. Laurentius Begerus in Thesauro Brandenburgico declamatorum magis egit quam explicatorem, eaque tantum vulgavit Familiarum numismata, quæ in Thesauro eodem inveniebantur, jamque ante ab Ursino Patinoque vulgata erant. In Floro, quem pro parte edidit nummis constipatum idem Begerus, Goltzianos largiter admisit, easque passim dedit interpretationes, quæ placere paucis, ut puto, poterunt. Ex Thesauro denique Saxo-Gothano nuperrime, & dum nostri Commentarii prelum fatigarent, aliquot nummos ad has elegantias spectantes visendos præbuit, eruditissimus

***

ejus

L E C T O R I.

ejus editor Christianus Sigismundus Liebeus, quos ibi cum reliquo spectabilis hujus Antiquitatis adparatu harum lautitiarum cupidus lector inveniet.

Accedo jam ad Lucinam nostram, ut Lectorem edoceam, quæ nostræ in hoc Opere Morelliano partes fuerint. Nudas nacti sumus Tabulas, tanquam ex naufragio ereptas; a Morellio, qui edere destinaverat, nullum prorsus subsidium ulterius, nam, sive aliquid in schedulis, quod perierit, adnotaverit, sive animo conceperit, in chartam vero nondum retulerit, nihil prorsus ad nos pervenit. Hinc Spartam hanc, quasi nostram, exornare cœpimus, & quidem quæ Morellius in Epistolis ad Perizonium de quibusdam nummis perscripserat, quæque ad quæsitâ ejusdem Vir ille Doctissimus responderat, suis locis inseruimus, nostro ibidem judicio addito, & ad Goltziana Numismata, quod patet voluisse Morellium, Ericii quoque passim interseruimus explicationes, quibus crebro Historia Romana illustratur. At in explicandis ipsis Nummis Familiarum, a Fulvio Ursino Patinoque, aut ab ipso Morellio nunc primum productis, eam infusimus operam, quam præstantissimæ huic Rei Numismaticæ parti & antiquitatibus nobilissimæ Romanæ Reipublicæ deberi credebamus. In singulos itaque nummos, prout res postulabat, Commentarios nostros parciore uberiorve dedimus; in quibus inprimis ad hæc tria adtendimus; a quo nummi singuli cusi fuerint, quo tempore, quidve typi eorundem contineant. Respectu eorum, a quibus cusi nummi fuerint, inquirendum fuit, quo jure id fecerint; unde sæpissime quoque contigit eruere, quo anno signati nummi fuerint, sive asses semissesque, vel antiquiores vel recentiores, sive denarii quinarive, quum jam aliquot sæcula stetisset Urbs Roma, antequam auro argentove signato uti inciperet. Typi vero horum nummorum plerique inprimis sunt illustres, causamque nobis dederunt inquirendi in vetustatem nobilitatemque Gentium Familiarumque Romanarum, Virorumque in Republica illustrium præclara facinora, aliaque Urbis publica & singulorum privata decora, quorum ad ipsos nummorum typos larga passim adfertur copia. De quibus singulis pauca in præsens dicenda sunt.

Romani, postquam, ad Græcorum morem, nummo signato uti inceperunt, per quinque fere sæcula æs solummodo huic usui destinant, massamque ejus metalli in varias partes ponderaque diviserunt, ita ut asses duodecim haberent unciarum pondus, semisses dimidium ejusdem, & sic in reliquis. Itaque asses initio erant librales, semisses dimidiam libram pendebant; sed postea, manente eodem nummi pretio, sæpius pondus æris imminutum fuit, prout temporum difficultas & fisci penuria exigere videbatur. Nam assibus liberalibus temporibus belli Punici primi sextantarii asses successerunt. Bello dein Punico secundo, Hannibale Romanos in Italia premente, facti sunt unciales, & denique, majore urgente necessitate, semiunciales lege Papiria introducti sunt. In assibus sæpe videre licet positam, ad latus navis, figuram quasi columnæ, utpote densioris literæ I. quæ est symbolum ponderis sive pretii, eaque figura sæpius in aliis assibus inter duplicis Jani tempora eminet, pro qua litera S. in semissibus ad latera capitis, quod Jovis esse solet, navisque exprimitur, in reliquis vero assis partibus per globulos eorumque numerum pretium æris innui solet. Nec raro Jani gemini caput aliquo ornatu insignitur; nam præter illam pretii notam coronamque lauream, remis vel vallis quoque ornari solet, quod videlicet non usus modo coronarum & navigationis, sed & depalandi civitates, juxta quosdam ab eo deflexerit. Nonnunquam luna crescente caput tegitur, quod inter reliqua inventa anni dimensio ipsi quoque tribuatur. Idem Jani caput, quum barbatus semper fingatur in æreis nummis, in denariis tamen argenteis Fonte sine barba illa hirsuta cernitur, solebant enim & Deorum habitum temporibus adcommodare, unde non inberbe modo sed & ad faciem Cn.

Pom.

L E C T O R I.

Pompeji Magni adcommodatam adulatione temporis posterioris observatur, cujus generis luculentos testes ejusmodi asses servamus.

Postquam stetit res Romana annos CCCCLXXXIV. argento signato, & aliquanto post, videlicet A. U. C. DCLVI. nummo aureo, qui xxv. argenteos valeret, uti ceperunt. Nummum argenteum denarium vocabant, quod decem assibus æreis permutteretur, partes ejusdem constituebant quinarium & sestertium. Quinarium dimidia pars denarii, sestertium quarta erat, isque nummulus posterior tenuis admodum, nec ubique obuius, notam HS. in margine, typumque Castoris, & Pollucis habere solet; quinarium nota Q. vel V. insigniuntur, denarii vero notam X. passim exhibent. Ut ærea moneta, sic quoque argentea passa est mutationes; nam pretium denarii tempore belli Punici secundi auctum est, sic ut sedecim asses valeret, unde quibusdam (quod notari debet) denariis ejus temporis nota XVI. adscripta legitur. Verum non diu hæc nota mansit, repetita priori, & manente novo tamen pretio. Imo post Cannensem cladem, ob argenti penuriam, adulterari coepti sunt, quod ne postea accideret, videtur nonnunquam cavisse Senatus, ex arario publico adsignato triumviris quaestoribusve argento unde cuderent, quamobrem puto quibusdam denariis inscribi EX A. P. sive *ex argento publico*. Pretium denariorum jam auctum augeri quoque fecit quinarium & sestertium pretia. Hinc tempore belli Punici secundi quinarium octo asses, sestertium quatuor valere coepit, quod abunde docent notæ VIII. & IIII. iisdem inscriptæ, quamvis nummuli ejusmodi vulgares haud sint, quod paullo post hisce etiam sicut denariis pristina nota redierit. Ad A. U. C. CCCCLXXXIV. Goltzius alique, antesignanum hunc magno numero secuti, revocant denarium C. Fabii Picitoris, notum in gente Fabia nummum, ex argento publico, vel ex auctoritate publica (utramque enim interpretationem ibi pati possunt literæ EX A. PV.) percussum. Id si verum esset, omnium denariorum antiquissimus foret, eoque nomine venerandus. Nos inviti tantam illi antiquitatem detraximus, & ad tempora longe posteriora revocavimus.

Quamvis Vaillantius ad stabiliendas interpretationes suas in nummos Goltzianos, innumeris magistratibus jus cudendæ monetæ adsignet, constat tamen in Urbe non alios signasse pecuniam quam Quaestorem urbanum, & qui ejus rei gratia creati sunt, Triumviros monetales. Nam licet nonnunquam adilium curulium & plebeis nomen in denariis adscriptum legatur, peculiari id ratione factum est, imo ut fieret Senatus consulto (quod passim adscribitur) opus fuit. Et hi triumviri monetales in republica Romana satis vetusti fuerunt, ut enim constat ex libello Pomponii de Origine Juris, jam ante captam Sardiniam is magistratus coepit, creatique sunt triumviri monetales eodem anno, quo triumviri capitales, id est A. U. C. CCCCLXV. jam ante bellum Punicum primum, novendecim annis antequam argento signato uti inceperunt Romani. Horum munerum aliquid accessit temporibus prætoris urbani Marii Gratidiani. Quum scilicet avaritia quorundam ex justo denariorum pondere aliquid detraheretur (justum vero pondus erat, ut octogintaquatuor denarii è libra argenti signarentur) resque ea ingrata admodum plebi esset, A. U. C. DCLXVII. lege ea de re cautum fuit, atque deinceps (ut Plinius loquitur) ars facta denarios probare. Quo tempore forsitan triumviris ex publico argentum datum fuit, uti docuimus in Fam. Sentia, ad denarium L. Sentii Saturnini. Hic magistratus primus honorum gradus solebat esse, neque anni unius spatium excedebat, unde nobilissimarum familiarum nomina in iisdem leguntur, nam nonnunquam tres collegæ simul juncti in denariis æreisque monetis nomina ponebant, aliquando duo ex illis, sæpiissime vero unius modo nomen legitur, addito, sed non semper, magistratus titulo. Ternarius horum fuit numerus usque ad Julium Cæsarem, quum is enim omnia augetet collegia, ut multis gratiam referret, quatuorviri monetales instituti sunt, sed sub Augusto ternarius

L E C T O R I.

rius numerus reductus fuit. Idem Augustus, divisit cum Senatu Populoque Romani Imperii provinciis, auream argenteamque monetam sibi retinuit, aream Senatui assignavit, propriosque illi monetales, qui dicti sunt triumviri monetales Senatus, quum reliqui Principis sive Cæsaris existerent. Inter quos, qui ante existerant Cæsaris, nonnunquam Senatus postea triumviri monetales facti fuisse videntur. Exempla triumvirorum, qui tempore Reipublicæ conjuncta in nummis nomina exhibuerunt, sunt in Q. Cæcilio Metello, Cn. Fulvio, & Livio Salinatore, in alio Cæcilio Metello, Antonio quodam, & P. Mænio; in Q. Marcio, Appio Claudio, & T. Manlio; in Sp. Lucretio, Varrone, & Libone; in Carvilio, Ogulnio, & Vergilio. Duorum nomina exprimi videmus in denariis T. Manlii Torquati & Cn. Fulvii. Unius ubi tantum nomen occurrat, innumera sunt exempla. Inque nummis sub Julio Cæsare & Augusto cussis idem observare licet. Solebat vero hic magistratus nummos suos exornare vel ejus anni rebus gestis memorabilibus, vel majorum suorum vultibus, nobilitate, & claritate, vel patriæ antiquæ, unde Romam advenerant, quodam symbolo, vel denique magistratus sui nota, ut Junone Moneta, Vulcani capite, Disi & Saturni &c. Quo vero typi simpliciores occurrunt, eo antiquiores censendi sunt denarii, nam luxuria quoque & ambitio haud parum in iis dominata fuit, atque, crescente luxu, typos denariorum splendidissimos nobis reliquit.

Dictatore Sulla auctus inter reliquos magistratus quæstorum urbanorum fuit numerus, sic ut viginti numero creati fuerint. Unde haud mirum, si plures denarii cum typis magnificis illo tempore eorundem cura ex officinis prodierint, nobisque forsitan contigit aliquot ex hisce novis Sullæ quæstoribus ex veteribus hisce nummis cognoscere.

Post Sullam C. Julius Cæsar rerum potitus, quum omnia fere augetet collegia & magistratus, pro triumviris quatuorviros monetales instituit, quorum nomina passim in denariis ejusdem agnoscuntur. Collegæ fuerunt in illo honore L. Æmilius Buca, C. Cossutius Maridianus, L. Flaminius, & P. Sepullius Macer, neque alii quatuorviri, qui vivo Cæsare denarios percusserunt, inveniuntur. Horum omnium typi, nummorumque, respectu titulorum, qui ibidem Cæsari dantur, inscriptiones, quum in eo conveniant, ut pateat omnes cussos fuisse ultimo imperii Cæsaris anno, prout fusius adstruximus pag. 211. & 212. nos docent existisse ante istum annum etiam sub Cæsare triumviros monetales, quorum nomina ex nummis eorundem mihi videntur fuisse M. Mettius, cujus nomen in scriptis Julii Cæsaris pro M. Titio videtur esse reponendum; L. Sestius, L. Livinejus C. F. Regulus, & denique L. Lucretius Trio, collega in illo honore Cordii Rufi. Imo si Goltzii nummos haud improbemus, admittendi insuper sunt C. Trebonius, P. Cornelius Dolabella, & Q. Tullius, M. F. Cicero. Qui vero sub Cæsare pecuniam signarunt, præter magnificos ejusdem titulos, generis ex Venere nobilitatem, armaque in bello victoricia, animi in pace moderationem & clementiam; Fastorum annique emendationem non raro expresse runt astri vel lunæ crescentis effigie, ut ita eundem Numæ æquarent, nam in gentis Marciaë nummis; ubi capita regum Numæ & Anci exprimuntur, supra portum Ostiensem in quibusdam luna crescens depingitur, quod insignis ille rex annum per menses diviserit, ut videre licet pag. 266. a.

In Cæsare itidem, ut magnum historiæ monumentum, notari debet potestas signandæ monetæ quibusdam extra ordinem concessa. Quum enim is in Hispaniam, ultimo periculosisimoque bello contra Pompeji liberos proficisceretur, tutelam Urbis Lepido commisit, sub quo (teste Dione) sex, sive, ut alii volunt, octo præfectos Urbi reliquit, quorum summa ibidem esset potestas, sic ut & ludos curarent, & insignibus summis uterentur, & monetam suo

nomi-

L E C T O R I.

nomine signarent. Imo in urbem reversum Cæsarem altero anno potestatem eandem illis reliquisse idem auctor adserit. Duo vel tres hætenus ex nummis innotuerunt, nobis vero contigit non modo sex, sed octo illos Urbi præfectos invenire, atque dignitatem illam & summam potestatem ex luculentis nummorum typis iisdem vindicare. Horum primus fuit A. Hirtius A. F. vir insignis, consularu cum Panfa & mortis pro Republica obita communione nobilis, cujus egregii exstant nummi aurei. Secundus L. Munatius Plancus, vir fidei inconstantis, qui quum post Cæsaris mortem operam suam plurimum Reipublicæ vendidisset, tamen ad Triumviros transiit, & bonos destituit; hujus pariter nummi sunt aurei. Æreos nummos signarunt C. Clovius & Q. Oppius. Argenteos reliqui, videlicet L. Livinejus L. F. Regulus, L. Mussidius Longus, L. Cæstius, & C. Norbanus C. F. Flaccus, nisi quod sint rationes, quæ militant pro L. Valerio Flacco, ut pro L. Mussidio Longo substituatur. Pro utroque quæ adferri possint rationes suis locis adtulimus, eligat ex duobus illis quem velit Lector, quem nolit expungat. Et fuerat quidem hætenus ante Cæsarem inusitatus hic magistratus, quum nullus crearetur præfectus Urbi, nisi exiguo tempore, quum consules abessent propter ferias Latinas. Quæ vero passim de hisce præfectis diximus cerni possunt in Indice sub titulo suo & singulorum nominibus, nolumus enim citationibus has pagellas onerare, quum laborem conficiendi Indicis satis copiosi ipsi subire maluerimus, quam vel tyrionibus vel operæ mercenariorum committere opus haud exiguae utilitatis. Nummum quoque insignem ipsius Lepidi, cum titulo præfecti Urbis, protulit Goltzcius, qui tamen ad antiquariorum oculos nondum videtur pervenisse.

Cæsare de medio sublato quatuorviri monetales sub Triumviris R. P. C. manserunt, eorumque gratiam omnibus modis captarunt. Inde leguntur in nummis L. Clodius Macer, L. Livinejus Regulus, L. Mussidius Longus, P. Sepullius Macer, C. Vibius Varus, M. Voltejus M. F. & M. Voltejus L. F. Strabo, quibus addi ex Goltzio, si veri sunt nummi, possint Q. Cæcilius Metellus Celer, Servius Sulpicius Rufus, & P. Canidius P. F. Crassus.

Postquam victis adversariis rerum summa ad Cæsarem Octavianum pervenit, isque, adsumpto Augusti nomine, statum Reipublicæ tranquillum reddidit, duplicis generis factus est magistratus monetalis, iterum ad ternarium numerum reductus. Alii enim, a Senatu lecti, dicti fuerunt triumviri monetales Senatus, alii Cæsaris, ab ipso Cæsare constituti. Prioris generis in Opere Morelliano occurrunt P. Betilienus Bassus, Q. Ælius Lamia L. F. Annius, Apronius Galus, C. Asinius Gallus, C. Cassius C. F. Celer, Claudius Pulcher, C. Gallius, C. F. Luperus, M. Lurius M. F. Agrippa, P. Lurius M. F. Agrippa, L. Livinejus L. F. L. N. Regulus, C. Nævius Capella, T. Quinctilius Crispinus Sulpicianus, Ti. Sempronius Graccus, C. Silius P. F. & denique Volusus Valerius Messalla. At ex Goltzio plures addi possent, videlicet, P. Annius Rufus, L. Apronius Cæsanus, Apronius Sifenna, M. Appulejus Sex. F. Sex. Appulejus Sex. F. A. Atilius Regulus, C. Calvisius C. F. Sabinus, C. Cestius Camerinus, Ap. Claudius Ap. F. Pulcher, App. Claudius C. F. Pulcher, L. Cornelius L. F. P. N. Sulla, P. Cornelius P. F. Dolabella, P. Cornelius P. F. Scipio, M. Furius M. F. Camillus, D. Junius D. F. Silanus, Sp. Lucretius Flavius, M. Licinius M. F. M. N. Crassus, L. Munatius L. F. Plancus, M. Mæcilius Tullus, Sex. Nonius Quintilianus, C. Silius P. F. C. Sentius C. F. Saturninus, L. Valerius Catullus. Triumviri autem monetales Cæsaris Augusti hi nobis innotuerunt, M. Æmilius L. F. L. N. Lepidus, Paulli Æmilii frater, quem statim una cum illo & Scribonio Libone triumvirum monetalem fuisse, eumque, quem capacem imperii sed adspernantem dixit Augustus, qui- que (quod rarum in tali viro sub tyrannis) sicca morte senex sub Tiberio obiit.

*****

Præter-

L E C T O R I.

Præterea L. Antestius Gracchus, C. Antius C. F. Restio, C. Antistius Reginus, C. Antistius Vetus, L. Aquillius Florus, Manius Aquillius Manii F. Man. N. Florus, C. Caninius L. F. Gallus, L. Caninius Gallus, C. Coponius Primus, C. Hofidius C. F. Geta, L. Manlius Torquatus, C. Marius C. F. Trogus, L. Mescinius Rufus, P. Petronius Turpilianus, Q. Scinius, C. Sulpicius Platorinus, L. Valerius Acifculus, L. Vinicius L. F. Hi plerique omnes res sub Augusto memorabiles, eo quo triumviri monetales fuerunt anno, signarunt, sæcundamque gloriosorum typorum nobis abundantiam reliquerunt. Neque semper hi triumviri Cæsaris caput ipsius Augusti expresserunt, sed decora quoque familiarum suarum & res antiquas, sed memorabiles, prout in Commentariis nostris cerni potest. Verum ultra Augusti tempora laudabilis ille mos renovandi vetera & proavorum monumenta non duravit, quin nulli amplius post illum magistratus ejusmodi vel nomine suo vel titulo in nummis observantur. Falli enim illos, qui Æmiliæ gentis nummos quosdam sub Tiberio cufos arbitrantur, docuimus p. 645. Sed ne obliviscar Goltzianos addere Cæsaris triumviros, hi sunt, L. Ælius L. F. L. N. Lamia, M. Æmilius Lepidus Paulli F. P. Alfinius P. F. Varus, C. Caninius C. F. Rebilus (cujus patrem quatuorvirum monetalem sub Cæsare Julio idem fecit, ut & sub triumviris R. P. C.) M. Cocceus M. F. Nerva, Cn. Cornelius Cinna Magnus L. Cinna ex filia Cn. Pompeji Magni filius, C. Fonteus C. F. C. N. Capito, M. Lollius M. F. Paulinus, P. Sulpicius P. F. Quirinus, Quirini, sive Cyrenii ejus, qui procos. Syriam rexit, pater, P. Vinicius M. F. & denique M. Tullius M. F. M. N. Cicero. Et hi quidem, præcipue qui sub Republica curam monetæ signandæ gesserunt, innumeras habuerunt officinas, ex quibus stupenda denariorum præsertim multitudo prodiiit. Singulæ vero officinæ videntur peculiare habuisse notas, quas notas matricum nomine adpellamus, quæ, utrique denariorum parti plerumque inscriptæ erant, sed incuria monetariorum sapissimè matricum notæ inter sese permixtæ & confusæ fuerunt. Incredibilis vis ejusmodi notarum adparet hodieque in denariis gentis Calpurniæ, Rosciæ aliarumque. Neque minor usus numerorum & literarum singularium fuit, sic ut pateat universi alphabeti literas olim ad discrimina matricum in iisdem sculptas fuisse. Errores monetariorum quum alios, tum nonnunquam in duplicandis nummorum typis observare licet, quum scilicet nummus, qui jam typum receperat, iterum incudi subjiceretur. Quantus autem eorum exstiterit numerus, qui adulterarint monetam, seges amplissima eorum denariorum, qui passim subæratî vocantur, adhucdum superstes, quum minus metuant fornacem, quam puri & argentei, abunde docet. Avaritia & furto privatorum hoc factum fuit, raro enim publica fisci inopia Romanos ad illam necessitatem compulit, nisi tempore belli Punici secundi, quum tantum non funditus post cladem Cannensem sublata erat Respublica Romana. In rarioribus denariis nonnunquam conspicitur (quod & Morellius passim quoque expressit) inpressum altius aquilæ signum. Id didici factum fuisse in cunctis nummis rarioribus, qui olim exstabant in Museo Ducum Mantuæ. Neque modo in denariis & typis hisce Morellianis id observavi, verum obtulerunt sese mihi nobilissimi aliquot Syriæ & Ægypti Regum nummi Vaillantio haud visi, & in Thesauro nostro Regio publicandi, qui eandem aquilæ inpressam notam exhibent, omnesque exquisiti sunt generis. In aureis quidem numismatis aquila illa argentea est, ut & in ceteris, in argenteis vero aurea. Sed & in plurimis denariis & nummis antiquis circa inscriptiones observandum venit, non modo nomina propria nonnunquam disjuncta fuisse, sed & inscriptionem utriusque partis debere in legendo conjungi; imo, respectu loci, partem inscriptionis poni in circulo sive ambitu, reliquam vero partem alio loco, & in ipso nonnunquam typo quærî debere, quod

L E C T O R I.

quod non observatum in denario quodam gentis Caniniæ frustra viros doctos fatigavit, qui veram lectionem haud invenire potuerunt, quoniam ad hunc morem, & ibi & alias plus semel a nobis illustratum, non adtenderunt.

Atque ita quidem in Urbe jus cudendæ monetæ proprie penes quæstores & præcipue triumviros monetales fuit. At extra urbem quæstores provinciales signare pecuniam solebant. Sic magna denariorum multitudo in Sicilia cussa fuit, nam & Lilybæi & Syracusis erant quæstores, quibus hæc cura inpendebat. In Africa plurimi tempore belli civilis, quod ibi Scipio Metellus, & Cato Uticensis contra Cæsarem gesserunt; in Græcia plurimi, deflagrante incendio belli civilis inter Cæsarem atque Antonium & Cassium Brutumque. In Asia, Hispania, & ubicumque cum exercitu fuere duces Romani, quæstores eorundem pecuniam pro stipendio militari signabant; in quibus non raro Imperatoris speciosus titulus & tropæa, devictis hostibus, erecta cernuntur. In coloniarum nummis passim duumvirorum leguntur nomina, nonnunquam & ædilium, quin & sunt qui permisso proconsulis Carthagine a Sufetibus cusi ex inscriptione deprehenduntur. Cistophoris (Asiæ civitatibus, Laodicæ, Pergamo, Apamæ, similibusque propria hæc numismata grandiora erant) insculpta nomina inveniuntur Appii Claudii, Cornelii Lentuli, M. Tullii Ciceronis, aliorumque, qui ibidem cum imperio fuerunt. Denique observantur in denariis sæpe literæ singulares, quæ integras voces quandoque designant, ut & in nummis coloniarum, de quibus omnibus suis locis a nobis actum est; at vero quum solita illa æreorum sub Cæsaribus nummorum nota S. C. in argenteis cernitur denariis, semper aliquid singulare designare solet, & quidem ex Senatusconsulto eosdem cum illo typo signatos fuisse.

Constat inter omnes, nullum genus esse nummorum, ex quo major Antiquitatis notitia & locupletior varietas hauriri potest, quam Consularium sive Familiarum. Quæ cuncta si quis recensere & pro meritis extendere vellet, ingens nasceretur liber; quum vix ulla Romanæ magnitudinis pars sit, quæ non hisce nummis contineatur, ipsique nummi insuper plura doceant, quorum nullum apud veteres scriptores, deperditis annalium monumentis, vestigium exstat. Singula vel levi digito adtingere longum foret, nec necesse, quum cuncta, quæ hoc Commentario nostro complexi sumus, uno obtutu Index Operis ante oculos sistat, sic ut quærentibus facile sese sint oblatura. Pauca tamen, prout memoriæ & subitæ cogitationi sese offerunt, recensere non inutile arbitror. Et primo quidem antiqua orthographiæ ratio sæpius ex hisce nummis deprehenditur. Alius in illis scribitur, qui Aillius vocari alias solebat. Asiagenis agnomen, pro quo vulgo Asiaticus dici solet, Scipioni vindicatur. Cæsar antiquitus scribitur pro Cæsar; ut Coilius pro Cælius; Deidius pro Didius; Domitius pro Domitius; Foulvii & Fourii scribuntur, qui passim Fulvii & Furi; pariter Serveilius & Servilius, Cassius & Cassius in iisdem occurrit. Imo prout, teste Quintiliano, semivocales geminari non solebant apud Romanos veteres, sic Crasus invenitur scriptum in his nummis pro Crassus, Sula pro Sulla. Antiqui quoque dossum dixerunt pro dorsum, unde Rubrii Dosseni dicuntur in Rubriæ gentis denariis. Adspirationem in litera ϕ , nonnunquam neglexerunt, unde Pilipus pro Philippus, non duplicata p. litera; denique pax pro pax scriptum in iisdem nonnunquam invenitur. Ipsa figura literarum antiquitatem aliquando redoler, ut liquere potest ex litera Q. quæ antiqua fuit pictura literæ K. accepta a Corinthiis, in quorum ut & colonorum eorundem Syracusanorum nummis sæpissime ista litera observatur. Litera F. apud antiquos Romanos accessit ad literam Π . Græcorum, pede altero decurtato, & in orbem aliquantum a parte superna inflexo; quam ejus literæ scripturam observasse se quoque in Furiorum sepulcralibus monumentis nuper detectis scribit Vaillantius.

L E C T O R I.

Nunquam Romani res fœdas & Reipublicæ labem & turpitudinem inferentes in publica moneta signarunt, nec ab aliis signari passi sunt. Hinc plurimum falluntur illi, qui in gentis Marcia denario memoriam fœdissimæ conjurationis, & abominandorum Bacchanaliorum rituum exstirpationem invenisse sese existimant. Res maxime memorabiles, privata & publica decora, victuris hisce monumentis inprefferunt, vel si ipsi triumviri nihil magnopere, quo superbirent, in familia haberent, typos a nominis derivatione mutuabantur. Inde ad cognomina sua adludentes in nummis videas Acilios, Acisculos, Accolejos, Larifcoslos, Pompejos Faustulos sive Fostulos, Renios, aliosque. Præsertim vero Romæ & deorum capita in parte nummi anteriore signabant, plurimum quidem, pro religione multorum numinum ex instituto Numæ (ut loquitur Tertullianus) demerendosum, nonnunquam etiam Saturni, Dis, & inprimis Junonis Monetæ, quoniam hæc numina æratio & rei monetariæ præstant. Nihil vero magis consuetum fuit hisce magistratibus minoribus, quam ut ad majores honores aditum sibi patefacere prædicatione nobilitatis suæ & gloriæ majorum, eorumque de patria meritis. Hinc passim ad talia typi denariorum referri debent. Sic Acilii, Balbi, atque Glabrones, triumphi Macedonici & victoriæ de Ætolis & rege Antiocho Magno memoriam in denariis suis signarunt. Æmilii Lepidi & Paulii tutelam regis Ptolemæi Romanis honorificam, & inprimis victoriæ de Perse Macedonum rege, celebrarunt. Claudii decus virginis quondam Vestalis, & inprimis victorias nobiles & vultum M. Claudii Marcelli quinquies consulis. Cælii Caldi avi sui Caldi consulis præstantem celebrarunt memoriam. Coponii originem Tiburtinam, Crepusii Campanam, nobilemque ejus urbis equitatum. Licinii, æque ut Claudii, Vestalis virginis ex gente sua pudicitiam, aqua cribro retenta, probatam. Junii Bruti, qui originem suam ad primum consulem referebant, non modo veteris Bruti ejus caput, consulisque inter lictores, præeunte accenso, processum, sed & cognominis Bruti rationem, ad fictam L. Junii Bruti stoliditatem adludentes, alutino capite in binis denariis (quorum alter Goltzii fidem probare videtur) indicarunt. Mamili iterum originem Tiburtinam jactant, & Mamili dictatoris Tusculani decus ejusque ex Telegono Ulyssis filio prosapiam. Manlii atque Siliani præci Manlii de superbo hoste victoriæ, detractumque Gallo torquem non semel ostentant. Marcii regiam originem & summam nobilitatem ab Anco Marcio repetunt. Petronii ex tetricis Sabinis Romulæ plebi accessisse se docent, exhibito capite deæ Feroniæ, quo nomine apud Sabinos Proserpina colebatur. Porcii Catones dedicationem ædis Victoriæ Virginis, quondam a Catone Censorio factam, ipsius deæ typo designant. Servilii Ahalæ libertatis defensoris Servilii caput exhibent; at originem regiam iterum a Tatío Sabino Titurii, regis ejus capite & virginis Tarpejæ fato in denariis depicto; ad quæ tempora originem nobilitatis suæ quoque referunt Vettii.

Neque modo ad antiquas gentis suæ origines in typis suis respexerunt triumviri monetales, sed si quæ leges ad publicam utilitatem a majoribus suis latae erant, si quid in ludis & sacris memorabile eorum opera vel magistratu contigerat, si quæ ædificia ad honorem deorum exstructa, legationes pro republica obitæ, victoriæ denique ab hostibus relatæ; studiose hæc omnia typis simplicioribus superbioribusve æternitati consecrarunt. Hinc leges Papiæ de Vestalibus & de peregrinis Urbe pellendis, in Papiæ gentis denariis cognoscas; de Vestalibus itidem in Popillia gentis nummis. Legem Porciam de provocatione gentis Porciæ ostentant denarii, ut Antia gentis sumtuariam ab Antio Restione latam. Quasi libertas populo reddita, munitaque contra tyrannidem & oppressionem optimatum foret lege tabellaria tribuni plebis L. Cassii, posteritas ejus Libertatis symbolum insuper expressit. Sed & quartæ legis tabel-

L E C T O R I

tabellaræ a C. Cœlio Caldo latæ monumentum in denariis gentis Cœliæ etiamnum agnoscitur. Ludi Apollinares primum votivi & incerti fuerunt, deinde stato tempore & annui in perpetuum facti sunt. Accidit id A. U. C. DXLII. referente Calpurnio, prætore Urbano. Itaque posteritas hujus Calpurnii, immensam vim reliquit denariorum, qui fere omnes horum ludorum symbolis ornantur. Factum id fuerat monitu carminum vatis cujusdam Marcii, quare & gens Marcia sibi eandem typorum nobilitatem in denariis suis vindicavit. Quid memorem alia quæsitæ vel vindicatæ antiquitatis nobilitatisque decora? Triumphum Romuli & Tatii Sabini signarunt Vettii; foedus Tulli Hostilii & Metii Fuffetii Sulpicii; Romani populi foedus cum Sabinis Antistii; Septa, ponticulum, & suffragiorum ferendorum rationem, in denario quodam suo depinxit gens Hostilia, Pavoris eadem Pallorisque capita in alio nummo. Publica ædificia & ornamenta Urbis in iisdem denariis conspiciuntur; Basilica Æmilia in gentis Æmiliæ nummis, iidem pons Æmilius ex sublicio, seu ligneo, lapideus factus. Villæ publicæ conspectus cernitur in gentis Didii denariis, alia in aliis. Neque ritus sacrorum defunt, neque magistratuum tituli; neque alia singularia. Numæ religionem commendant Pomponii, unaque generis sui nobilitatem antiquitatemque. Augurium Romuli cernitur in denariis incertis, cuspis (ut nostra fert sententia) eo tempore quo prærogativam dominationis suæ contra Italos cruento bello vindicabat Roma. Lustrationis ritum expressit gens Postumia. Præter titulos majorum magistratuum, passim in hac suppellectile obvios, Septemviri Epulones observantur, duumviri frumento distribuendo, alique. Hastam mensamque Prætoris Caniniæ & Pupie gentis depingunt nummi, sellam curulem innumeri alii, alique passim dignitatis symbola. Propria terris, gentibus, & civitatibus symbola in nummis haud raro quoque observantur. Ne memorem lupæ & aquilæ contentionem in condenda urbe Lavinio, eleganter in pulcherrimis Papiæ gentis denariis expressam, symbolum Africæ pegasus & elephas observantur, nonnunquam deæ Cœlestis caput, a nobis singulari nummo gentis Fabiæ a Fabio Adriano cuspis, vindicatum. Lottus eadem de causâ in Juba junioris nummo, qui ad gentem Atelliam pertinet, existat. Macedoniam clypei Macedonici figura designare solet, quæ inde, devictæ ejusdem symbolum, existat in Metelli Macedonici honorem, in nummis gentis Cæciliæ. Macedonicum capitis tegmen causâ esse solebat, hinc ad Macedoniam spectare liquet denarios, alterum gentis Antonia, alterum Plancie, qui provinciam istam cum illo capitis tegmine proferunt. Sicilia triquetra tria crura passim in nummis observantur, quæ & gens Cornelia in denariis quoque exhibet. Corinthiacam vero originem Pegasus innumeri in nummis ostentat; nam Bellerophonte cive suo gloriabatur Græciæ iste ocellus, unde nobilis iste eques in Cossutia gentis denariis & Medusæ in iisdem caput de restituta per Julium Cæsarem Corintho & colonia Romana ibidem constituta, testantur. Italiae symbolum bos est, ut ad incertos nummos p. 459. docuimus; aper, & aliquando perticæ inpositus (inter signa, ut videtur, militaria) Hispaniæ; acrostolium urbis Rhodi navalisque ejus potentia, quod & rosæ flore, ad nominis rationem adludente typo, in gentis Cassiæ denariis ornatur. Ut deorum peculiaria fileam symbola, in singulis fere nummis obvia, caper Bacchum, ovum (restituta sanitatis symbolum) Æsculapium designare solet. Sed & multa peculiaria symbolica hac ratione (quæ in hoc antiquitatis genere regnat) exprimuntur. Legatio nonnunquam per plures prors depingitur, stationem navium & quietem erectæ in navibus ancoræ notant. Ala claritudinis est signum, unde passim Romæ capiti addi solet. Canes custodes templi Minervæ Iliadis sive Dauliæ fuisse leguntur. Hinc canis est, præter deæ ejusdem vultum, in antiquo nummulo æreo; Laribus quoque canes adpictos fuisse Cæsiæ gentis denarii docent. Ovis in nummo Publicii sym-

* * * * *

bolum

L E C T O R I.

bolum esse videtur agri publici a locupletibus occupati, repetiti ab eodem in tribunatu plebis.

Extra Urbem pecunia in provinciis signabatur a quæstoribus provincialibus, qui passim exercitus legatosque & proconsules comitari solebant. Nomina & dignitates in nummis passim occurrunt, & præter majorum decora, sapissime victorias de hostibus auspiciis eorum, quorum erant quæstores, relatas, in denariis suis signarunt, multosque nobiles typos nobis reliquerunt, quorum contexere catalogum longum foret. At in Coloniis Romanis & Municipiis area tantum signabatur moneta, cujus benignam copiam in hoc Opere Morelliano deprehendet Lector, numerumque longe majorem in ea Operis parte, quæ duodecim Cæsarium nummos complectitur, est inventurus. In nummis Coloniæ nomina inveniri solent duumvirorum, quibus jus monetæ signandæ fuisse videtur.

Sed, quod notari debet, honorem titulumque duumviratus hujus deprehendi haud raro collatum fuisse viris principibus ipsisque Cæsaribus. Neque enim modo proconsules haud indigne tulerunt sese illo honore tractari, sed Drusus quoque & Germanicus illum receperunt. Imo Cæsar Caligula in quodam Carthaginis Novæ nummo duumvir inscribitur. Romanum secutus morem, Romanis Græcisque artibus egregie excultus Juba junior, Mauritanæ rex, in nummo gentis Atellæ duumvir appellari deprehenditur. Verum titulo tenus honorem istum gerebant, aliis sibi suffectis, qui munere isto fungerentur; quod & in decurionatu atque quinquennialitate Cæsarium, pariter honoratis, in nummis observatur. Hi nonnunquam in nummis præfecti vocantur, quales occurrunt Hiberus & Benignus, qui (non observato aliis titulo) exstiterunt præfecti honorarii quinquennialitatis M. Vipsanii Agrippæ, unde & præfecti quoque inter magistratus Coloniæ numerantur atque in numismatis occurrunt. Quæstorem quoque provincialem in Africa sub Vibio Marso proconsule fuisse ex nummis deprehendo Germanici filium Neronem Cæsarem. Sed de Coloniæ nummis pluribus agendi locus ad alteram Operis partem sese offeret. Unum id addam, possidere me duos perraros nummos Bilbilitanos (quorum alterum in gente Alia collocavit Morellius) & propter historiam notandos. Cusi sunt in urbe illa Hispaniæ Coss. Tiberio Cæsare V. & L. Alio Sejano. Sejani ejus tanta temporibus illis fuit auctoritas, ut non veriti fuerint Bilbilitani nomen ejus nummo suo inscribere, adeoque prior nummus (a Morellio quoque ut & Vaillantio visus) par illud consulum, sive eorum nomina, exhibet. At vero, deprensa Sejani conjuratione, & cum auctore suo oppressa, quidquid in honorem ejus pridem fuerat erectum, vastatum atque destructum fuit. Hinc in altero meo nummo Bilbilitani, iram principis veriti, nomen Sejani penitus scalpro eraserunt, manente litura antiqua & eadem, quæ totum occupat nummum, æruginæ obducta. Sic scilicet fecisse videntur in iis nummis, quos adhuc residuos in ærario habebant, quum idem fieri vix posset in illis, qui manibus hominum tererentur, & per varias terras erant dispersi.

Magnum motum sensit Respublica Romana temporibus Sullanis, quibus discordiæ inter Sullam & Marium rem Romanam misere adflixerunt, Africa, ut Mario, sic & Sullæ prima magnitudinis incrementa dedit. Jugurtha fraude Bocchi captus, & Sullæ, non sine magno ejusdem discrimine, traditus, ingentes illi fecit animos, unde & annulo traditionem Jugurthæ insculptam habente usus deinde fuisse legitur, & qualis illa sculptura fuerit, hodieque ex denariis ejusdem, eadem traditione signatis, patet. Sed & faciem ejusdem Sullæ, & trophæa, & triumphum Mithridaticum, summam item ejus felicitatem, unde & Epaphroditum agnomen illi datum fuit, varii ique insignes nummi ostentant. Hinc velut libertatis restitutor in denariis gentis Egnatiæ celebratur, & nihil non ad honorem ejus excogitarunt quæstores Urbani; quorum numerum ad vigin-

L E C T O R I

viginti usque auxisse legitur. Belli Socialis incendium, quod universam Sullanis temporibus adflavit Italiam, insignes nobis denarios, calamitatis ejus & redintegratæ concordiae testes, reliquit. Gentes Farsulejæ, Fusiæ, Gellia, aliarumque denarii festivam copiam typorum continent, virtutem Romano nomini, honoremque & abundantiam Italiae adferentes, jusque togæ & suffragiorum sociis communicatum celebrantes. Durante hoc bello plurimi denarii cusi fuissent videntur ex illis, qui inter incertos locum fortiantur, quorumque partem Italiam partem Romanis vindicavimus. Sed & magna illa vis victoriorum a Ti. Claudio Ti. F. Ap. N. ad illa tempora referenda videtur, prout ad reliquias ejus belli a Sertorio in Hispaniis excitatas spectant innumeri denarii, qui C. Annii T. F. T. N. proconsulis & C. Tarquiti quæstoris nomina præferunt. Victoriarum numero & splendore, quin & animi magnitudine & moderatione L. Cornelium Sullam longe post se reliquit Cn. Pompejus Magnus. Itaque & quæstores ejus pulcherrimos denariorum typos posteritati reliquerunt, in quibus victoriæ ejusdem in Oriente atque Occidente partæ celebrantur, maris imperium vindicatur, potestasque quanta privato nulli in republica Romana concessa fuit. Sed & os ejus ingenuum, hirtamque frontis comam, regibus verendam, plurimi præ se ferunt nummi atque etiamnum suspiciendam nobis præbent.

Pompejum isto potentia gradu dejecit, simulque statum Romanæ Reipublicæ immutavit C. Julius Cæsar, primus ille, qui unius arbitrio rem Romanam subjecit. Hujus numismata, quæque plura ad illum spectant, quum altera pensæ mei parte in lucem sint proditura, solaque quæ ad seriem Familiarum spectant (quæ tamen & ibi quoque adparebunt) priori huic Tomo inserta sint, siccò pede nunc transeo, adnotasse contentus pro Triumviris monetaribus institutos ab eodem fuisse Quatuorviros, adeoque primum quoque illum ad honores gradum pluribus fuisse communicatum. Illorum nomina & nummi, ut & Præfectorum Urbis, quos sub Lepido constituit, in Hispaniam contra Pompeji filios proficiscens, passim (ut & supra a nobis dictum est) in denariis nummisque ejus tempore cusi adparent, faciem ut plurimum novi domini præferentibus. Verum insueta Roma collum jugo subdere, nondum obcalluerat ad servitii patientiam. Hinc conspiratio in libertatis oppressorem, & idus Martiæ in denario M. Junii Bruti, tanquam palingenesia Reipublicæ Romanæ celebrata. Neque parcam sane multitudinem denariorum novus iste turbatusque Reipublicæ status suppeditat. In quibus, a parte percussorum, Bruti imprimis, a veteribus Brutis origo repetitur, Iudi Apollinares splendissimi, quamvis ab absente editi, laudantur, resque ejus gestæ & adoptio ab avunculo Q. Cæpione facta, indicantur, unde & in quibusdam denariis Q. Cæpio Brutus adpellatur. Neque minus C. Cassii res gestæ in Oriente & contra Rhodios celebrantur, cujus tropæum de Phœnicia, Syria, Judæa agnoscitur in nummis, in quibus, a Statio Murco cusi, supplex opem ejus Asia implorat. Mox triumvirorum Reipublicæ constituenda nummi in scenam prodeunt, Lepidi, Antonii, & Cæsaris Octaviani vultu insignes, quique Lepidi imprimis, ut & collegarum armatam versus Urbem profectionem, galeato eorundem capite, exprimunt; qui barbato eosdem depingunt, ob luctum videlicet Cæsaris occisi, donec necem ejus vindicassent. Pro vindicanda antiqua libertate steteret Hirtius & Panfa, nobile par consulum. Utriusque denarii supersunt, & Panfa quidem plures, victoriæ de M. Antonio testes illustres. Antonium vero, non modo Herculis origine & Antæone stirpis auctore superbire cernimus, sed & Bacchicam usurpare hederam, cumque Dea Nova, Cleopatra sua, infamiam Romano inurere nomini. Ægyptia mulier in denariis Romana lingua inscriptis Regina Regum & filiorum Regum mater adpellatur; natus ex illa Antonio filius, Alexander & Ἰνδὸς dictus, sub Solis imagine clypeum sibi in denariis gentis Antoniaæ consecratum habet. Ut taceam alieno quæsitam labore victoriam Parthicam, qua superbit in num-

L E C T O R I

mis suis Antonius, & Armeniæ devictæ titulum summo dedecore & fraude quæsitum. Frater ejusdem L. Antonius an pro republica steterit, multi ambigunt. Sub titulo tamen pietatis res fratris agere contra Octavianum videri voluit; hinc Pietas in denariis vocatur, qui vultum ejus depingunt, dum alii symbolum pietatis ciconiam exhibent. Cæsari Octaviano, post amotum Lepidum, graves discordiæ & apertum bellum primò cum M. Antonio, deinde cum Sexto Pompejo fuerunt. Seriem quasi rerum, quæ tum gestæ fuerunt, nummi nobis exhibent, inprimis nobilem Cæsaris de M. Antonio victoriam Actiacam, & Agrippæ res contra Sextum Pompejum fortiter & feliciter gestas.

Denique quum, oppressis adversariis omnibus, firmasset Cæsar Octavianus imperium, quod palma arbor, ad Mundam in Hispania subito enata, olim portendisse illi credebatur, & Augusti splendidum recepisset nomen, divisit provincias & monetæ curam cum senatu & populo. Itaque singulis annis, quæ maxime memorabilia sub imperio ejusdem acciderant, Triumviri Cæsaris monetales (restituerat enim numerum veterem) in denariis suis variis & elegantibus symbolis, laudabili certe instituto, exprimere cœperunt. Hinc in iisdem occurrunt Parthi supplices & signa reddentes; orator Indus fama Augusti excitus atque ex extremo Oriente Romam profectus; coloniæ Romanæ in Asia a vi hostili defensæ; Commagenes res ordinatæ; cura librorum Sibyllinorum; arcus, cum propter vias resectas, tum aliis de causis erecti; ludi seculares hoc principe exhibiti, votivi itidem in honorem ejusdem celebrati; ædes sacræ restitutæ & constructæ; victoriæ tandem aliaque plura, quæ longo & memorando hujus principis imperio contigerunt. Ut non immerito Fortunam Populi Romani Coponius & Sicinius in denariis suis commendaverint, ipsiusque Augusti vultus, velut Genii Populi Romani, in nummulo quodam, qui inter incertos existat, depingatur.

Post excessum Augusti nomina Triumvirorum monetaliū nec in ære nec in argento vel auro amplius leguntur. Hinc nummi Familiarum Romanarum tempora extrema Cæsaris Augusti non excedunt, nisi quod nummi quidam ærei, plerumque rariores, & in provinciis cusi, exhibeant nomina illustrium Romanorum, qui ibidem cum imperio fuerunt. Neque enim modo temporibus Julii Cæsaris præfectus Bithyniæ agnoscitur Vibius Pansa, comes ejusdem in debellando Pharnace, sed sub imperio Tiberii Syriæ præfuisse ex plurimis nummis colligitur Q. Cæcilius Metellus Creticus Silanus, quo & missus sub eodem fuit P. Petronius, qui Asiam antea proconsulari imperio rexerat. Africam sub eodem imperatore rexit proconsule vir insignis Vibius Marfus, Cyprum Cominius Proclus: utriusque, sicut & sequentium, nomina & dignitates nummi exprimunt. Nam circa illa tempora Bithyniæ præfuisse videtur A. Pupius Rufus; quam provinciam sub Claudio obtinuit Gellius Rufus, qui Messalinæ vultum signavit; sub Nerone Attius Laco & M. Tarquitius Priscus; sub Vespasiano, Tito, & Domitiano M. Plancius Varus, M. Mæcius Rufus, M. Sulpicius Proclus, & L. Antonius Naso. Acilios Aviolas, proconsule in Asiam utrumque missum, alterum sub Caligula, sub Nerone alterum, nummi quoque nominant. Eprii Marcelli itidem nummus, proconsule eodem in Cypro cusus, superest; inveniuntur & Neratii Pansa, qui legati titulo sub Vespasiano & Tito Galatiæ præfuit, & denique C. Cæfennii Poeti, qui proconsule Asiam rexit sub Domitiano; neque dubium est, quin plures aliquando ex ruderibus & tenebris postera dies in lucem sit productura.

Finem facio in optimo Principum Trajano, cujus munificentia complures restant nummi veteres, non modo Imperatorum sed & Familiarum Romanarum, restituti, quos diligenter, ut omnia, collegit, & sollerter depinxit Andreas Morellius.

ENUMERATIO NUMMORUM,

Qui in singulis Familiis

Juxta Dispositionem *Andr. Morellii* inveniuntur.

ABVRIA habet nummos.	5	COCCEIA	1	IVVENTIA	3
ACCOLEIA	1	COELIA	21	LAETILIA	2
ACILIA Tabulas duas.		COMINIA	1	LICINIA Tabulas tres.	2
— Tab. I.	12	CONSIDIA	10	— Tab. I.	8
— Tab. II.	6	CORONIA	3	— Tab. II.	8
AEBVTIA	4	CORDIA	3	— Tab. III.	15
AELIA	24	CORNELIA Tabulas octo.		LIVIA	2
AEMILIA Tabulas tres.		— Tab. I.	14	LIVINEIA Tabulas duas.	
— Tab. I.	15	— Tab. I. altera cum asterisco.	25	— Tab. I.	7
— Tab. II.	14	— Tab. II.	9	— Tab. II.	6
— Tab. III.	14	— Tab. III.	8	LOLLIA	12
AFRANIA	8	— Tab. IV.	10	LVLGILIA	1
ALITIA	1	— Tab. V.	25	LVCRETIA	11
ALLIENA	1	— Tab. VI.	19	LVRIA	7
ANNIA	23	— Tab. VII.	11	LVTATIA	3
ANTESTIA	7	CORNVFICIA	3	MAECIA	3
ANTIA	3	COSCONIA	1	MAECILIA	4
ANTISTIA	5	COSSVTIA	11	MAENIA	4
ANTONIA Tabulas undecem.		CREPEREIA	6	MAIANIA	2
— Tab. I.	11	CREPVISIA Tabulas duas		MAMILIA	18
— Tab. II.	12	— Tab. I.	6	MANLIA	8
— Tab. III.	12	— Tab. II.	27	MARCIA Tabulas tres.	
— Tab. IV.	12	CRITONIA	1	— Tab. I.	9
— Tab. V.	11	CYPIENNIA	2	— Tab. II.	28
— Tab. VI.	7	CVRIATIA	5	— Tab. III.	5
— Tab. VII.	9	CVRTIA	4	MARIA Tabulas duas.	
— Tab. VIII.	9	DIDIA	3	— Tab. I.	19
— Tab. IX.	9	DOMITIA Tabulas duas.		— Tab. II.	27
— Tab. X.	30	— Tab. I.	8	MEMMIA.	15
— Tab. XI.	7	— Tab. II.	11	MESCINIA	6
APPVLEIA.	3	DVRMIA	7	METTIA	8
APRONIA	5	EGNATIA	10	MINATIA	3
AQVILLIA	12	EGNATVLEIA	1	MINDIA	4
ARRIA	7	EPPIA	2	MINRIA	3
ASINIA	6	EPRIA	1	MINVTIA	2
ATIA	1	FABIA Tabulas tres.		MITREIA	10
ATILIA	8	— Tab. I.	30	MVCIA	2
ATTIA	1	— Tab. II.	4	MYNATIA	3
AVFIDIA	2	— Tab. III.	4	MYSSIDIA Tabulas duas.	
AVRELIA	17	FABRICIA	2	— Tab. I.	13
AXSIA	8	FABRINIA	3	— Tab. II.	7
BAEBIA	8	FADIA	1	NAEVIA	17
BELLIA	2	FANNIA	2	NASIDIA	3
BETILIENA	1	FARSVLEIA	11	NERATIA	2
CAECILIA Tabulas tres.		FLAMINIA	4	NERIA	1
— Tab. I.	10	FLAVIA	3	NONIA	3
— Tab. II.	13	FONTEIA	30	NORBANA	26
— Tab. III.	12	FVFIA	2	NOVIA	2
CAECINA	1	FVLVIA	11	NVMITORIA.	5
CAELIA	1	FVNDANIA	5	NVMONIA.	1
CAESENINIA	5	FVRIA	10	OCTAVIA	2
CAESIA	1	GALLIA	3	OGVLNIA	5
CALIDIA	1	GELLIA	3	OPEIMIA	7
CALPVRNA Tabulas octo.		GESSIA	2	OPPIA	9
— Tab. I.	11	GRANIA	2	PAPIA Tabulas tres.	
— Tab. II.	6	HERENNIA	15	— Tab. I.	9
— Tab. III.	8	HIRTIA	1	— Tab. II.	27
— Tab. IV.	27	HORATIA	4	— Tab. III.	27
— Tab. V.	25	HOSIDIA	2	PAPIRIA	14
— Tab. VI.	23	HOSTILIA	5	— Tab. altera.	2
— Tab. VII.	25	ITIA	1	PEDANIA	2
— Tab. VIII.	25	IVLIA Tabulas novem.		PETILLIA	2
CANINNIA	8	— Tab. I.	23	PETRONIA Tabulas duas	
CARISIA Tabulas tres.		— Tab. II.	8	— Tab. I.	8
— Tab. I.	9	— Tab. III.	8	— Tab. II.	11
— Tab. II.	9	— Tab. IV.	11	PINARIA	10
— Tab. III.	5	— Tab. V.	10	PLAETORIA Tabulas duas.	
CASSIA Tabulas tres.		— Tab. VI.	15	— Tab. I.	35
— Tab. I.	18	— Tab. VII.	14	— Tab. II.	22
— Tab. II.	10	— Tab. VIII.	8	PLANCIA	9
— Tab. III.	9	— Tab. IX.	25	PLAVTIA	9
CESTIA	6	IVNIA Tabulas quinque.		PLOTIA	4
CIPIA	2	— Tab. I.	24	POBLICIA	15
CLAVDIA Tabulas duas.		— Tab. II.	10	POMPEIA Tabulas tres.	
— Tab. I.	25	— Tab. III.	8	— Tab. I.	7
— Tab. II.	18	— Tab. IV.	6	— Tab. II.	9
CLOVIA	1	— Tab. V.	27	— Tab. III.	17
CLOVLIA	6	*****		POM-	

POMPONIA Tabulas quinque.		VOCONIA	3	HOSTILIA	4
Tab. I.	8	VOLTEIA	34	IVLIA	60
Tab. II.	7	VOLVMNIA	2	IVNTIA	16
Tab. III.	4	INCERTA Tabulas quinque.		IVNTIA	1
Tab. IV.	6	Tab. I.	29	LAETORIA	3
Tab. V.	8	Tab. II.	27	LICINIA	14
PORCIA Tabulas duas.		Tab. III.	40	LIVINEIA	5
Tab. I.	23	Tab. IV.	24	LIVIA	6
Tab. II.	3	Tab. V.	15	LOLLIA	1
POSTVMIA Tabulas duas		MISCELLANEA.	20	LVCRETIA	2
Tab. I.	6	NVMMI BARBARI	11	LVTATIA	4
Tab. II.	6	HISPANICI	19	MACILIA	1
PROCILIA	2	ROMAE Tabulas tres.		MAMILIA	1
PROCVLEIA	2	Tab. I.	16	MANILIA	3
PVPPIA	3	Tab. II.	14	MARCIA	10
QVINCTIA	11	Tab. III.	7	MARIA	8
QVINCTILIA	3	ENUMERATIO NUMMORUM,		MVCIA	3
RABIRIA	1	Qui in singulis Familiis		MESCINIA	6
RENIA	1	Apud solum Habertum Goltzium		MINVCIA	6
ROSCIA Tabulas duas.		alioue inveniuntur.		MVMNIA	3
Tab. I.	24			MVNATIA	9
Tab. II.	19			MVSSIDIA	15
RVBELLIA	1	ACILIA	5	NAVITIA	1
RVBRIA	10	ALLIA	1	NONIA	5
RVSTIA	1	AELIA	2	NORBANA	2
RVSTICELIA.	1	AEMILIA	69	OCTAVIA	3
RVTILIA.	1	ALBIA	2	OGVLNIA	1
SALVIA	4	ALFINIA	1	OPIMIA	1
SALVSTIA	2	ANICIA	1	PAPIA	1
SANQVINIA	4	ANNIA	3	PAPIRIA	5
SATRIENA	22	ANTIA	1	PASSIENA	1
SAVFIEIA	5	ANTISTIA	1	PEDIA	3
SCRIBONIA	6	ANTONIA	88	PERPERNA	2
SEMPRONIA Tabulas duas.		APPVLEIA	4	PETILLIA	3
Tab. I.	12	APRONIA	1	PLAVTIA	3
Tab. II.	31	AQVILLIA	2	PUBLICIA	1
SENTIA	6	ARRVNTIA	1	PINARIA	1
SEPVLLIA	1	ASINIA	82	POMPEIA	7
SERGIA	16	ATILIA	1	POMPONIA	2
SERVILIA Tabulas duas.		ATTEIA	8	PONTINIA	1
Tab. I.	9	AVFIDIA	3	POPILLIA	3
Tab. II.	4	AVRELIA	1	POPEA	2
SESTIA	2	AVTRONIA	17	PORCIA	3
SEXTILIA	3	BAEBIA	2	POSTVMIA	10
SICINIA	3	CAECILIA	2	PVPPIA	1
SILIA	3	CAEDICI	80	QVINCTIA	6
SOSIA	1	CALVISIA	3	QVINCTILIA	1
SPVRILIA	2	CALPVNIA	3	RVBRIA	1
STATIA	4	CANIDIA	3	RVPIIA	2
STATILIA	4	CANINIA	2	RVTILIA	1
SVILLIA	3	CARISIA	1	SANQVINIA	2
SVLPICIA Tabulas duas.		CARVILIA	1	SEMPRONIA	25
Tab. I.	9	CASSIA	1	SENTIA	2
Tab. II.	23	CESTIA	28	SEPVLLIA	12
TADIA	2	CICEREA	2	SERGIA	1
TARQVITIA	14	CLAVDIA	44	SCRIBONIA	1
TERENTIA	2	COCCEIA	1	SERVILIA	7
THORIA	6	CORNELIA	1	SEXTIA	1
TITIA	2	COSSVTTA	3	SOSIA	2
TITINIA	33	DIDIA	7	STATILIA	4
TITVRIA	4	DVILIA	15	SVLPICIA	9
TREBANIA	3	DOMITIA	4	TARIA	1
TVLLIA	3	DVRMIA	2	TERENTIA	4
VALERIA Tabulas duas.		EGNATIA	1	TITIA	1
Tab. I.	26	FABIA	1	TREBONIA	1
Tab. II.	8	FLAMINIA	1	TVLLIA	6
VARGVNTIEIA	3	FLAVIA	1	TVLLIA	1
VENTIDIA	3	FONTEIA	1	VALERIA	28
VERGILIA	6	FVPIA	1	VALGIA	1
VERRIA	1	FVLVIA	1	VATINIA	2
VETITIA	1	FVRIA	1	VENTIDIA	1
VETVRIA	3	FVRNIA	1	VETVRIA	4
VIBIA Tabulas quatuor		GABINIA	1	VIBIA	4
Tab. I.	45	GELLIA	1	VILLIA	1
Tab. II.	10	GINVTIA	1	VINICIA	1
Tab. III.	9	HERENNIA	1	VIPSANIA	8
Tab. IV.	4	HERMINIA	1	VIRGINIA	1
VINICIA	12	HIRTIA	2	VISELLIA	1
VIPSANIA	1	HORTENSIA	1	VOLCATIA	1
VIVELLIA	3	HORATIA	1		
VMMIDIA					

E R R A T A.

ABVR-

*** Pag. 1, lin. 16. dijeſta. *Lege diſjeſta. ibid.* Pag. 2, lin. 12. pag. verſo comprehendere *Lege comprehendere.*
 *** Pag. 2, lin. 33. plebeis *Lege plebis.* **** 2. Pag. verſo. lin. 9. dele comma poſt Accolejos.

B I B L I O P E G I S.

Titulus, Dedicatio, Praefatio, & Tabulae, quarum poſtrema numero XXXV. notatur, conſtituunt totum primum, reliqua totum ſecundum.

ABVRIA.

ACCOLEIA.

ACILIA.

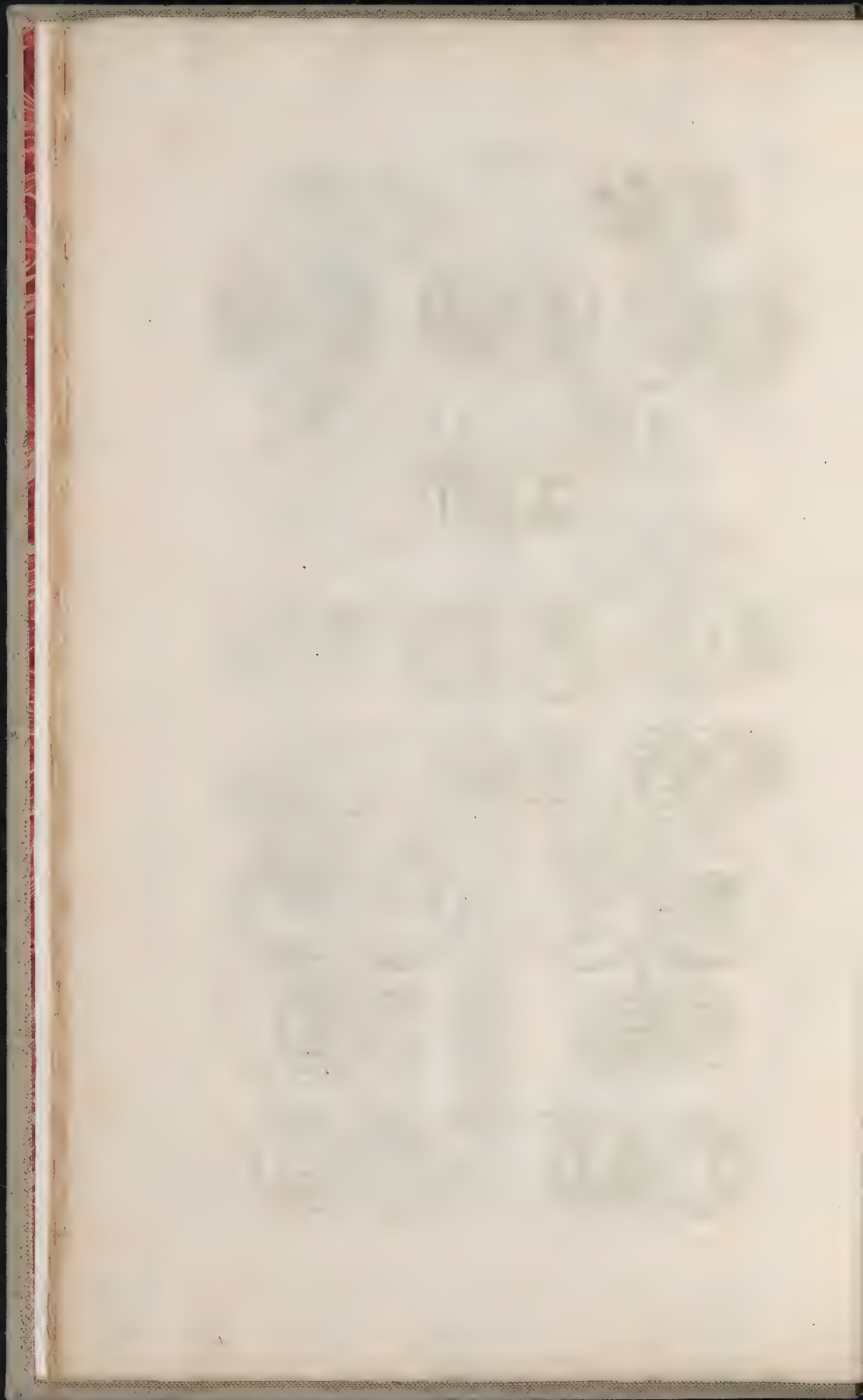
TAB. I.

Vide pag. 639.

ACILIA.

TAB. II.

ΑΕΒΥΤΙΑ.

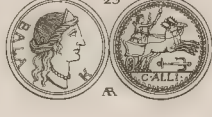

AELIA.

pag. 7.

pag. 8.

AEMILIA.

TAB. J.

pag. 8.

pag. 9.

pag. 640.

pag. 10.

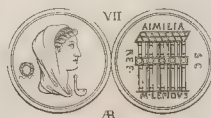
pag. 641.

pag. 644.

pag. 10.

pag. 643.

AEMILIA

TAB 2

pag. 10.

pag. 11.

pag. 12.

AEMILIA.

TAB. 3.

N
pag. 12.

R
pag. 13.

R

R

R

R

R

R

R

R

R

R

R

R

pag. 14.

AFRANIA .

pag. 24.

ALLIA.

pag. 25.

ALLIENA.

pag. 25

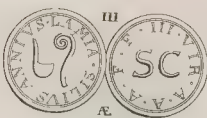

ANNIA.

pag. 45.

pag. 16.

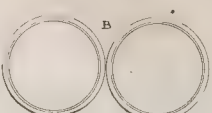

ANTESTIA.

pag. 27.

ANTIA.

pag. 17.

pag. 18.

ANTISTIA.

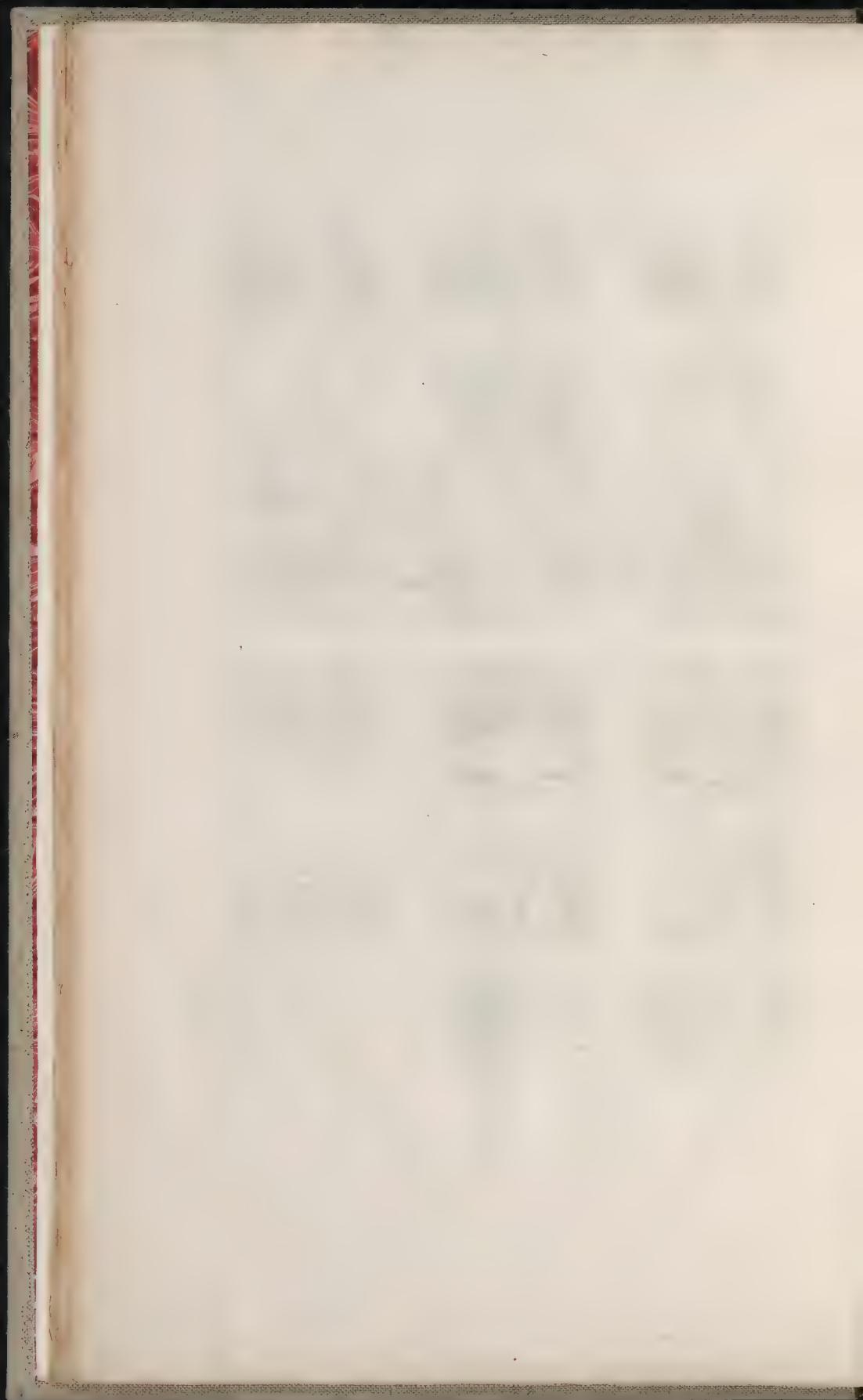

pag. 18.

pag. 19.

ANTONIA.

TAB J

pag. 29.

pag. 21.

ANTONIA.

TAB. 2.

ANTONIA.

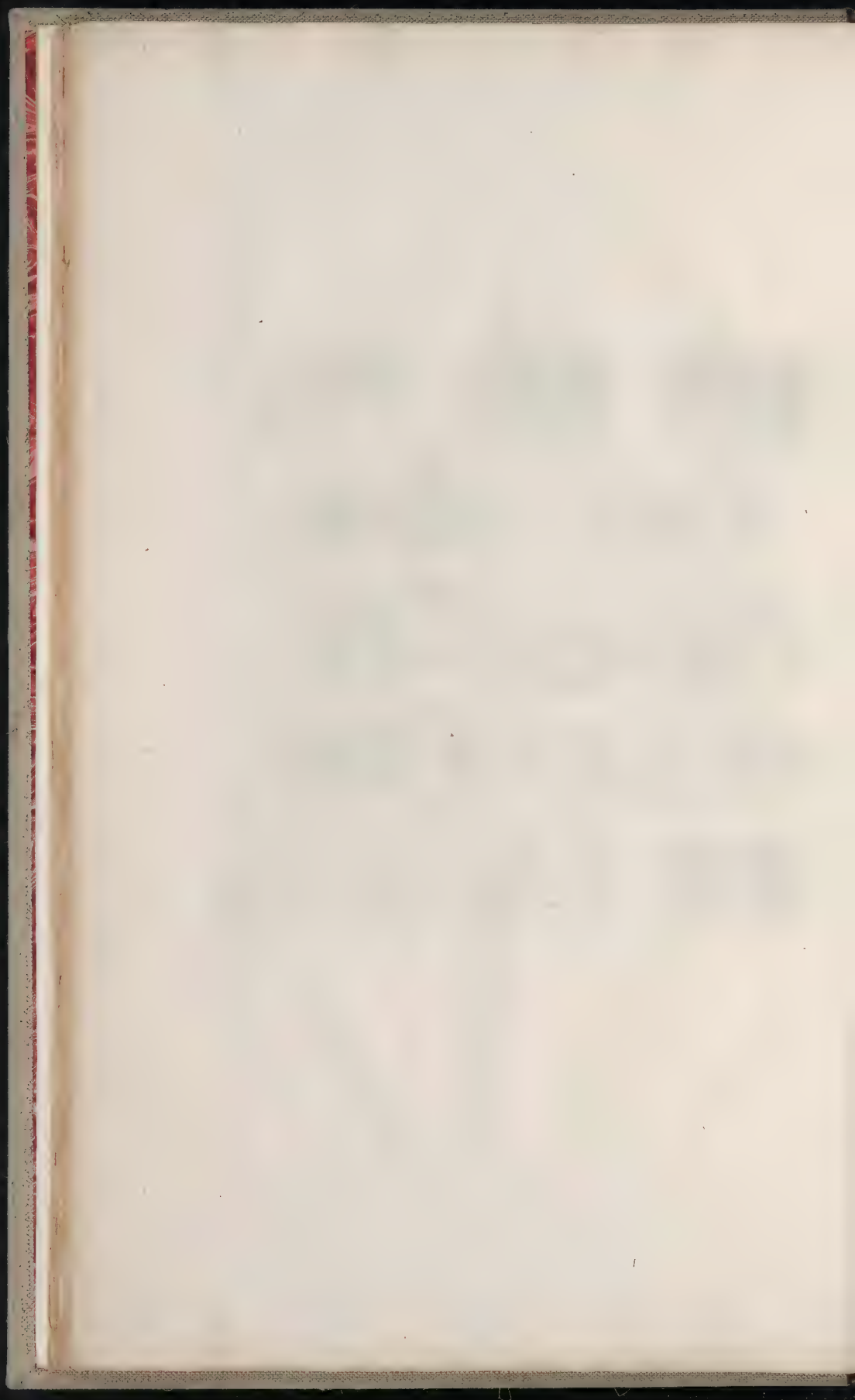

AR
pag 22.

pag. 23.

ANTONIA

TAB 4

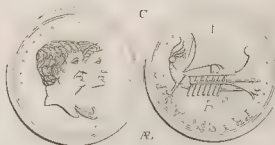
pag. 24.

pag 25.

pag. 26.

ANTONIA .

TAB. 5.

pag. 26.

pag. 27.

ANTONIA.

TAB. 6

pag. 28.

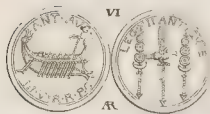

ANTONIA.

ANTONIA.

ANTONIA.

ANTONIA.

TAB. 10.

pag. 28.

pag. 29.

ANTONIA.

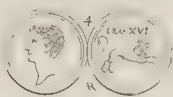
TAB. II

pag. 29.

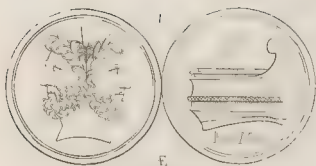

pag. 30.

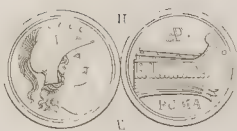

pag. 31.

APOLLINIA.

pag. 31.

APRONIA.

pag. 31.

pag. 32.

AQVILLIA.

pag. 32.

pag. 33.

pag. 34.

ARRIA.

pag. 34.

pag. 35.

pag. 36.

ASINIA.

pag. 36.

pag. 37.

pag. 37.

ATTIA.

ATILIA.

pag. 38.

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

pag. 39.

ATTIA.

pag. 39.

ATILIA.

pag. 39.

pag. 40.

AVRELIA.

pag. 40.

pag. 41.

pag. 42.

AXSIA

pag. 42.

BAEBIA

BELLIA

BETILIENA.

CAECILIA.

pag. 46.

pag. 47.

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

pag. 48.

CAECILIA.

pag. 48.

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

pag. 50.

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

CAECILIA.

pag. 52.

Æ

TAB. 3.

pag. 53.

Æ.

pag. 54.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

CAECINA.

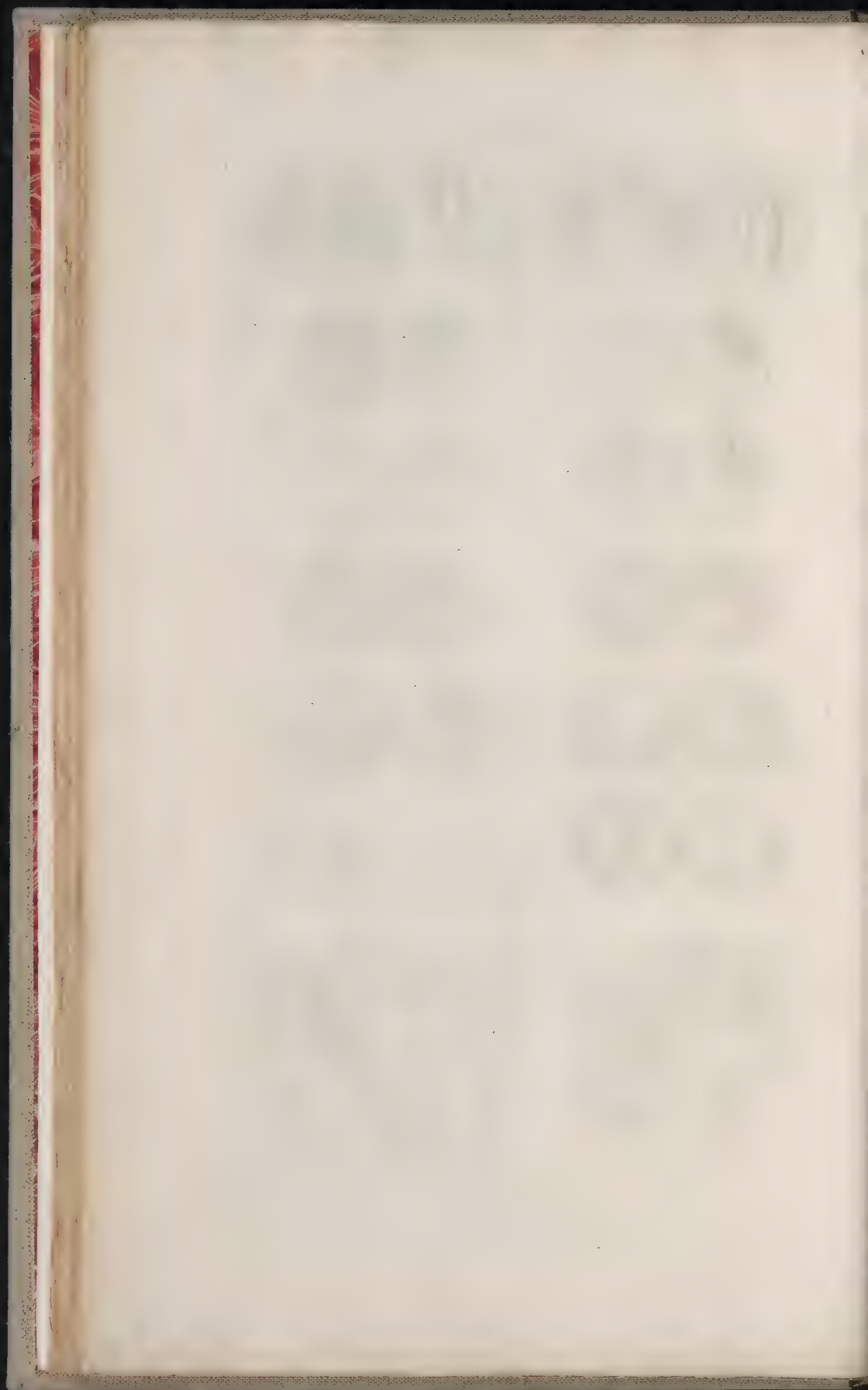

pag. 55.

CAELIA.

pag. 56.

CAESENIA .

pag. 57.

pag. 58.

pag. 59.

CAESIA.

pag. 59.

CALIDIA.

pag. 60.

CALFVRNIA .

pag. 61.

pag. 62.

TAB. I

pag. 63.

pag. 64.

CALPURNIA.

pag. 64.

AR

TAB. 2

AR

pag. 65.

AR

pag. 66.

AE

AE

TAB. 3

AE

AE

AE

AE

AE

AE

AE

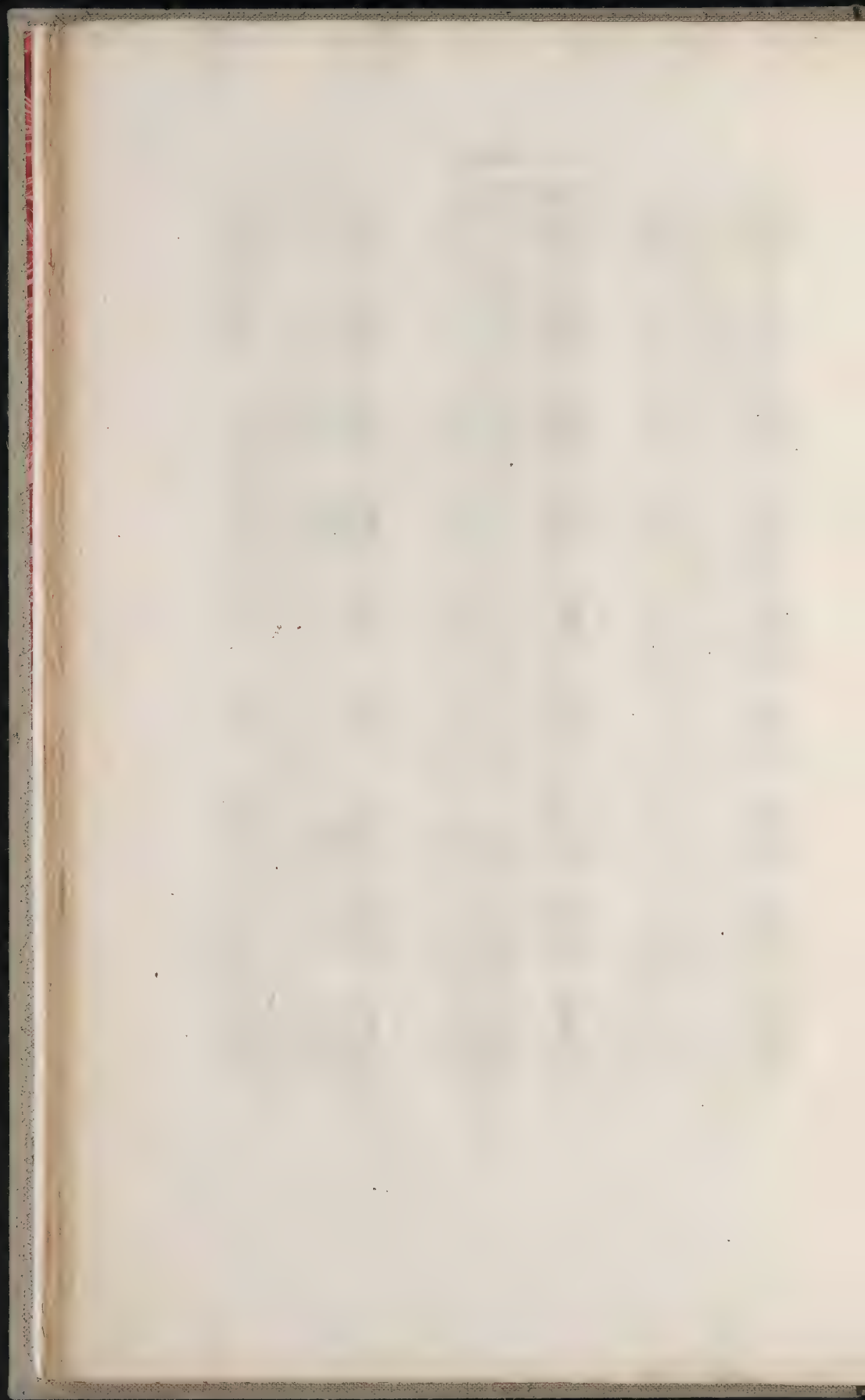

CALPVRNIA.

TAB 4

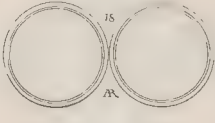

CALPVRNIA.

TAB 5

pag. 68.

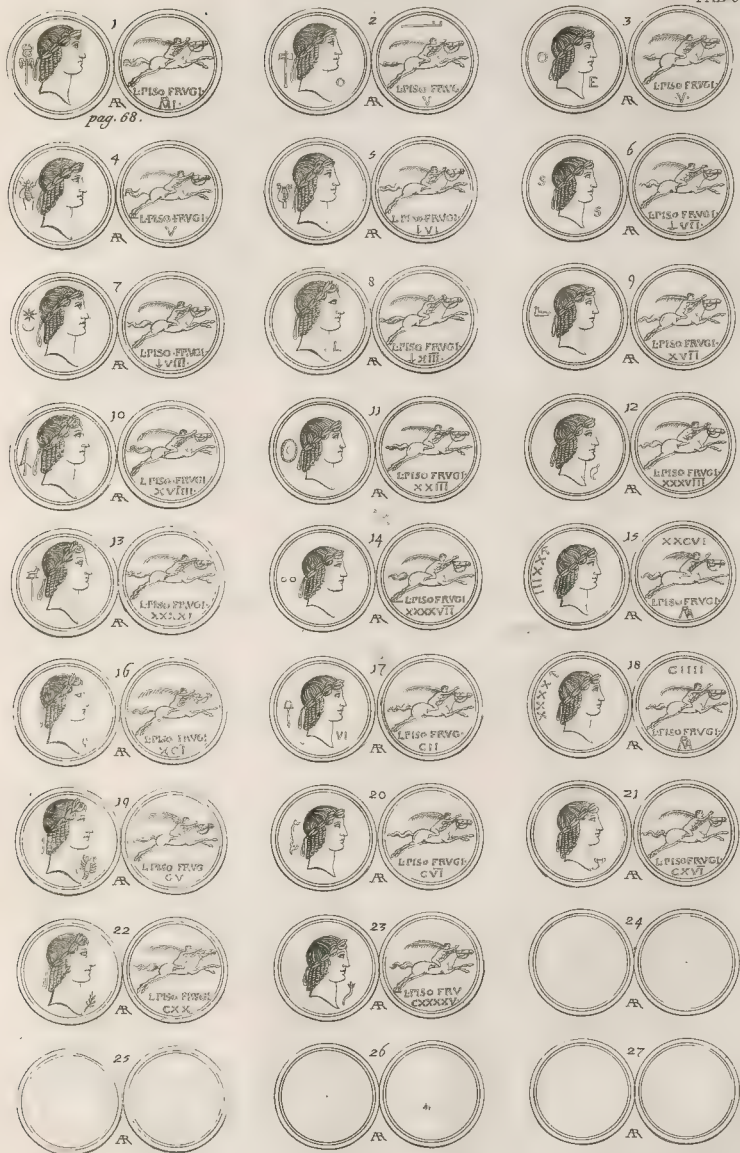

CALPVRNIA.

TAB. 6.

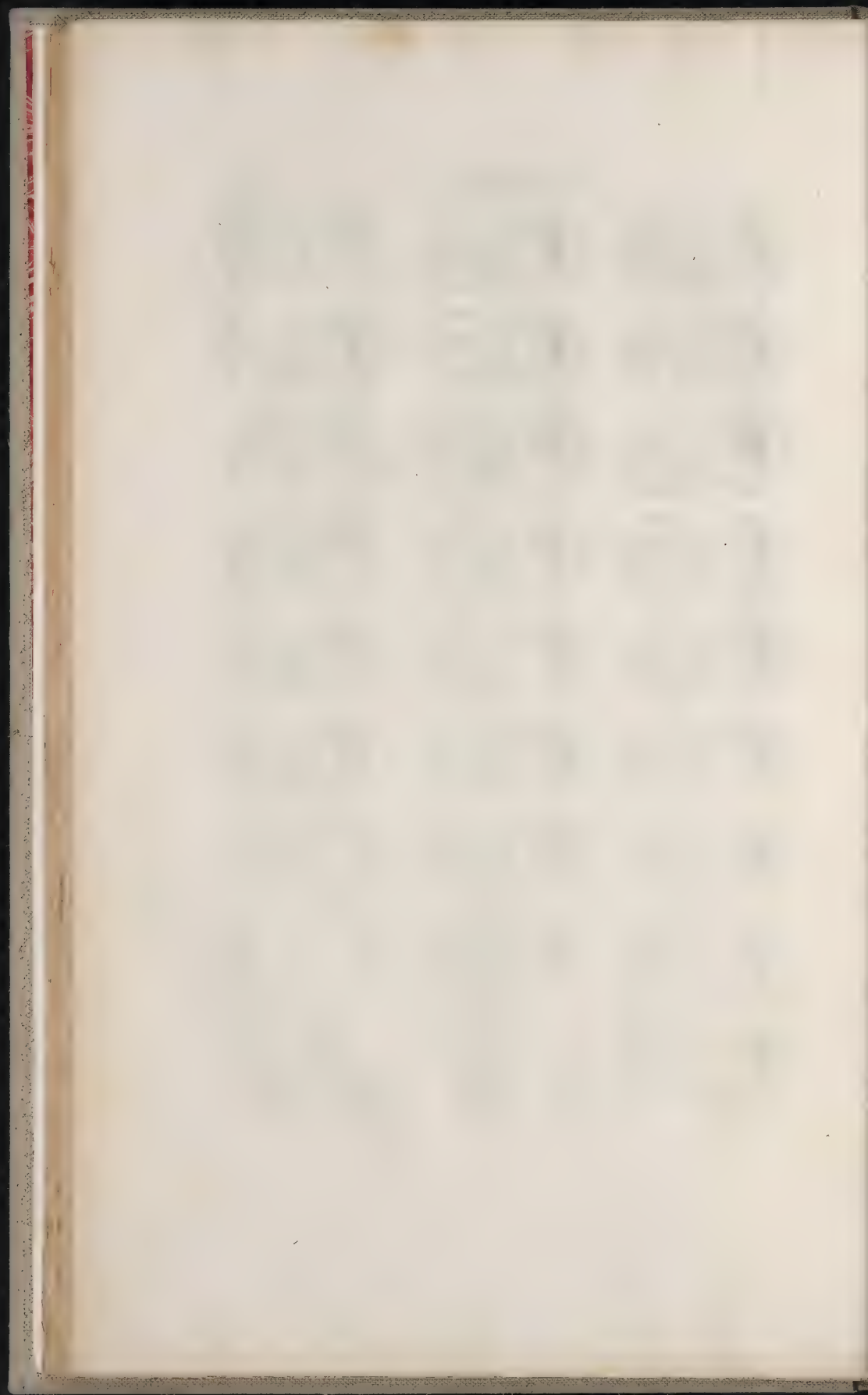

CALPVRNIA.

TAB 7

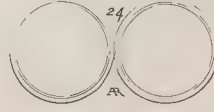
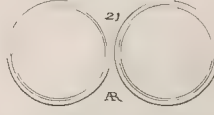

CALPURNIA

TAB. 8.

pag. 69.

CANINIA.

pag. 69.

Æ.

pag. 70.

pag. 71.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

CARISIA.

pag. 72.

pag. 73.

vide pag. 76.

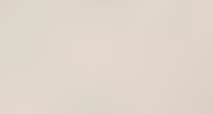
pag. 74.

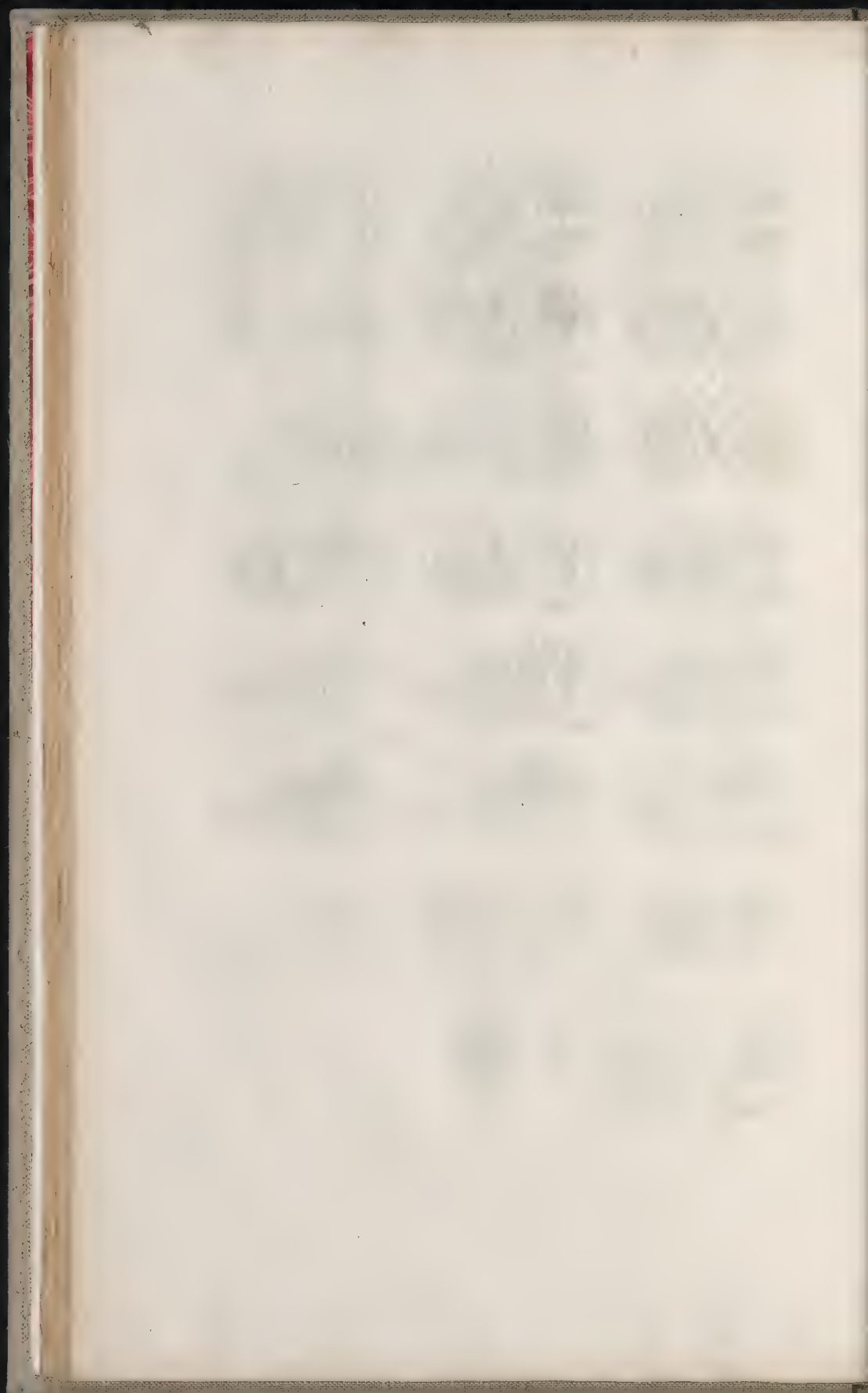

pag. 75.

pag. 76.

CASSIA.

TAB J

pag. 76.

pag. 77.

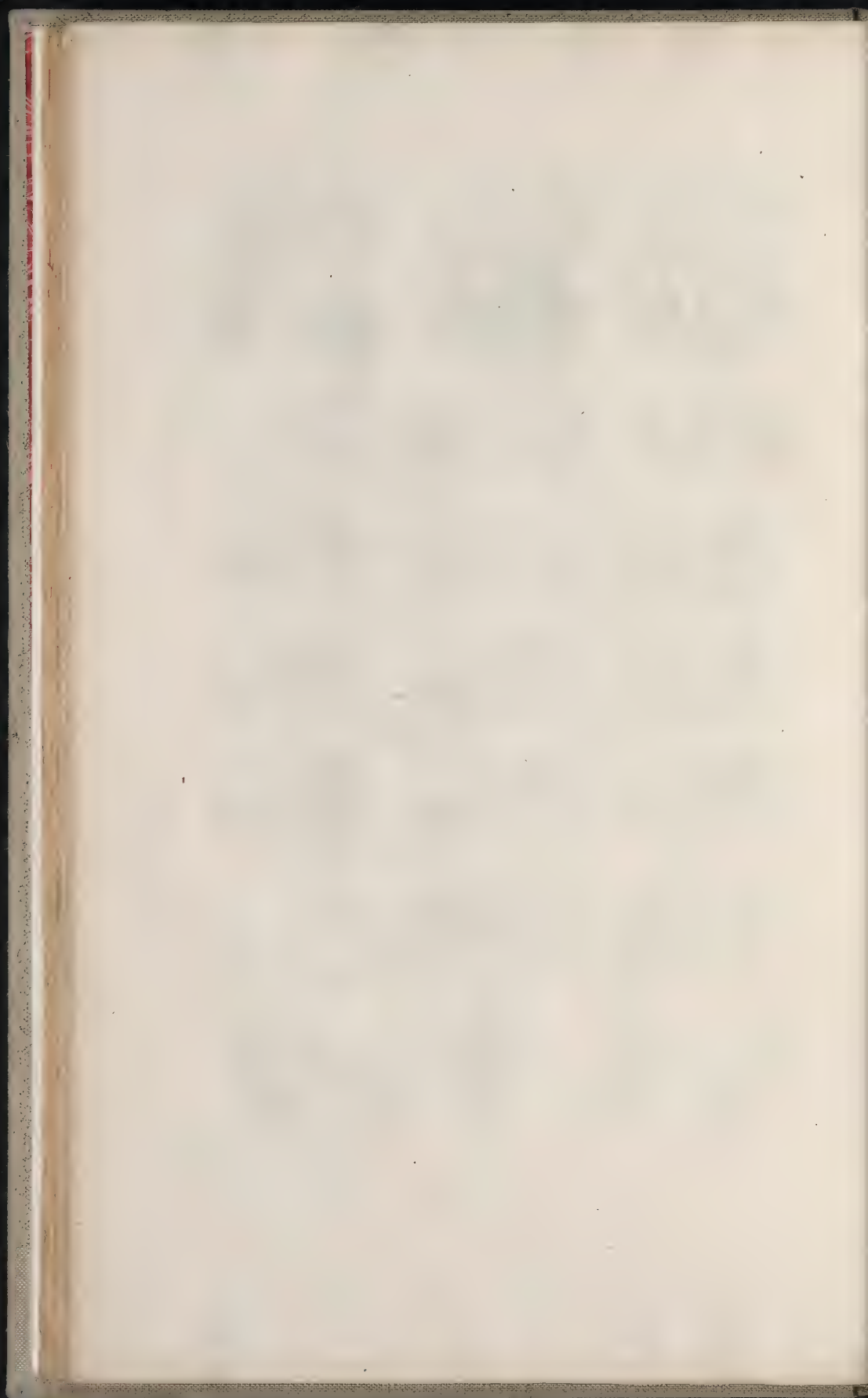
pag. 78.

pag. 79.

CASSIA.

TAB 2

pag. 80.

pag. 82.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. 83.

Æ.

pag. 84.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

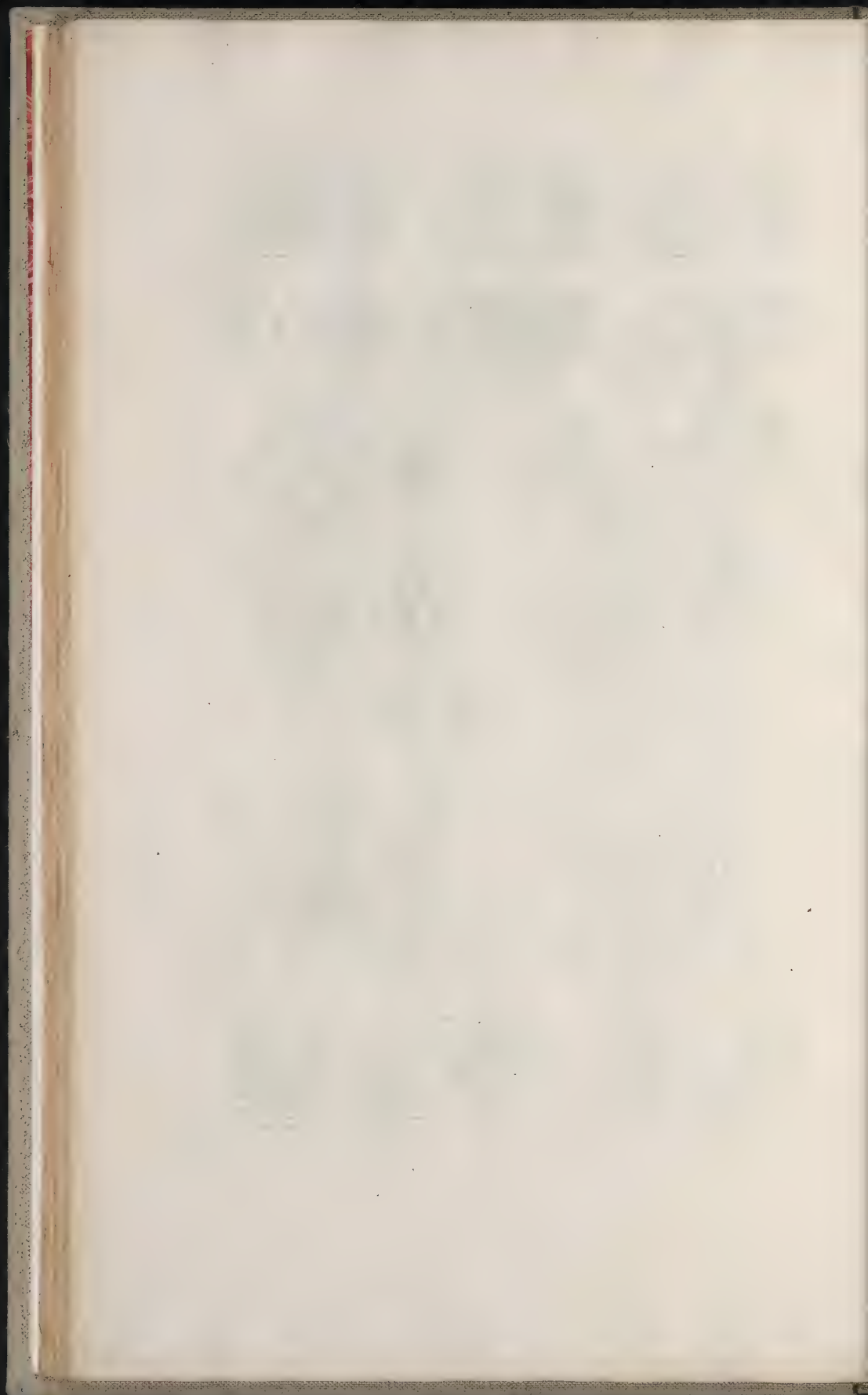
pag. 85.

Æ.

pag. 86.

CESTIA.

pag.^A 86.

pag. 87.

Æ
pag. 88.

Æ

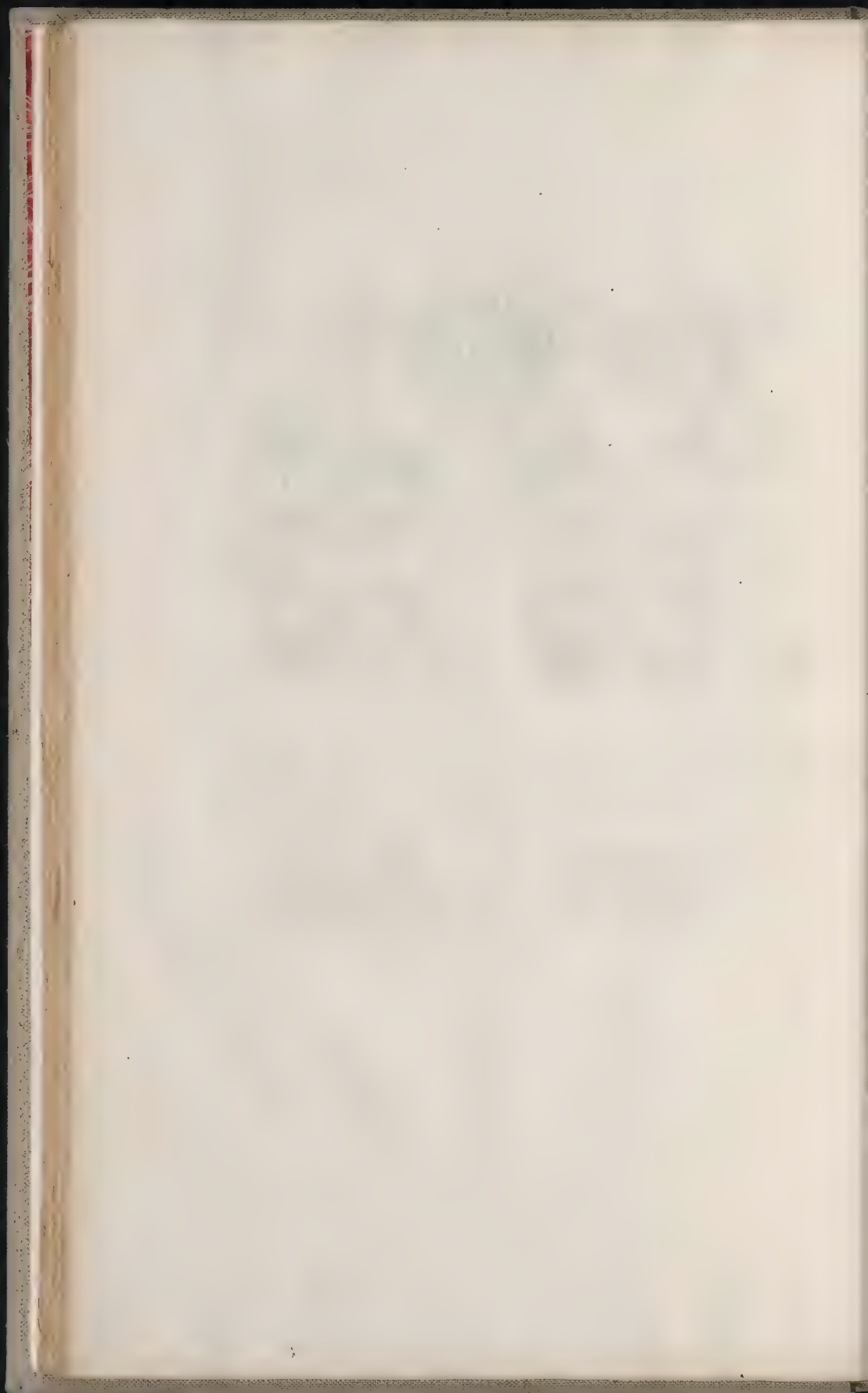
R.

CIPIA.

pag. 88.

CLAUDIA .

TAB. 3.

pag. 88.

pag. 89.

pag. 90.

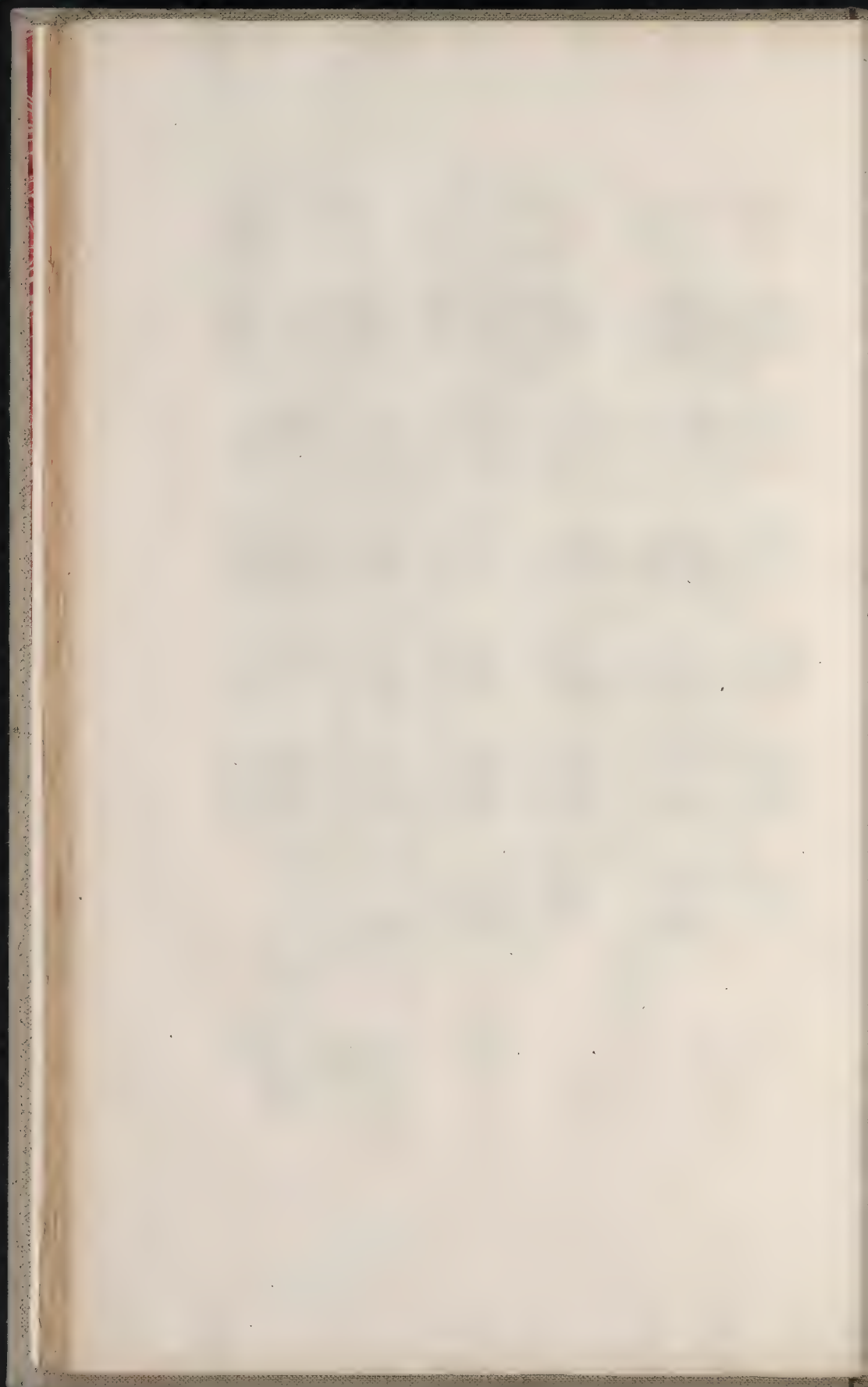

pag. 91.

pag. 92.

CLAVDIA.

TAB. 2.

pag. 92.

pag. 93.

pag. 94.

pag. 94.

pag. 95.

pag. 96.

pag. 97.

pag. 98.

pag. 99.

pag. 100.

pag. 101.

pag. 102.

pag. 103.

pag. 104.

pag. 105.

pag. 106.

pag. 107.

pag. 108.

CLOVIA.

CLOVIA.

COCCEIA.

COELIA.

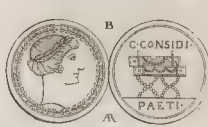

COMINIA.

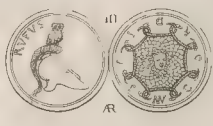
CONSIDIA.

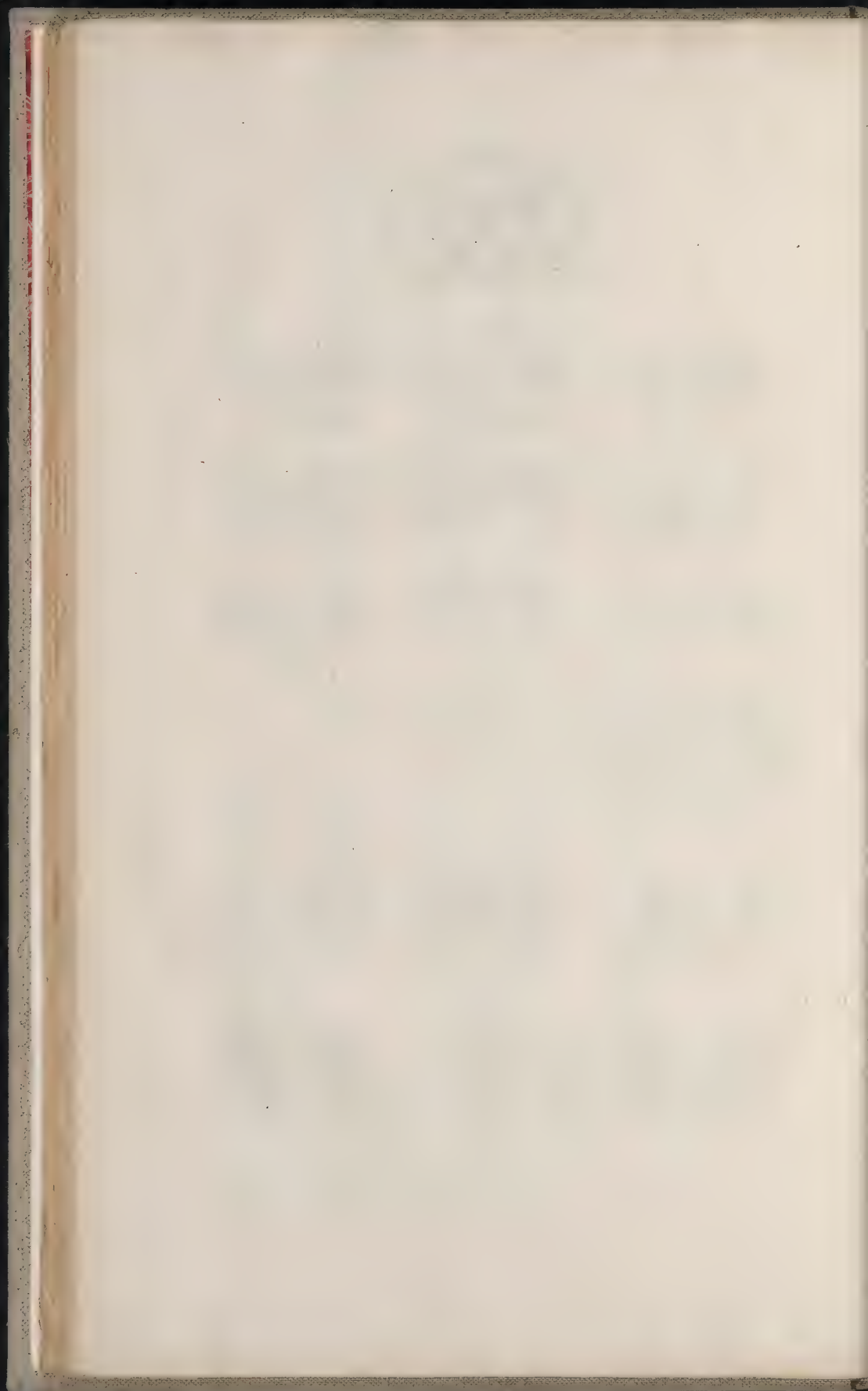

COPONIA.

CORDIA

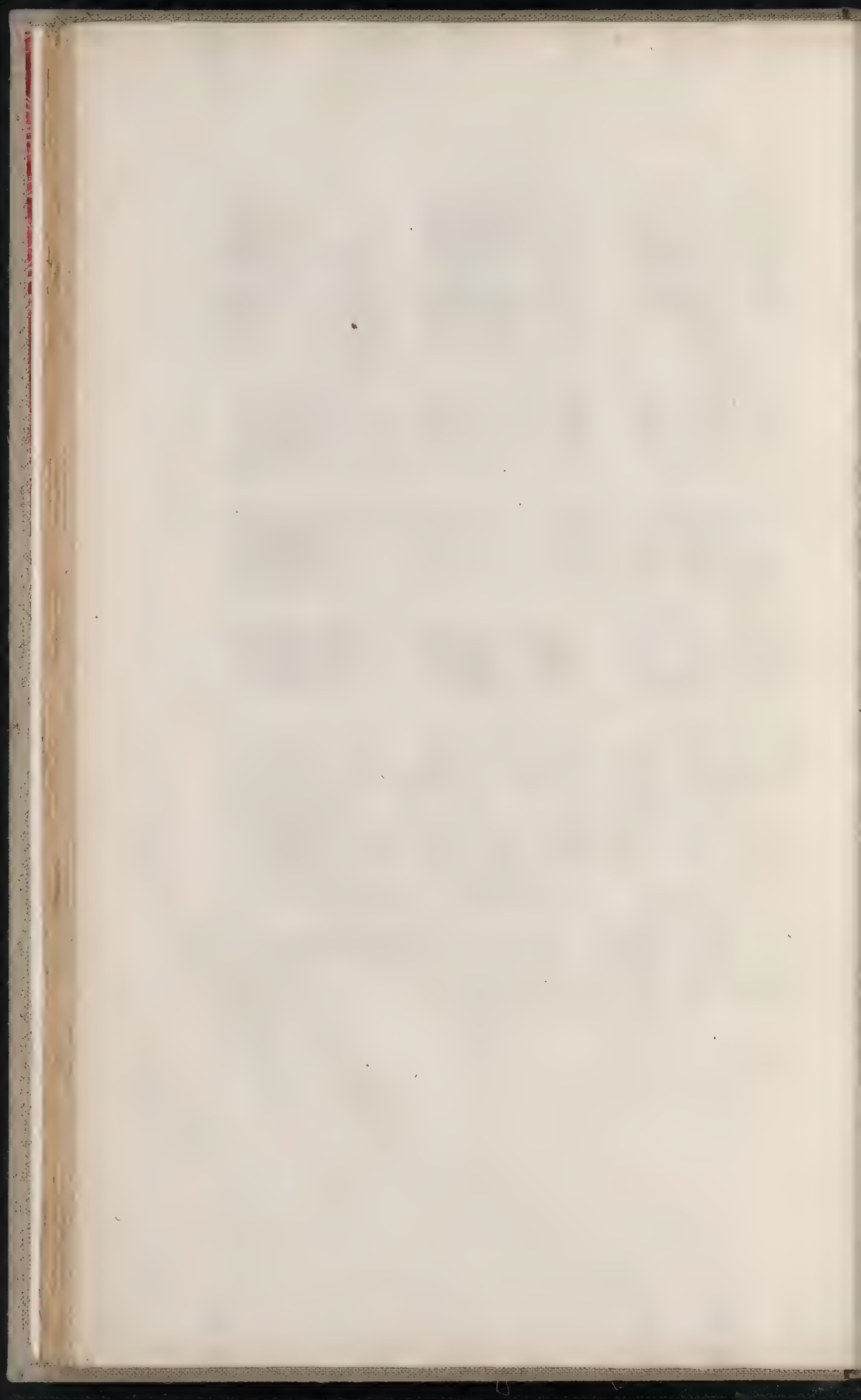

CORNELIA

TAB. I.

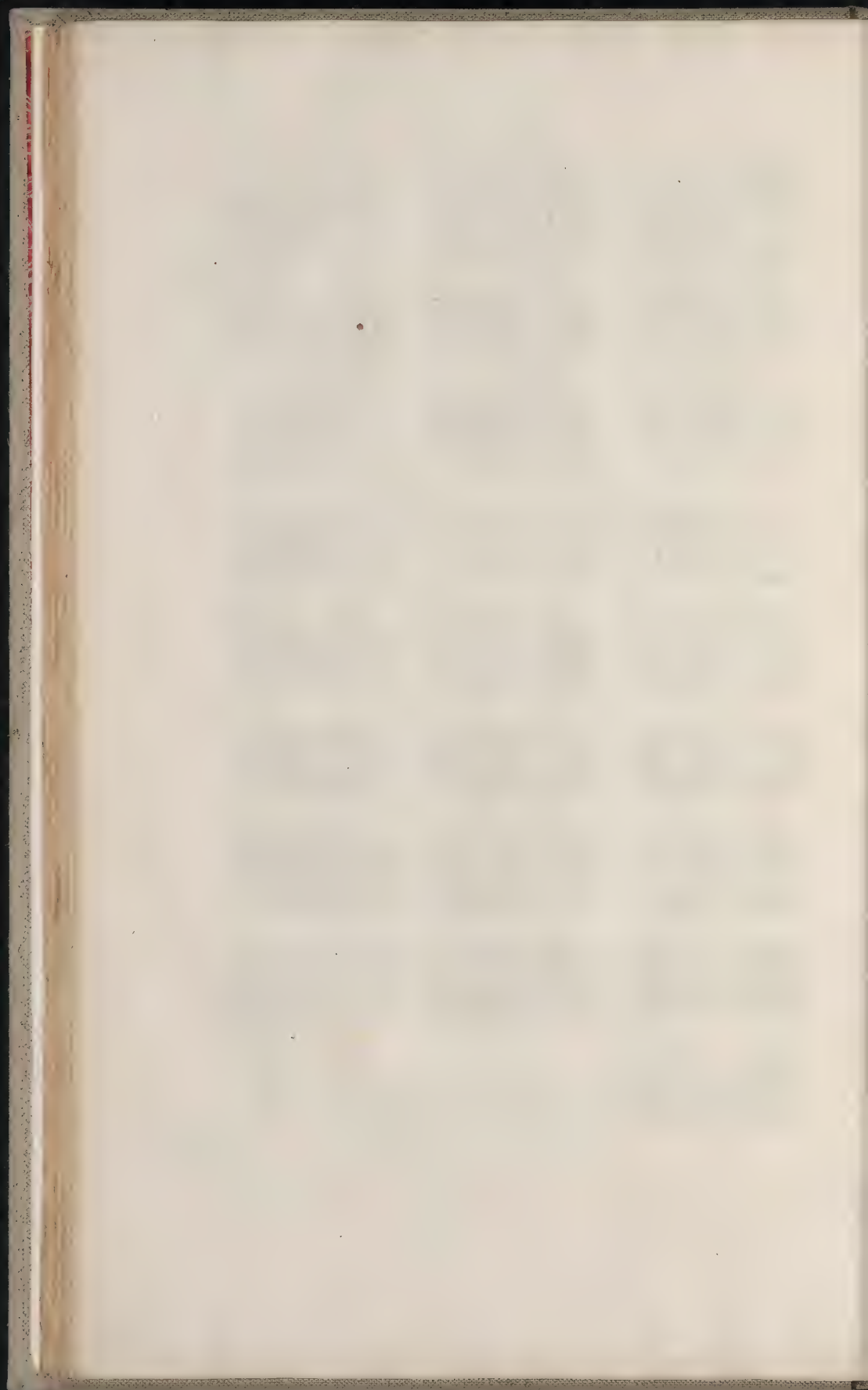
* TAB I

CORNELIA.

pag. 115.

CORNELIA.

TAB 2

pag. 115.

Α

Α

pag. 116.

Α

pag. 117.

Α

pag. 118.

Α

CORNELIA.

TAB 3

pag. 118.

pag. 119.

pag. 120.

Α

Α

Α

pag. 121.

Α

CORNELIA.

TAB 4

pag. 122.

Α

pag. 123.

pag. 124.

Α

pag. 125.

pag. 126.

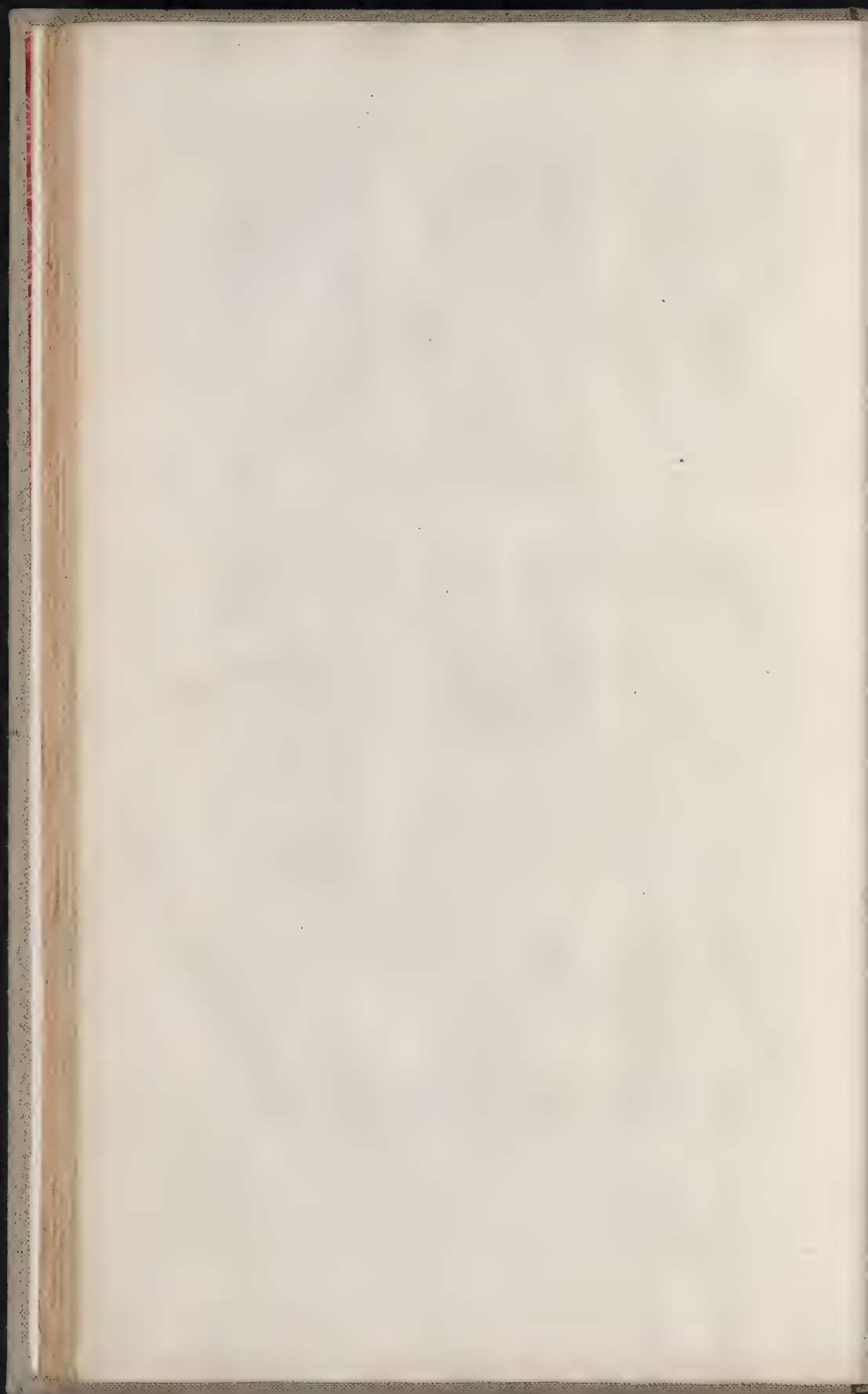
pag. 127.

Α

pag. 128.

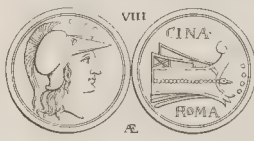

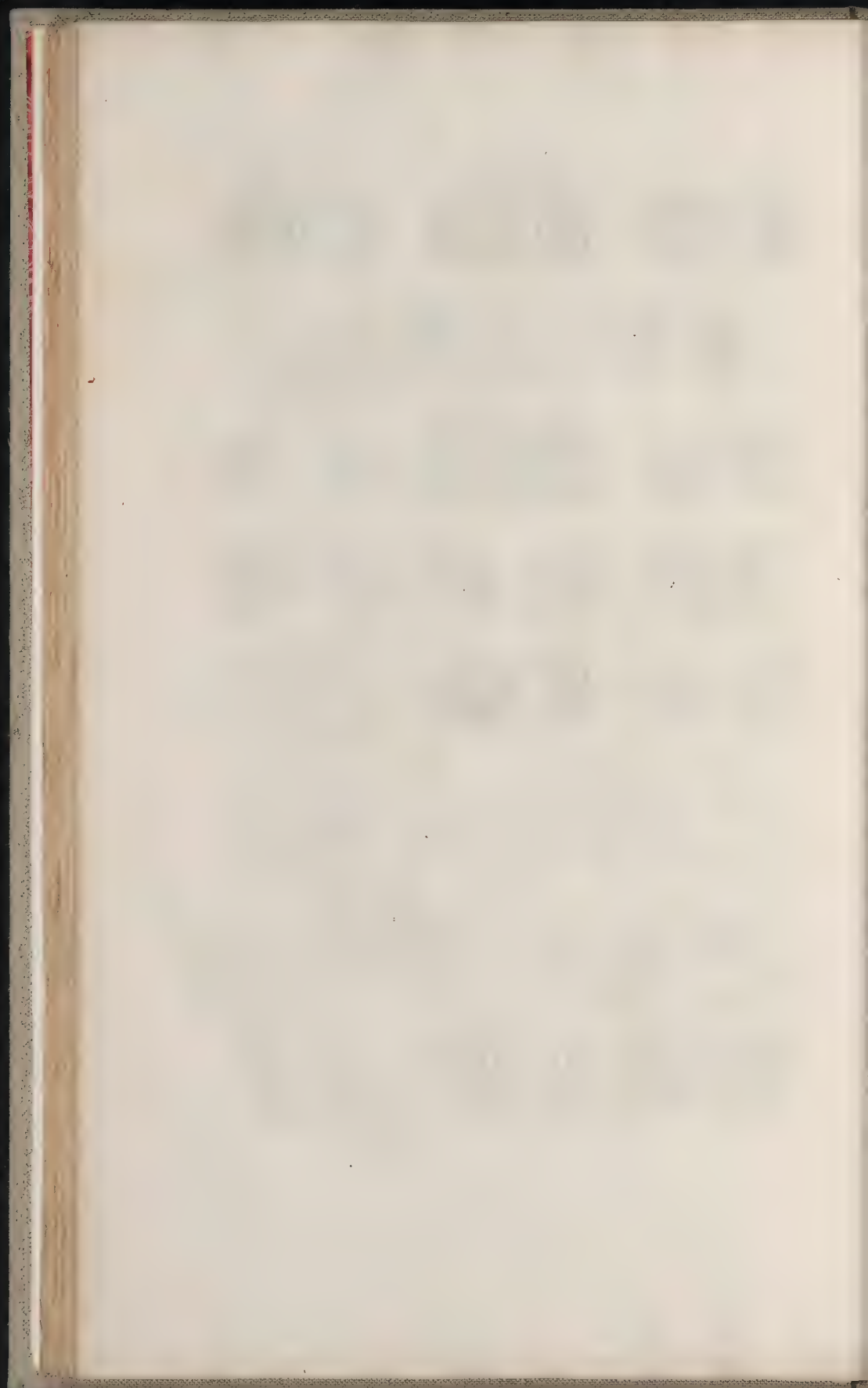
CORNELIA.

pag. 132.

pag. 133.

CORNELIA

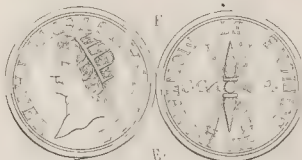
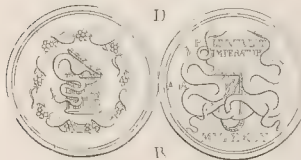
TAB 6.

pag. 135.

pag. 137

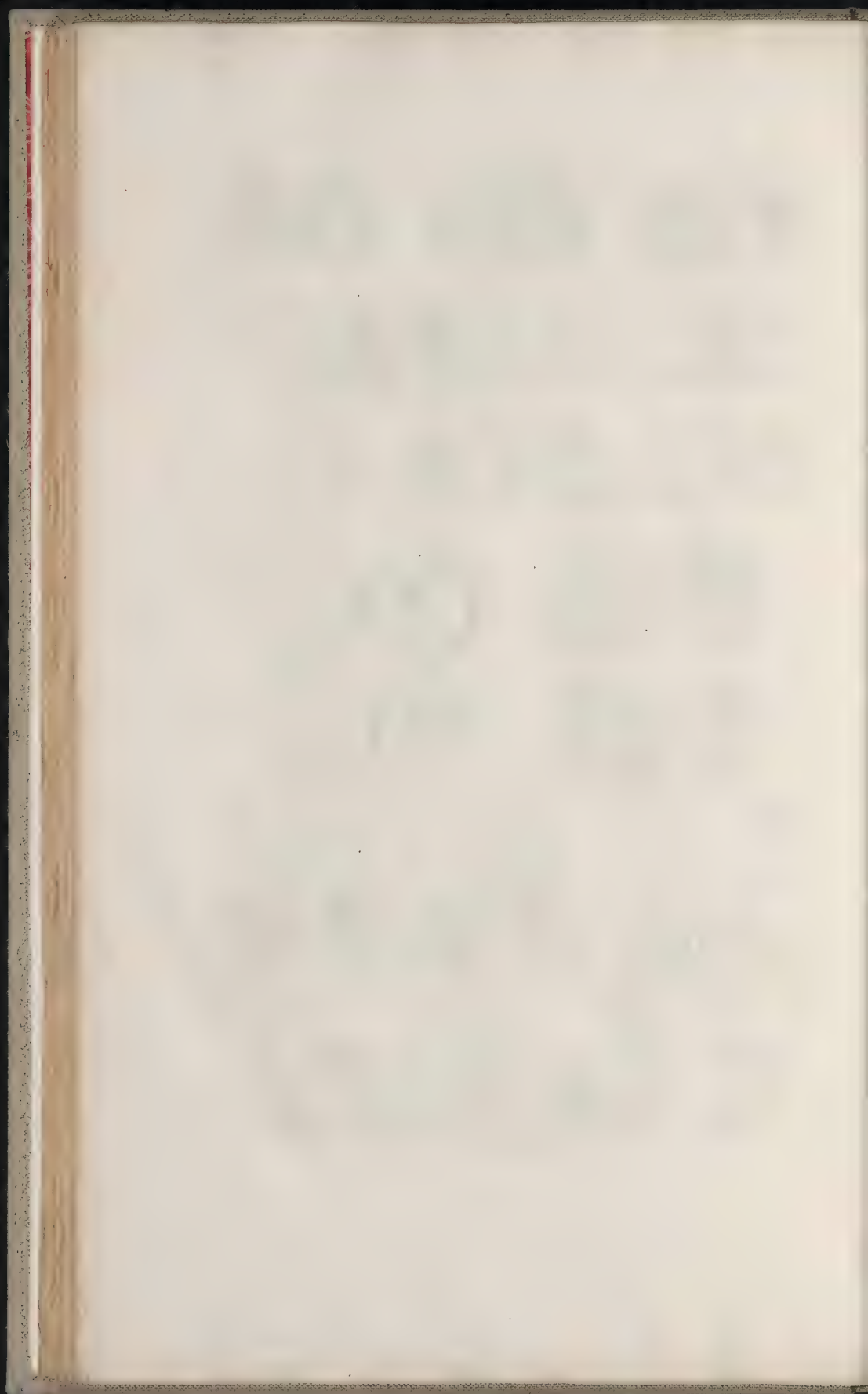

pag. 138.

pag. 139.

CORNELIA

pag. 139.

pag. 140.

TAB

pag. 142.

CORNIFICIA.

pag. 142.

COSCONIA.

pag. 144.

COSSVTIA.

pag. 144

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

pag. 145

CREPERIA.

pag. 145

pag. 146

AR

AR

AR

AR

CREPVSA.

pag. 146

AR

AR

AR

pag. 147

AR

CREPVSA.

pag. 147.

CRITONIA.

pag. 147.

CVPIENNA.

pag. 148.

Æ

CVRIATIA.

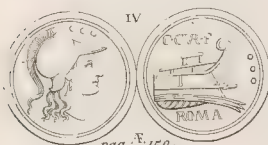
pag. 148.

pag. 149.

Æ

pag. 150.

Æ

CVRTIA.

pag. 150.

Æ

Æ

pag. 151.

DIDIA.

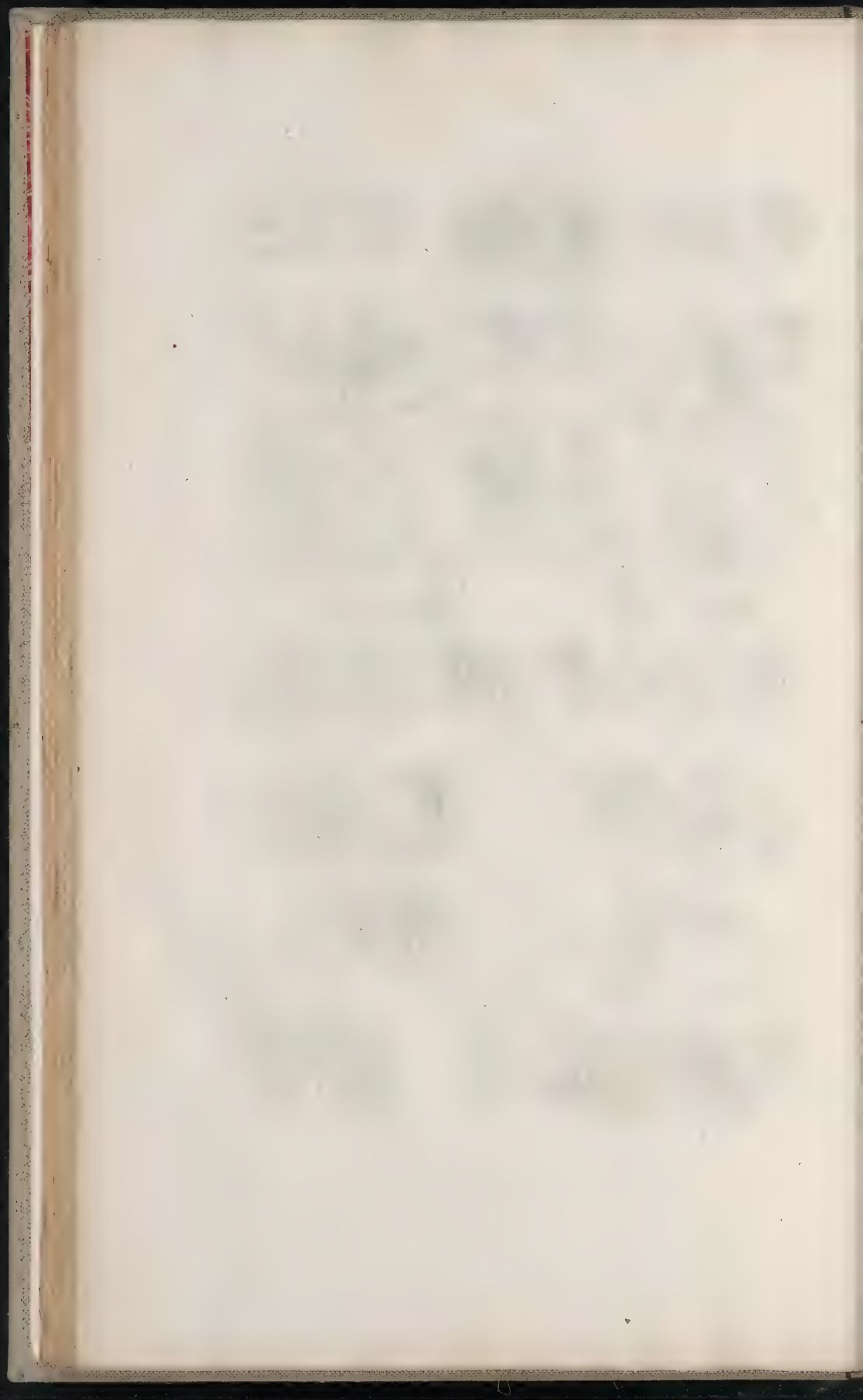
pag. 151.

pag. 153.

Æ

DOMITIA.

pag. 153.

pag. 154.

TAB. I.

pag. 155.

TAB. 2.

pag. 156.

pag. 157.

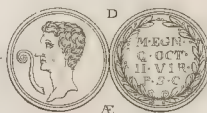

DVRMIA.

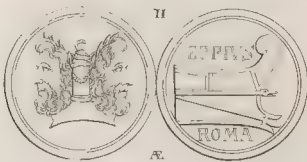
EGNATIA.

EGNATIA.

EPPIA.

EPPIA.

FABIA .

pag. R. 164.

TAB. I

pag. R. 167.

pag. R. 170.

pag. R. 173.

pag. R. 174.

FABIA .

TAB. II.

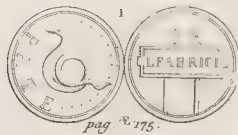
pag. R. 175.

FABIA.

FABRICIA.

FABRINIA.

FADIA.

FANNIA

FARSVLEIA

FLAMINIA

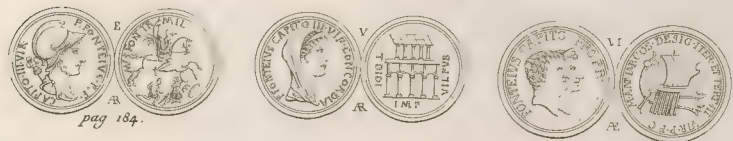
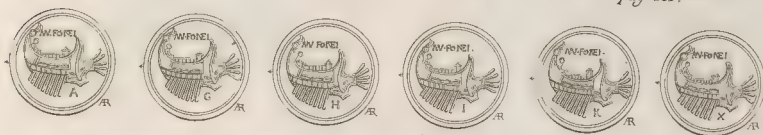

FLAVIA

MONTEIA.

IV FLA

IV LVIA

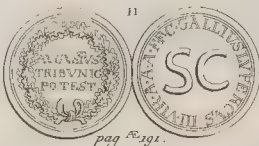
FVNDANIA.

FVRIA

CALLIA.

GELLIA

CESSIA.

GRANIA.

HERENNIA.

HIRTIA.

pag. 193.

HORATIA.

pag. 194.

pag. 194.

pag. 194.

pag. 198.

HOSIDIA.

pag. 198.

pag. 199.

HOSTILIA.

pag. 199.

pag. 200.

pag. 200.

pag. 200.

pag. 200.

ITIA.

pag. 202.

IVLIA.

TAB. J.

IVLIA.

TAB. 2.

pag. 205.

pag. 205.

pag. 200.

IV. LIA.

TAB. 4

pag. 207.

R

R

A

pag. 208.

R

VI

VII

pag. 209.

B

R

VIII

R

pag. 210.

R

R

TAB. 5

R

R

R

pag. 211.

pag. 217.

R

R

VIII

IVLIA.

TAB. 6.

pag. R. 212.

pag. R. 213.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

pag. R. 214.

A.

A.

A.

A.

A.

A.

pag. R. 215.

IVLIA.

TAB 7

pag. 215.

pag. 216.

pag. 217.

TAB 9

pag. 218.

pag. 219.

山 山 山
山 山 山
山 山 山
山 山 山
山 山 山
山 山 山
山 山 山
山 山 山
山 山 山
山 山 山

IVLIA.

TAB. 6.

pag. 219.

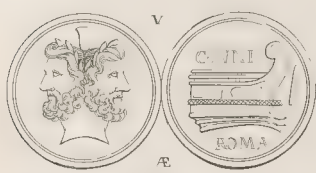

IVNIA.

TAB I

IVNIA.

pag. 225.

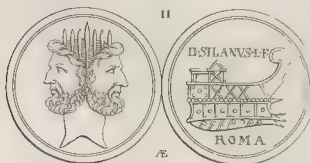

A

TAB. 2.

III

II

IV

pag. 226.

VI

VII

pag. 228

pag. 229.

IVNIA.

pag. 229.

pag. 230.

TAB. 3.

III

IV

V

VI

pag. 231.

VII

VIII

pag. 232.

I

pag. 232.

II

III

TAB. 4.

pag. 233.

A

B

IV

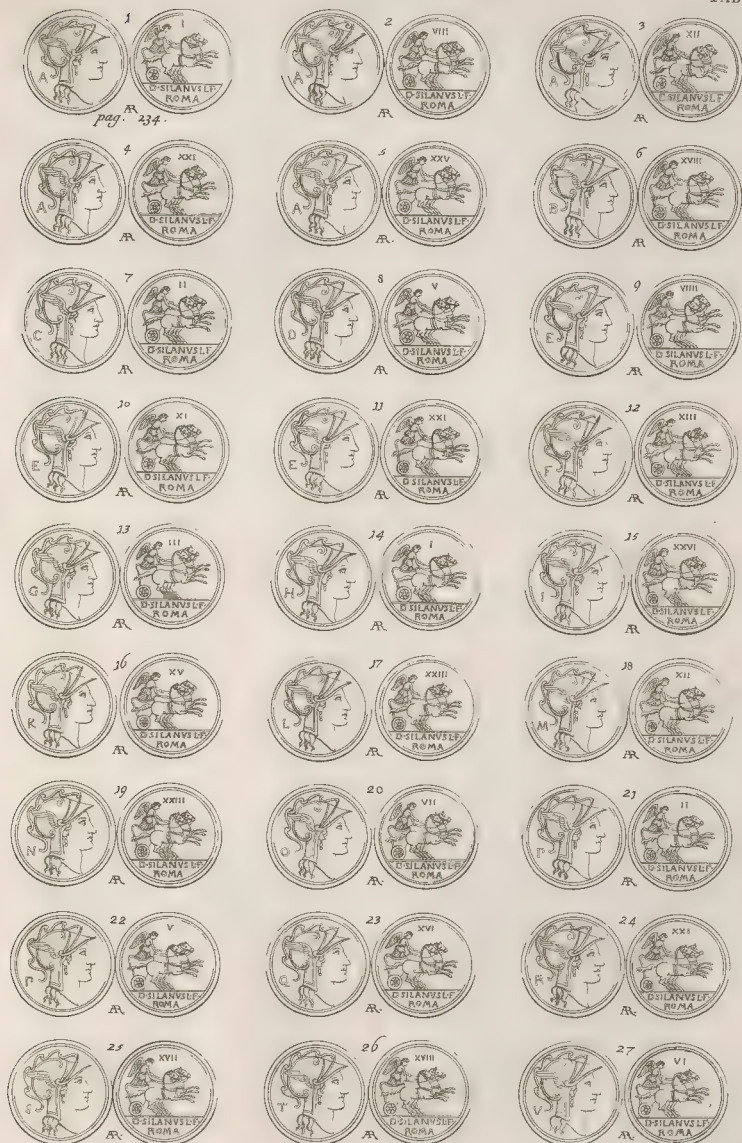
pag. 234.

IVNIA.

TAB 5.

IVVENTIA.

pag. 234

Æ

Æ

LAETILIA.

pag. 235

pag. 236

LICINIA.

pag. Æ. 237.

TAB I

pag. Æ. 238.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. Æ. 239.

TAB II

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. Æ. 240.

Æ.

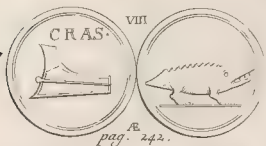

Æ.

LICINIA.

TAB. 3.

LIVIA.

LIVINEIA

TAB. J.

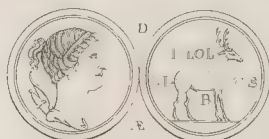
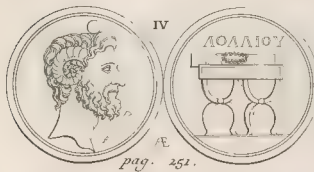

TAB. 2

LOLLIA.

LVCILIA.

LVCRETIA.

pag. 253

LVRIA.

pag. ^R 253.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. ^R 254.

Æ.

LVTATIA.

pag. ^R 254.

pag. ^R 255.

Æ.

MAECIA.

MAECILIA.

MAENIA.

MAIANIA.

MAMILIA.

pag. 258.

MAMILIA.

pag. 259.

pag. 260.

pag. 261.

MARCIA.

MARCIA.

TAB 2

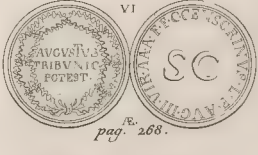
pag. 265.

pag. 266.

pag. 267.

pag. 268.

MARCIA.

TAB. 3.

pag. 268.

pag. 269.

MARIA.

TAB. I.

pag. 269.

pag. 270.

pag. 271.

pag. 272.

pag. 273.

pag. 274.

MARIA

TAB. 2.

pag. 274

pag. 275.

MEMMIA.

MESCINIA.

METTIA.

pag. 281.

MINATIA.

pag. 282.

pag. 283.

MINDIA.

pag. 283.

MINELA.

MINVTIA

MITREIA .

MUCIA

MVNATIA

MVSSIDIA

pag. N. 289.

AV

AV

TAB 1.

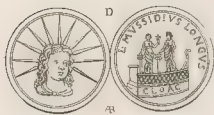
pag. N. 290.

AV

AV

AV

AV

AV

AV

pag. N. 291.

AV

AV

pag. N. 291.

AV

AV

TAB 2.

AV

AV

AV

AV

NAEVIA.

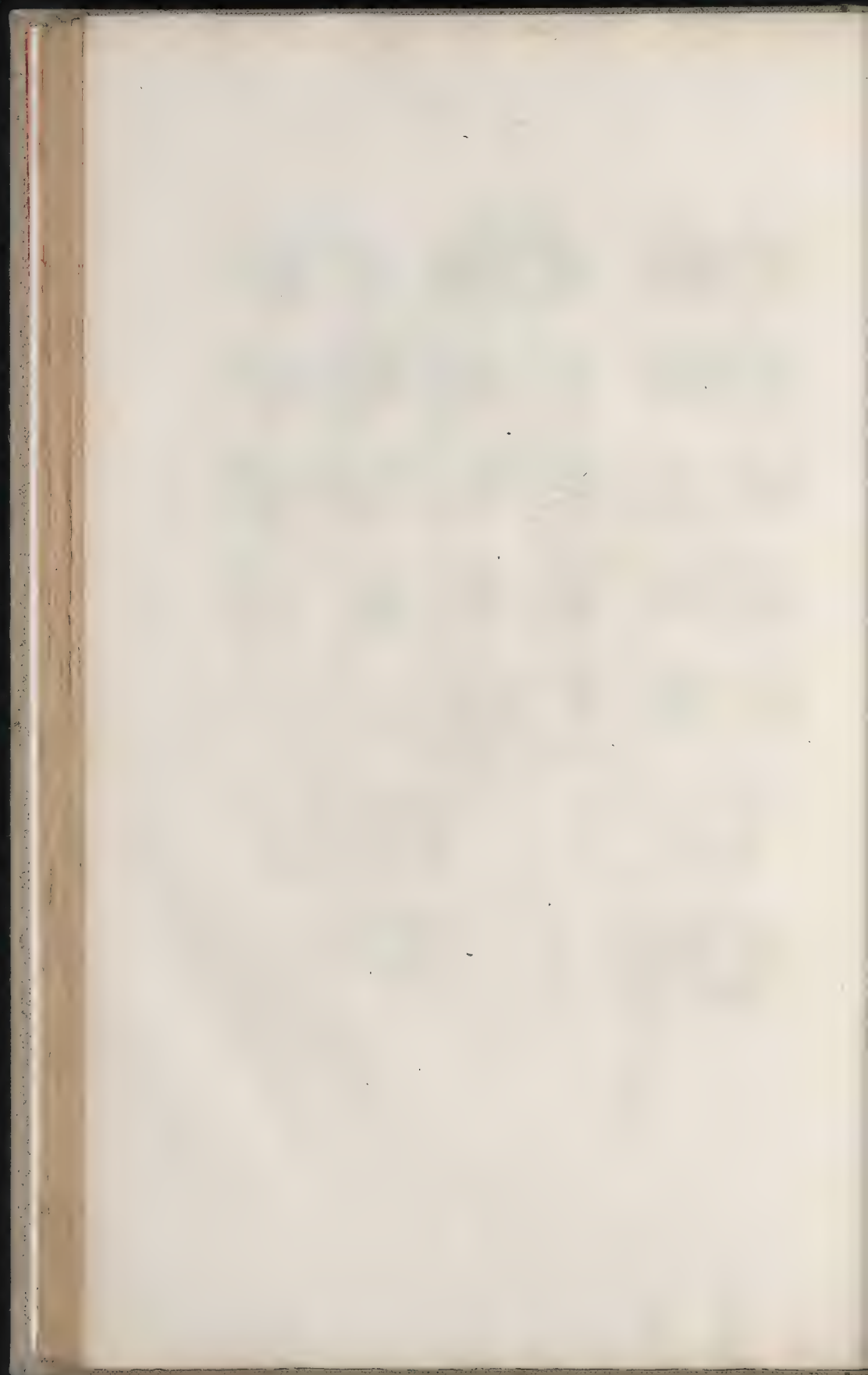

pag. 201.

pag. 202.

NASIDIA

pag. A. 293.

R.

R.

NERATIA.

pag. R. 293.

pag. R. 294.

NERIA.

pag. R. 294.

NONIA

pag. R. 294.

R.

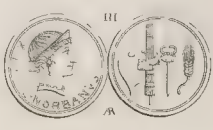

R.

NORBANA.

NOVA.

NVMITORIA.

NVMONIA.

Æ
pag. 299.

OCTAVIA.

Æ
pag. 300.

Æ

OGVLNIA.

Æ
pag. 300.

Æ

Æ

Æ
pag. 301.

Æ

OPEIMIA.

Æ
pag. 301.

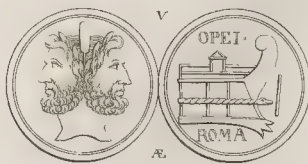
Æ

Æ
pag. 302.

Æ

Æ

Æ
pag. 303.

Æ

OPPIA.

pag. 303.

pag. 304.

pag. 305.

Æ

Æ

Æ

Æ

pag. 311.

PAPIA.

TAB. J.

pag. 306.

pag. 307.

Æ

Æ

pag. 310.

Æ

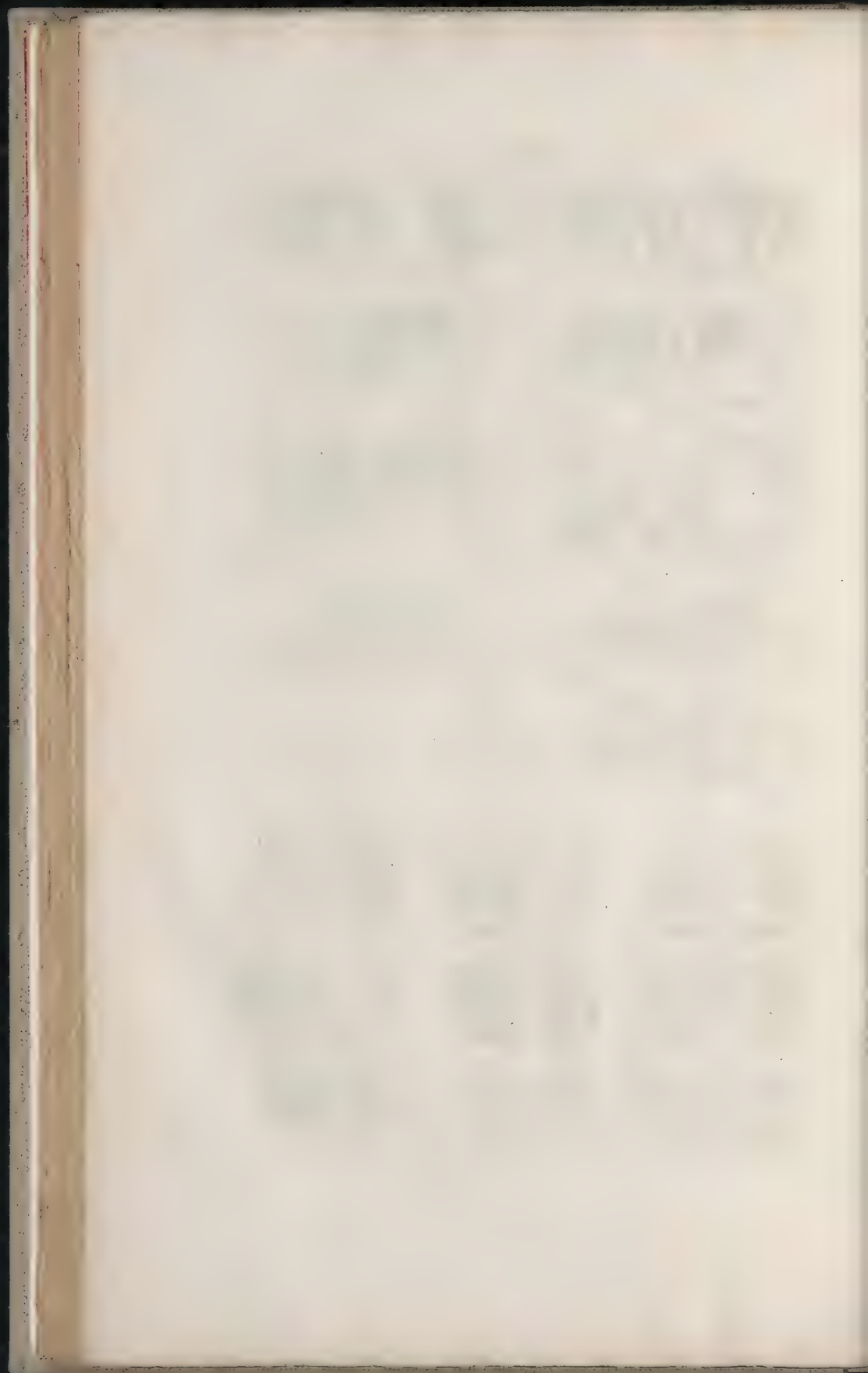
Æ

Æ

Æ

PAPIA .

TAB. 2 .

pag. 309.

pag. 310.

PAPIA .

TAB. 3.

PAPIRIA.

pag. 311.

pag. 312.

pag. 313.

Æ

Æ

Æ

Æ

pag. 314.

Æ

Æ

Æ

Æ

Æ

PAPIRIA.

PEDANIA

PETILLIA

PETRONIA.

pag.^R 316.

pag.^R 317.

TAB 1

R

R

R

pag.^R 318.

R

R

R

TAB 2.

R

R

pag.^A 319.

R

R

pag.^A 320.

R

R

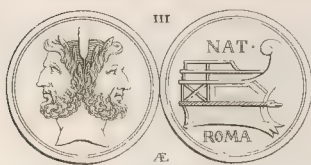

pag.^R 321.

PINARIA.

PLAETORIA.

TAB. I.

pag. 323.

pag. 324.

pag. 325.

PLAETORIA.

TAB 2

pag. 320.

pag. 327.

PLANCIA.

pag. 327.

pag. 328.

pag. 329.

pag. 328.

pag. 329.

pag. 328.

pag. 329.

pag. 329.

PLAVTIA.

pag. R. 329.

R.

pag. R. 330.

R.

R.

R.

R.

R.

pag. R. 332.

PLOTIA.

pag. R. 334.

R.

R.

R.

POBLICIA.

pag. R. 332.

R.

pag. R. 332.

R.

R.

R.

pag. R. 333.

R.

R.

R.

R.

R.

R.

R.

R.

POMPEIA

TAB. 1.

TAB. 2

POMPEIA.

TAB. 3.

pag. 339.

Æ.

pag. 340.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. 341.

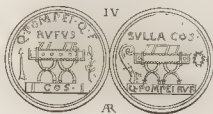
Æ.

pag. 342.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. 343.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

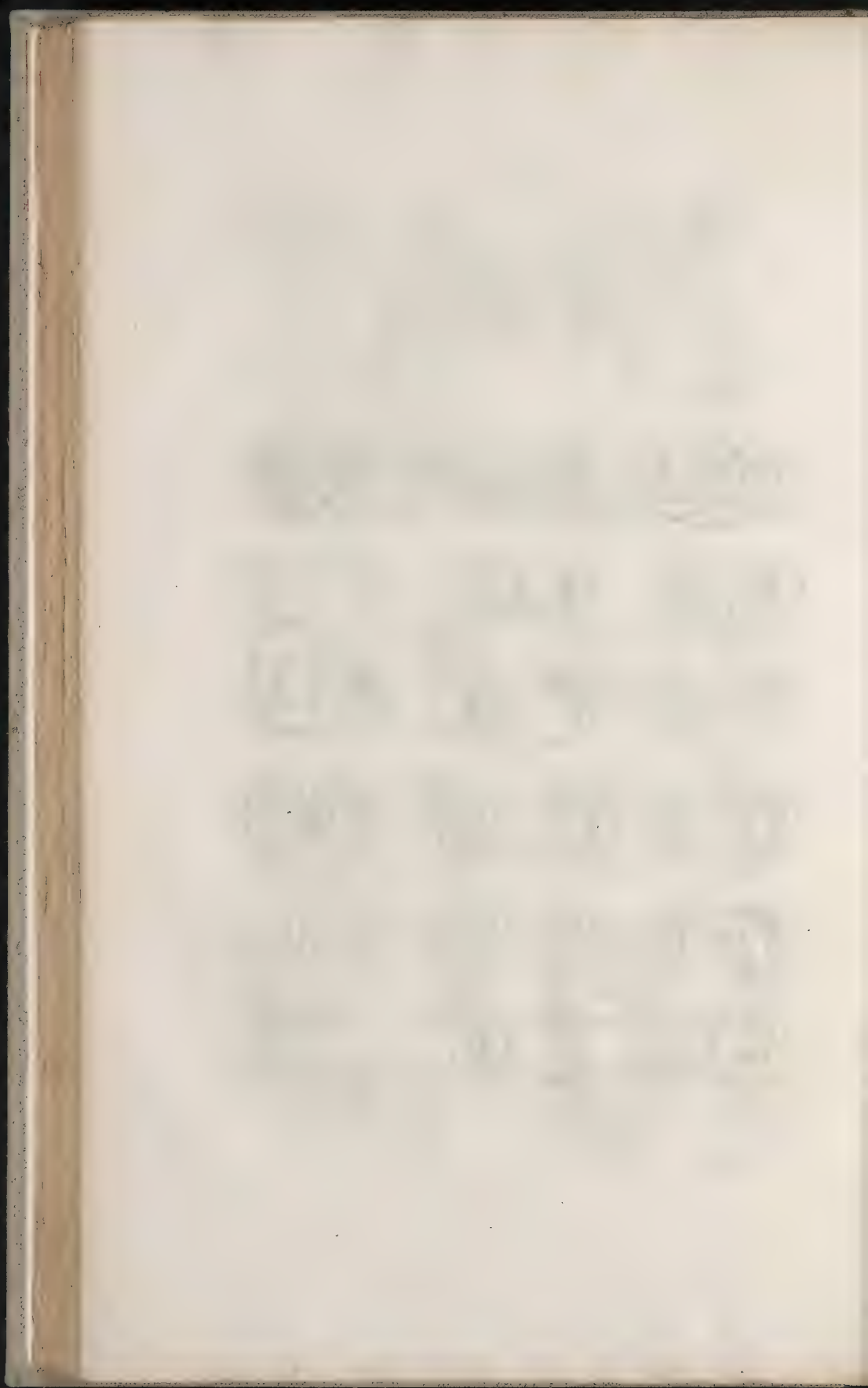

POMPONIA.

TAB. I.

POMPONIA.

TAB. 4.

POMPONIA.

TAB. 5.

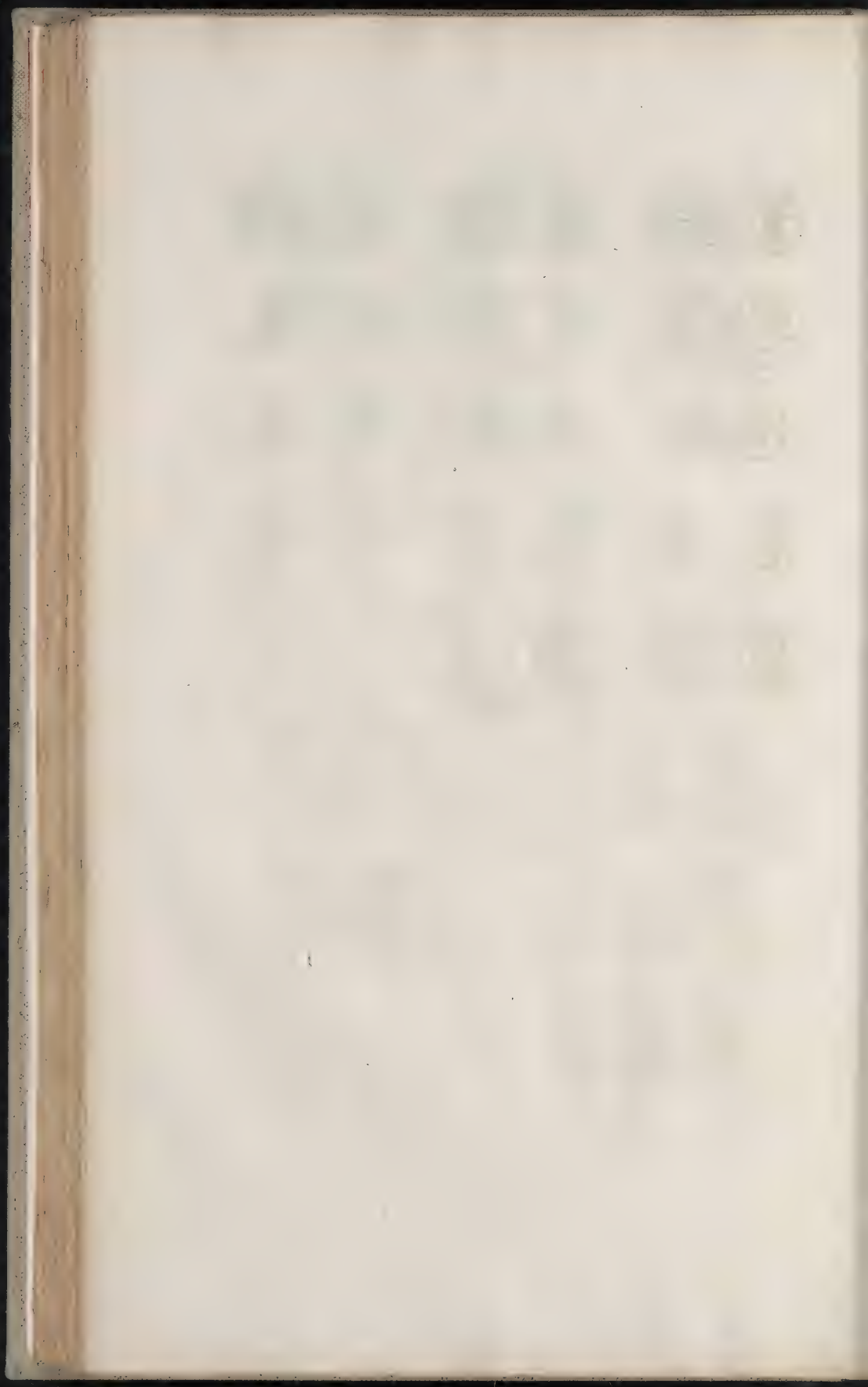

PORCIA.

PORCIA.

TABLE 2.

pag. 354.

pag. 355.

paq 356.

POSTVIMIA

TAB J

pag.^{AR} 356.

pag.^R 357

A

pag. R 358.

A

AR

pag. 359

A

TAB 2

毛

pag. Æ 360.

AE

Æ.

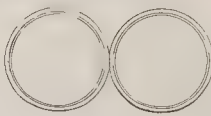
PROCILIA.

pag. A. 360.

pag. A. 361.

PROCULEIA.

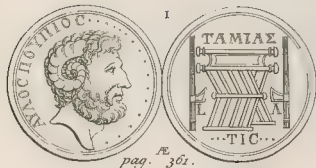

pag. A. 361.

Æ

PVPIA.

pag. A. 361.

pag. A. 362.

Æ

QVINCTIA.

pag. 362.

pag. 363

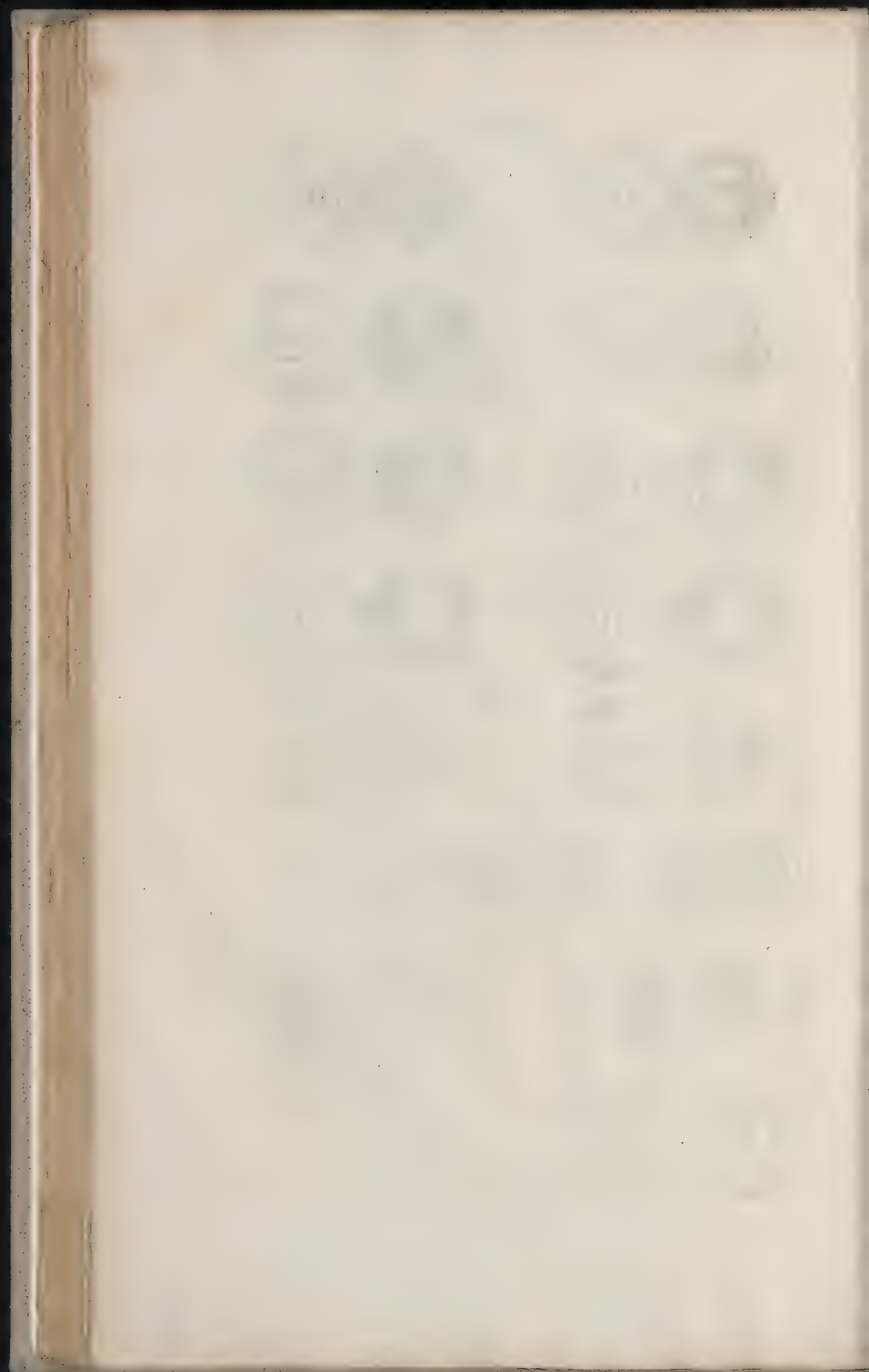

QVINCTILIA

pag. 363.

FABIRIA.

pag. 364.

RENIA.

pag. 364.

ROSCIA

TAB. I

pag. 364.

pag. 364.

ROSCIA

TAB. 2

pag. 385.

pag. 386.

RVBELLIA.

pag. 366.

RVBRIA.

pag. 366.

R

pag. 367.

R

R

R

R

R

R

pag. 368.

RVSTIA.

pag. 368.

R

RVSTICELIA

pag. 369

RVTILIA.

pag. 370

SALVIA.

pag. 370.

pag. 371.

SALVSTIA.

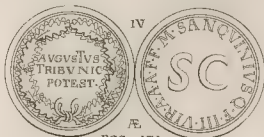
pag. 372.

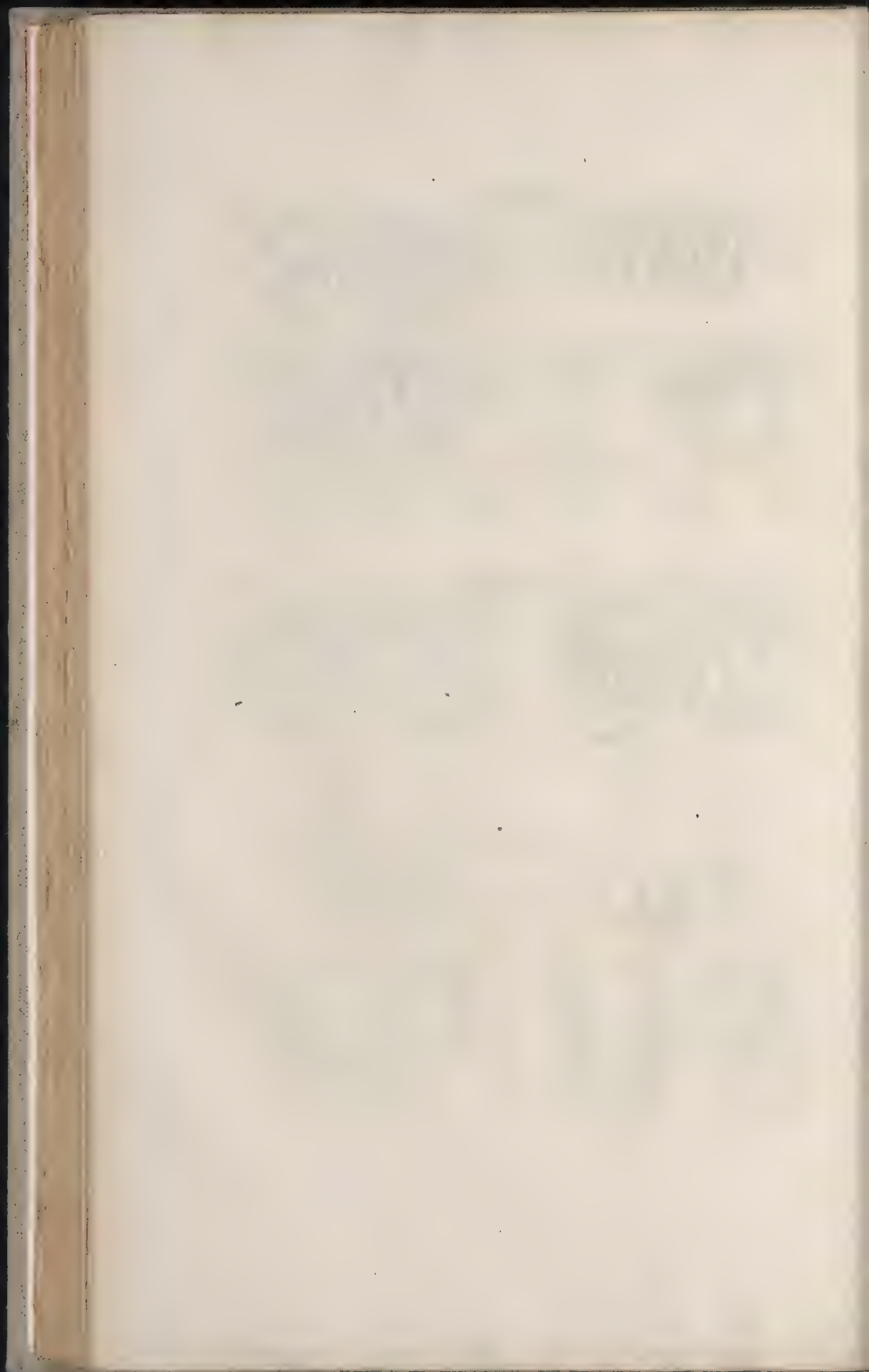
SANQVINIA.

pag. 372.

pag. 373.

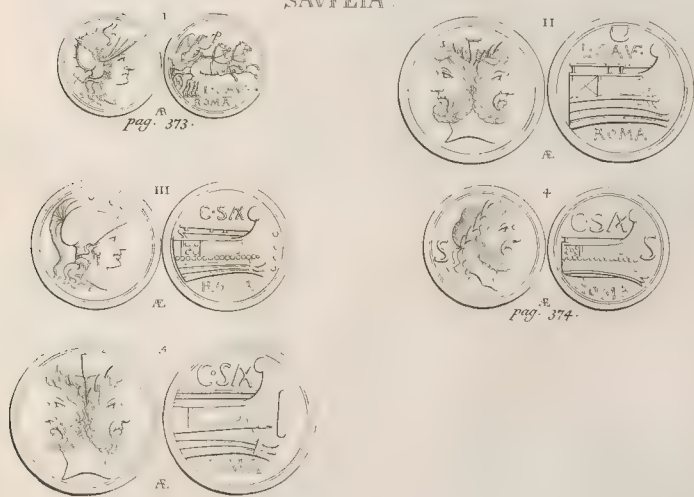

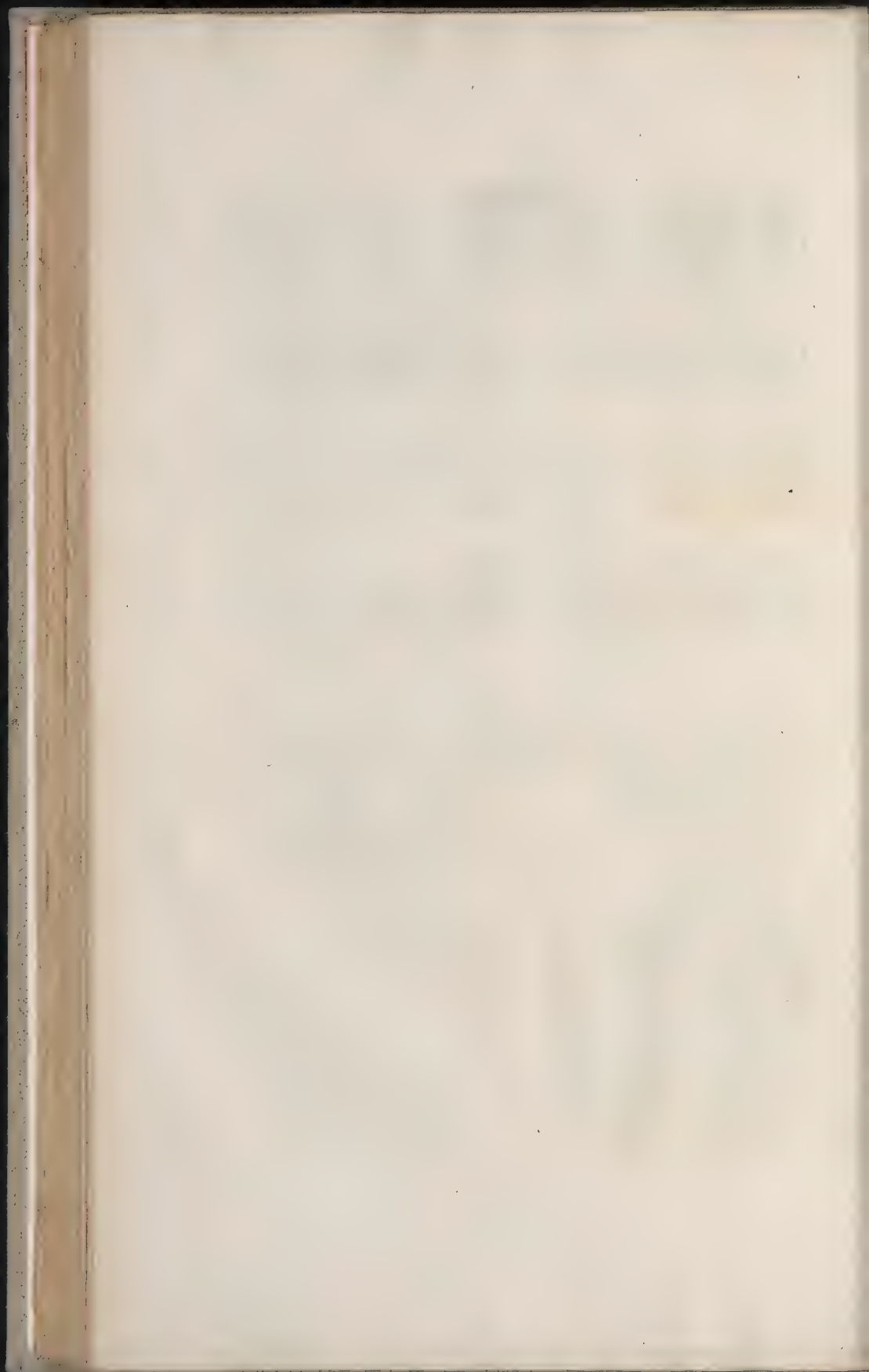

SATRIENA.

SAVFEIA.

SCRIBONIA.

pag. 374.

pag. 375.

Æ.

Æ.

pag. 378.

SEMPRONIA.

TAB. I.

pag. 378.

Æ.

pag. 379.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

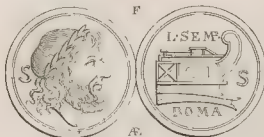
pag. 380.

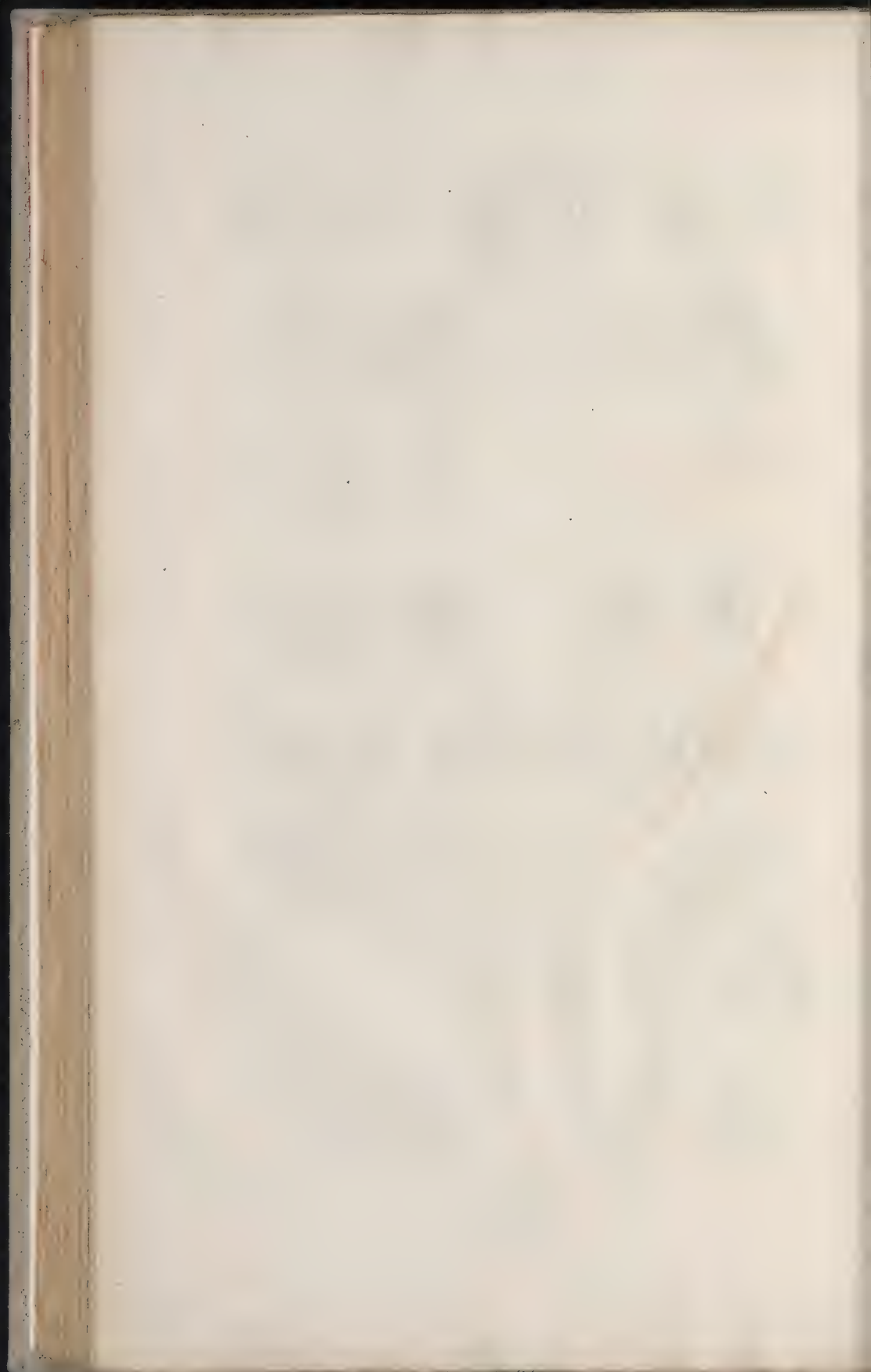
Æ.

Æ.

Æ.

SEMPRONIA

TAB. 2.

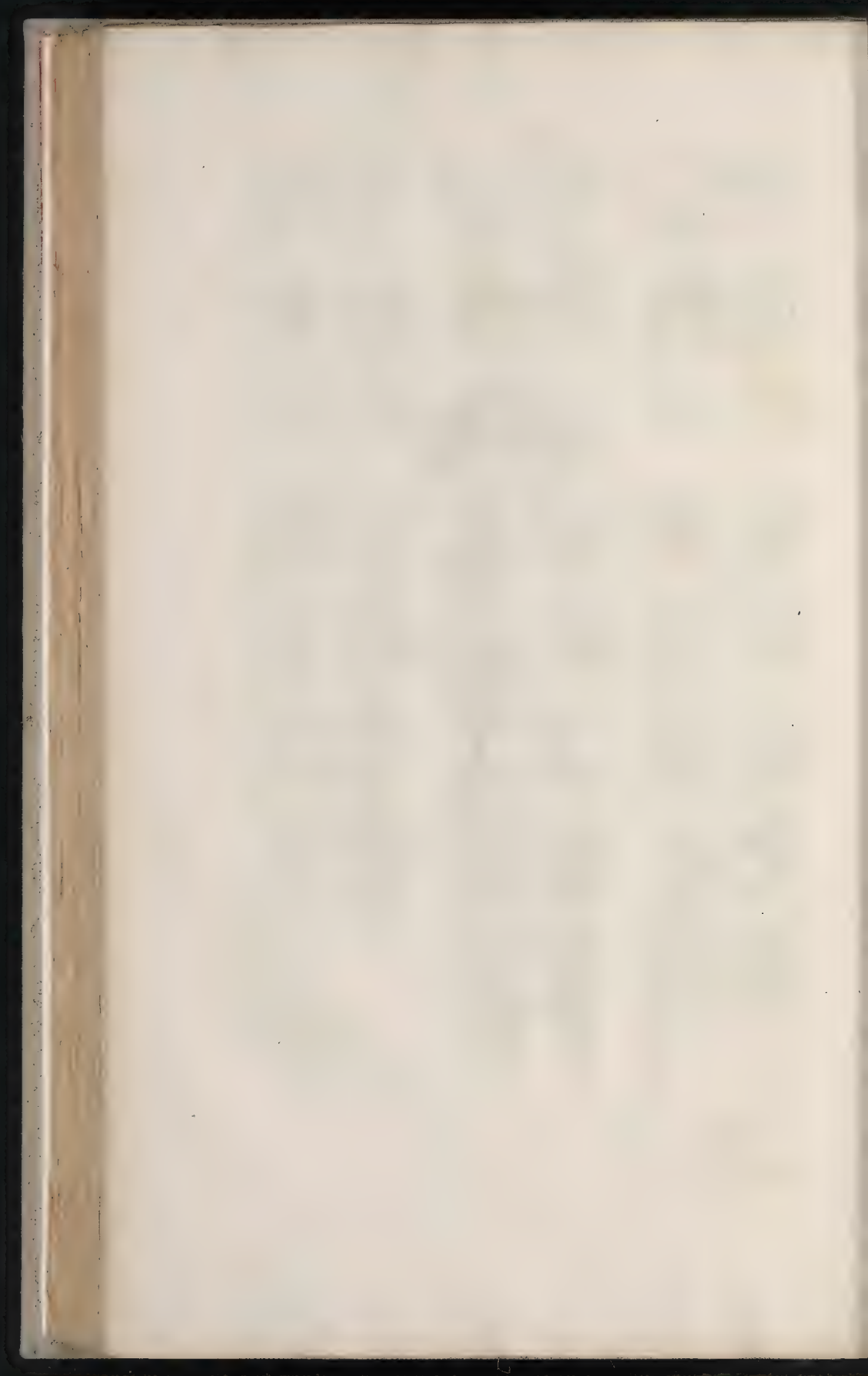
SENTIA .

pag. 382

pag. 384.

SEPVLLIA.

SERGIA.

SERVILIA.

SERULLIA.

TAB 2

pag. 390.

pag. 391.

pag. 392.

pag. 393.

R.

R.

SESTIA.

pag. 393.

pag. 394.

R.

R.

SEXTILIA.

pag. 394.

R.

SICINIA.

pag. 394.

pag. 395.

R.

SILIA.

SOSIA.

SPVRILIA.

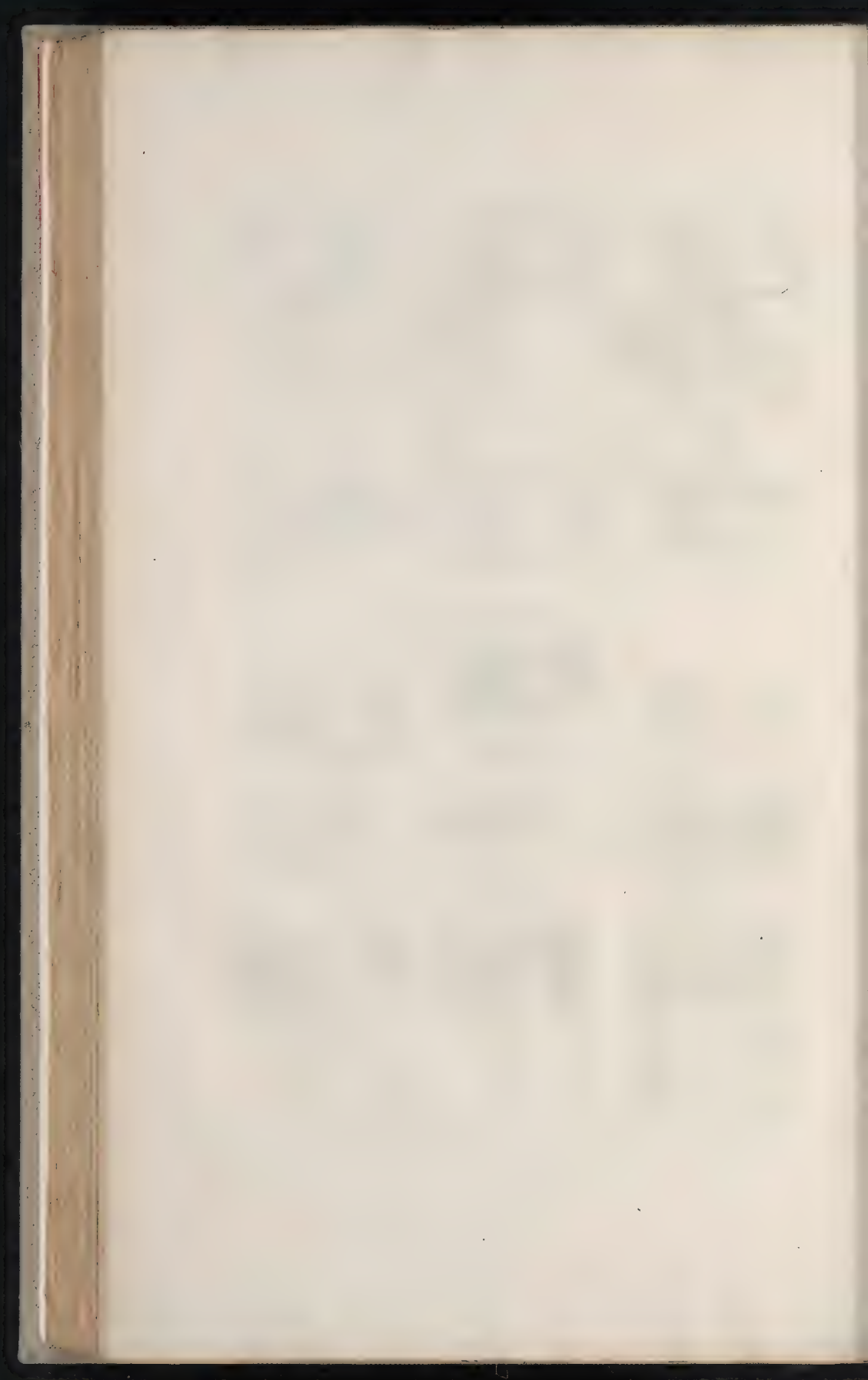

STATIA.

STATILIA.

SVILLIA.

SVLPICIA.

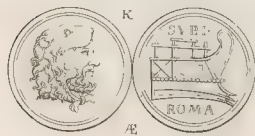

SVLPICIA.

TAB 2.

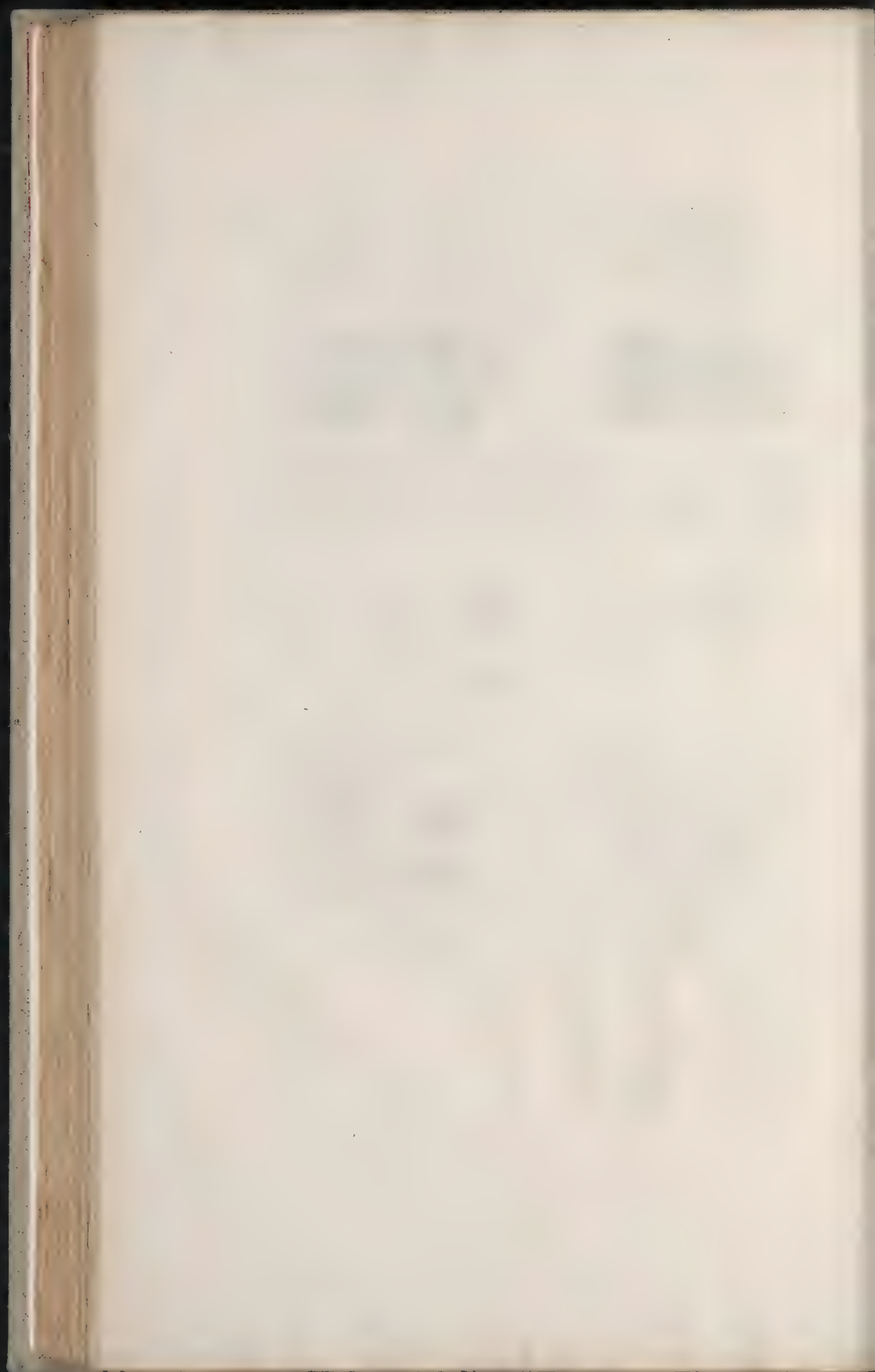

TADIA.

TARQVITIA.

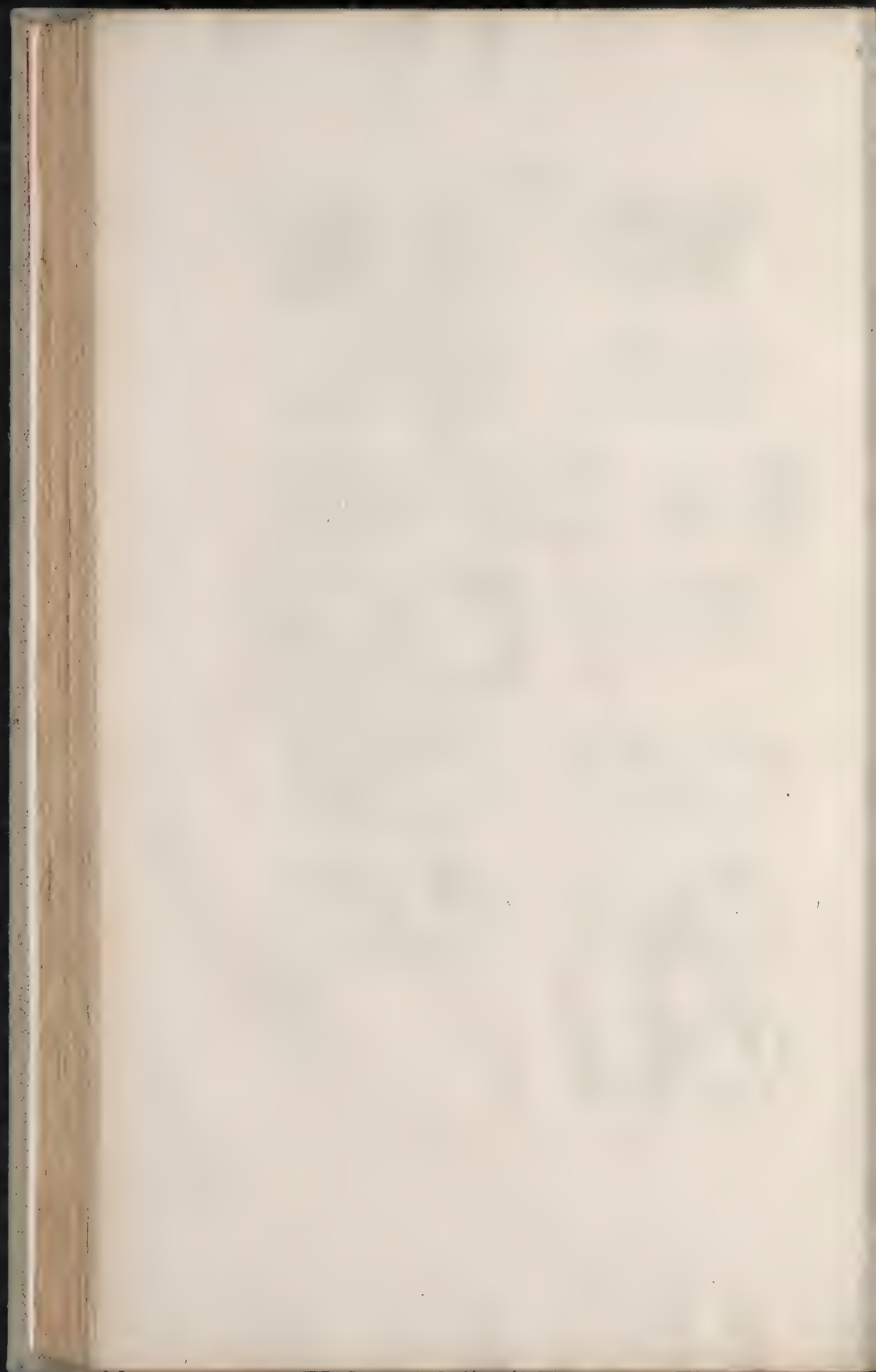

TERENTIA.

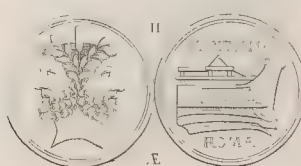
THORIA.

TITIA.

THINIA.

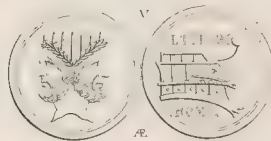
TITVRIA.

pag. 419.

pag. 420.

A.

pag. 421

A.

A.

A.

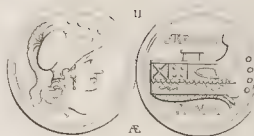
A.

A.

TREBANIA.

IVIIA

VALERIA

VALERIA.

TAB. 2

pag. 428.

pag. 430.

pag. 431.

pag. 432.

VARGANTELA.

pag. 432.

pag. 433.

pag. 433.

VENTIDIA.

pag. 433.

pag. 435.

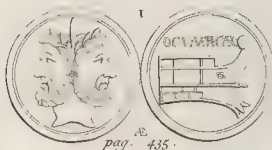

pag. 435.

VERGILIA.

VIBIA

TAB. I

pag. 441

AR

AR

pag. 442

AR

AR

AR

pag. 443

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

AR

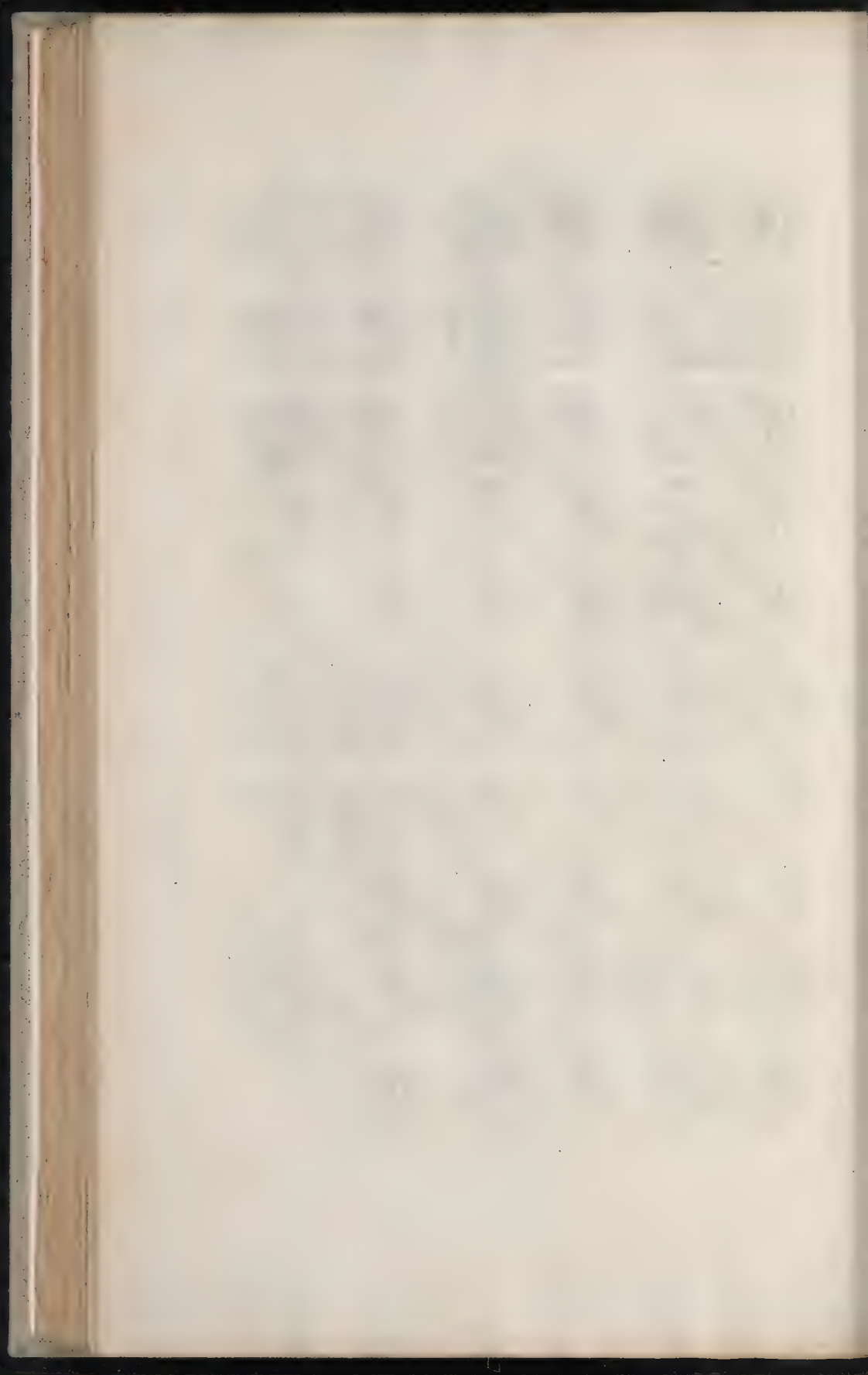
AR

AR

AR

VIBIA.

pag. 444.

pag. 445.

pag. 446.

TAB III

pag. 447.

Æ.

Æ.

Æ.

Æ.

pag. 448.

VIBIA.

VINICIA.

VIPSANIA.

pag. N.R. 450.

A

A

A

pag. 451.

A

A

A

A

pag. 452.

A

A

VITELLIA.

pag. 452.

VMMIDIA.

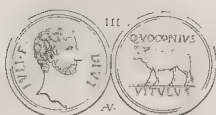
pag. 452.

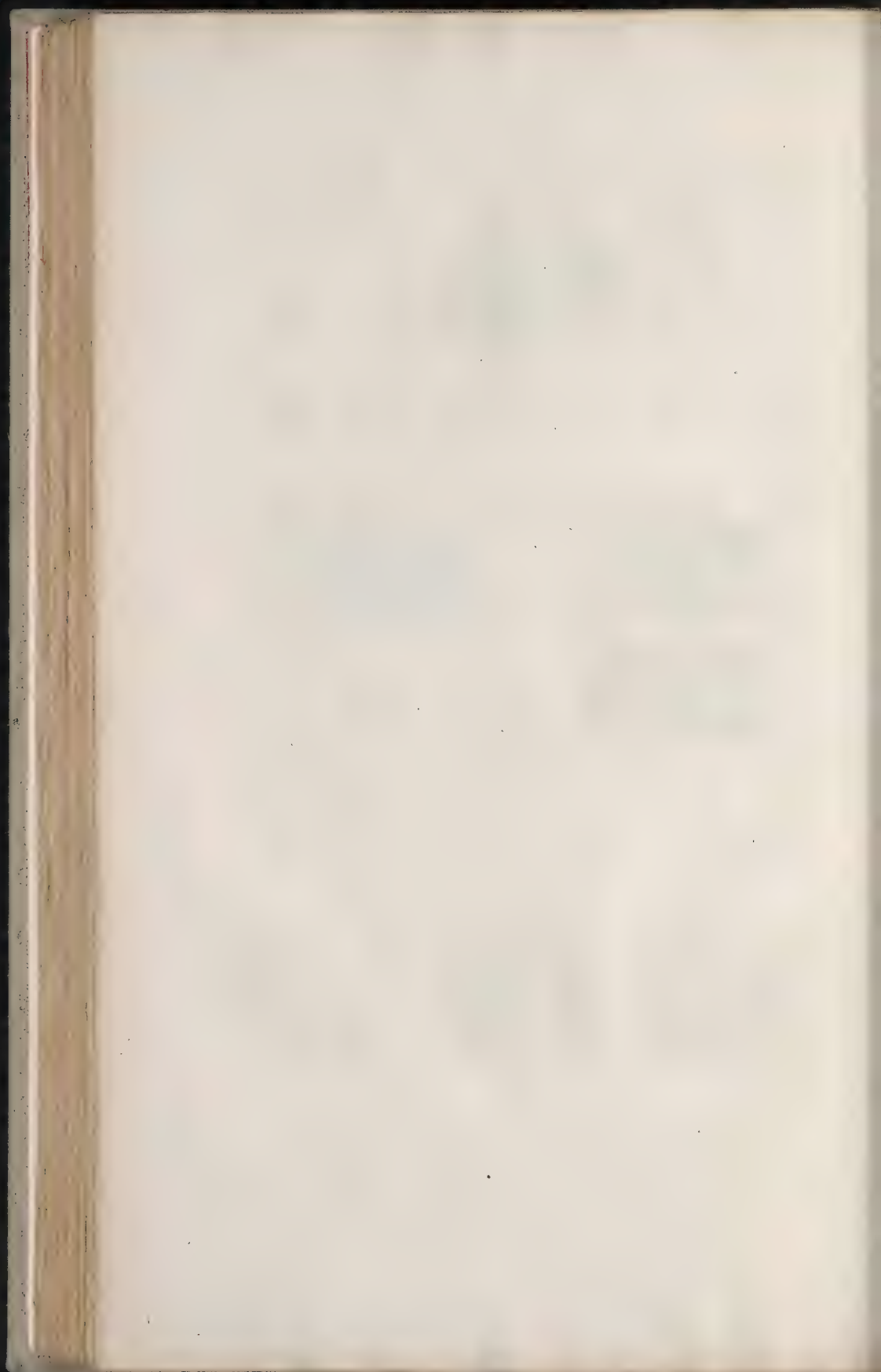

VOCONIA

pag. 454.

VOLTEIA.

pag. 455.

pag. 456.

pag. 457.

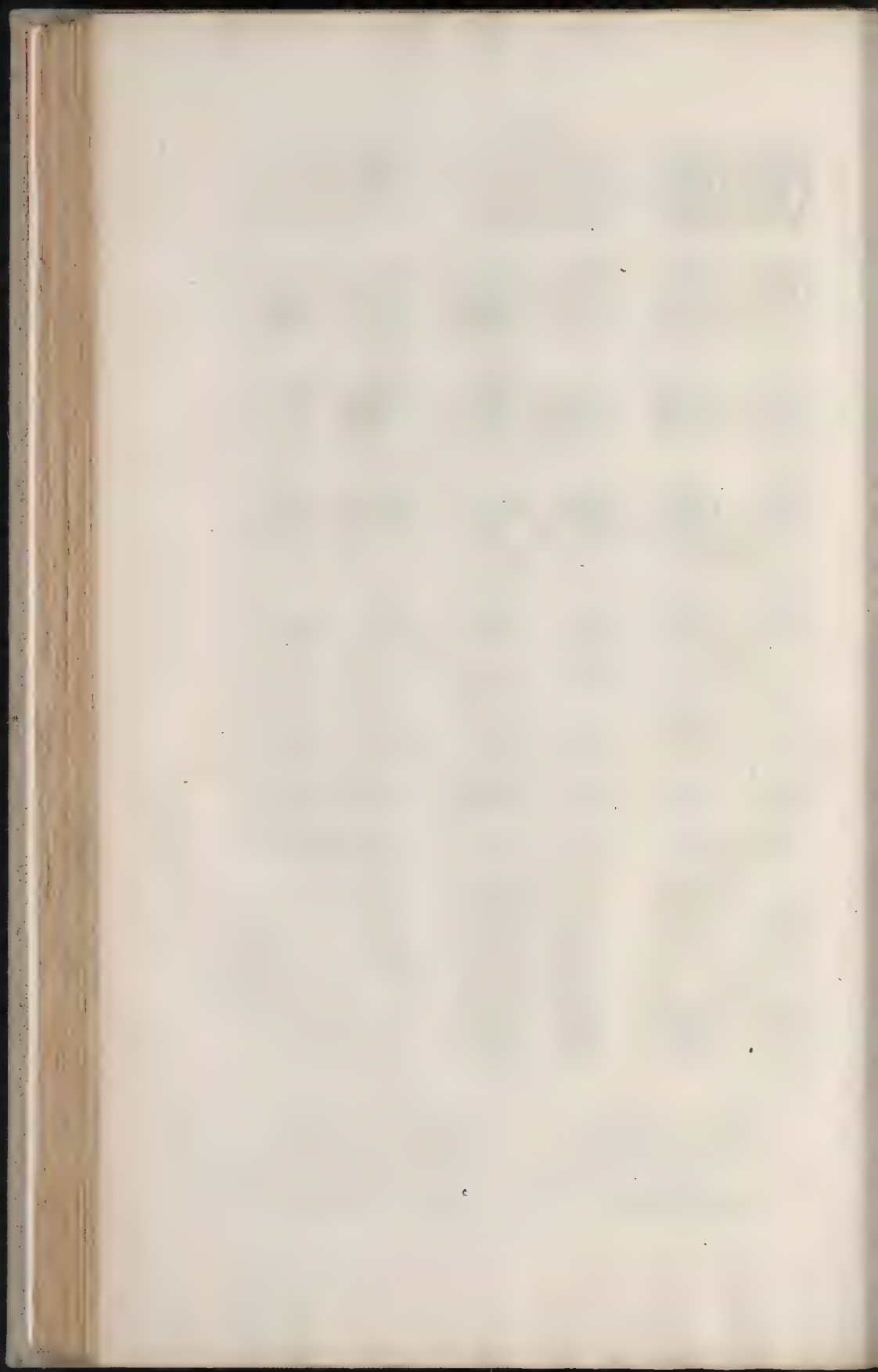

VOLX.MNIA.

pag. 457.

INCERTA.

INCERTA.

TAB 2

pag. 461.

pag. 462.

pag. 463.

pag. 464.

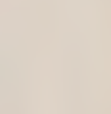
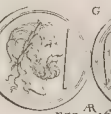
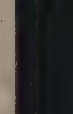
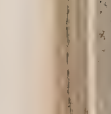
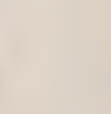
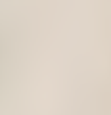
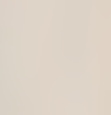
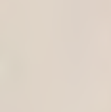
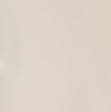

INCERTA.

TAB. 3

pag. 464.

pag. 466

INCERTA.

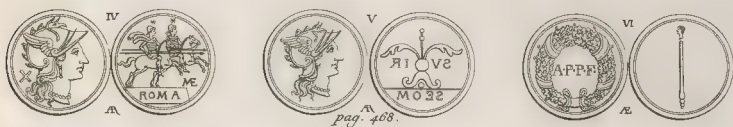
VII. TAB. 4.

INCERTA.

TAB. 5.

pag. 468.

pag. 469.

MISCELLANEA.

TAB. 6.

NVMMI BARBARI.

TAB. 7.

NVMMI HISPANICI.

pag. 474.

ROMA.

TAB. J.

pag. 474.

pag. 475.

ROMA.

TAB. 2.

ROMA .

TAB. 3.

pag. 476.

pag. 477.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. I.

ACILIA.

pag. 481.

pag. 482.

pag. 483.

pag. 484.

pag. 485.

pag. 486.

pag. 487.

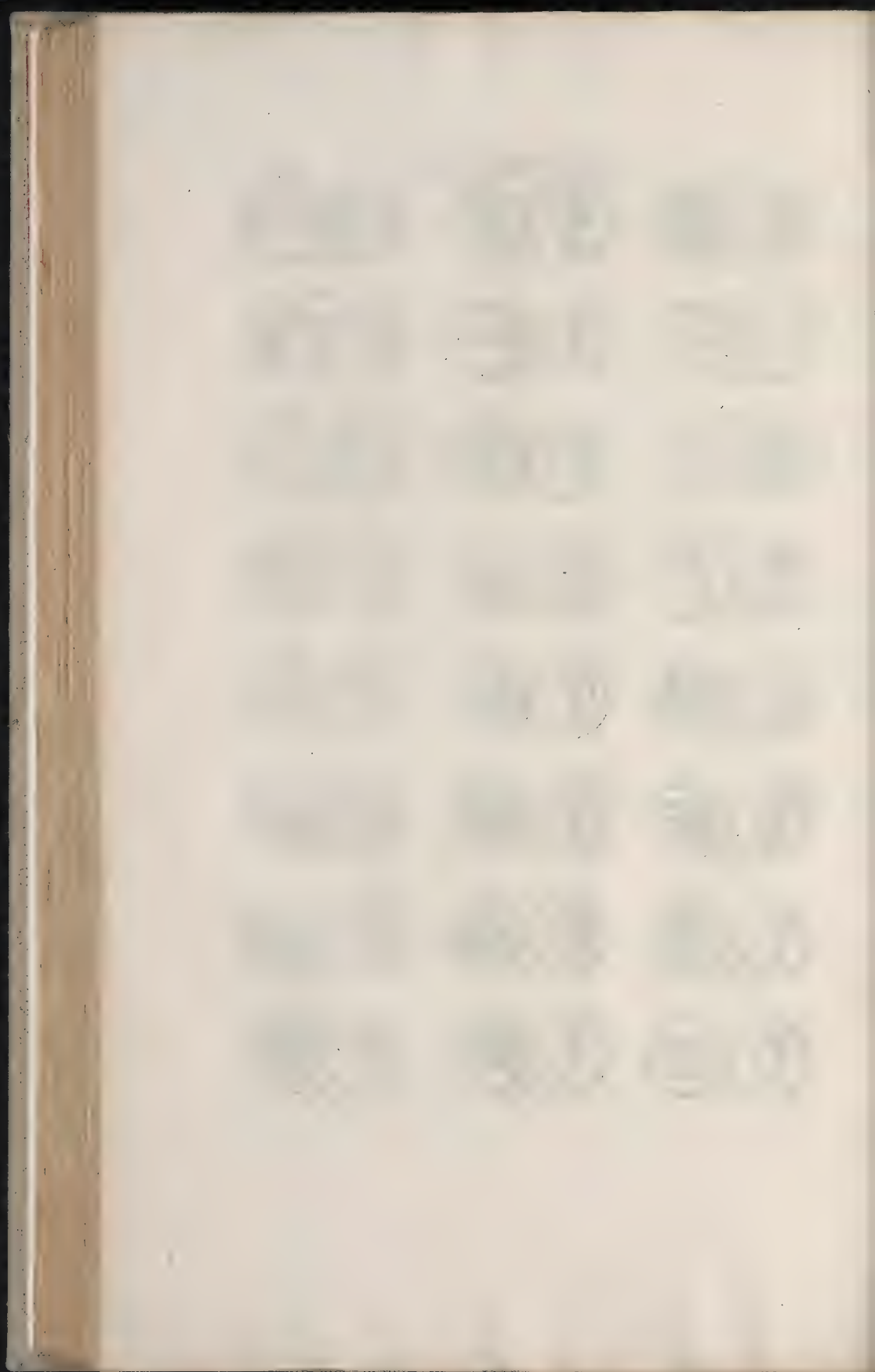
pag. 488.

pag. 490.

pag. 491.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. II.

AEMILIA.

pag. 491.

179

179

pag. 492.

180

181

181

180

pag. 493.

181

180

181

180

180

182

181

180

pag. 494.

220

pag. 495.

26

26

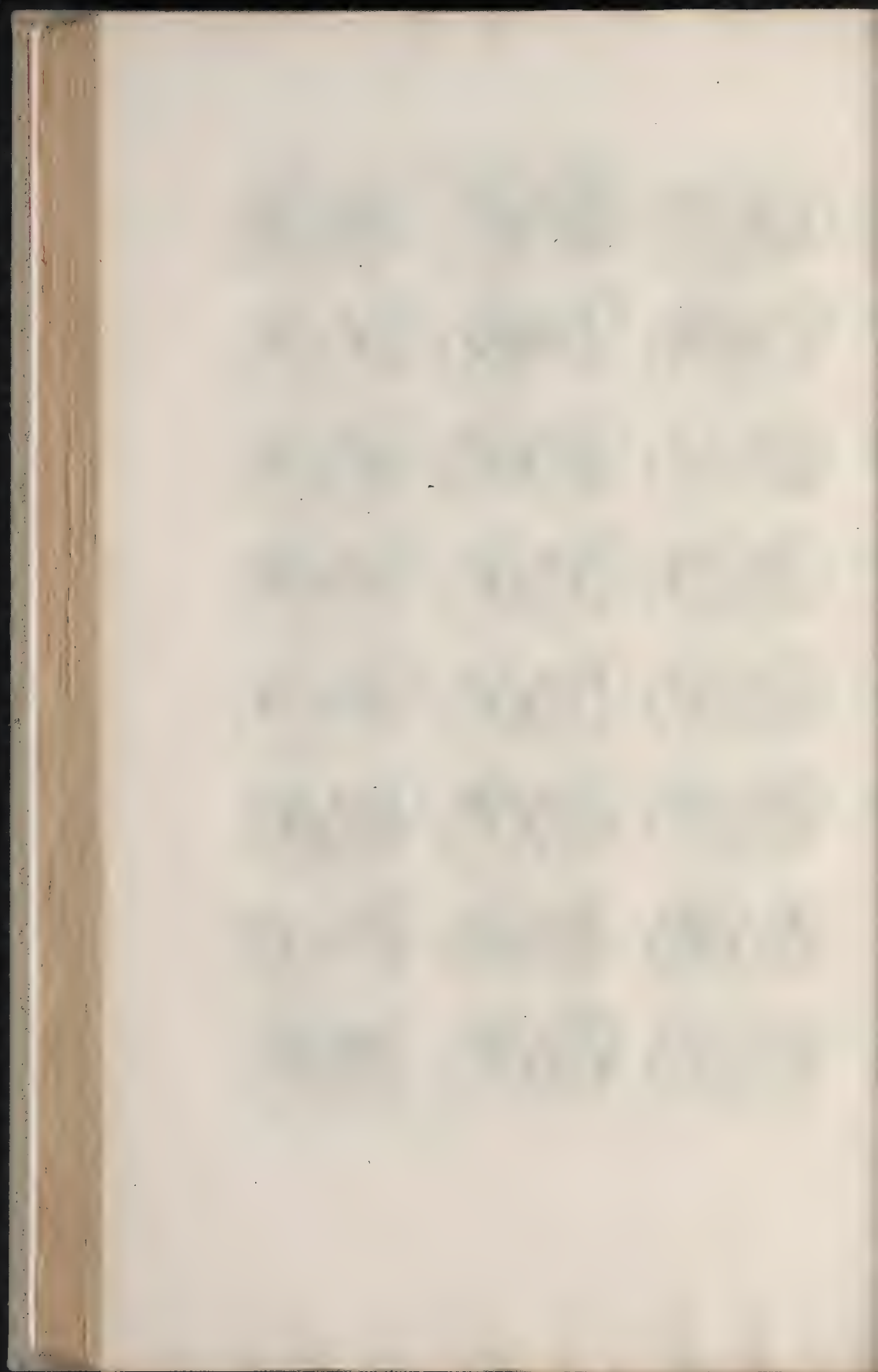
26

26

27

NVMMI CONSVLARES.

AEMILIA.

TAB. III.

Table with 3 columns and 8 rows of faint, illegible text.

NUMMI CONSULARES.

TAB. IV.

AEMILIA.

pag. 497.

ALBIA.

pag. 497.

ALFINIA.

pag. 498.

ANICIA.

pag. 499.

ANNIA.

pag. 499.

ANTIA.

pag. 500.

ANTISTIA.

pag. 501.

ANTONIA.

pag. 500.

pag. 501.

NVMMI CONSVLARES.

ANTONIA.

pag. 502

43
A 128
pag. 504

TAB.V.

*RE
pag. 503

123 456 789
1011 1213 1415
1617 1819 2021
2223 2425 2627
2829 3031 3233
3435 3637 3839
4041 4243 4445
4647 4849 5051

NUMMI CONSVLARES.

TAB. VI.

pag. 504.

pag. 505.

pag. 506.

NVMMI CONSVLARES.

TAB.VII

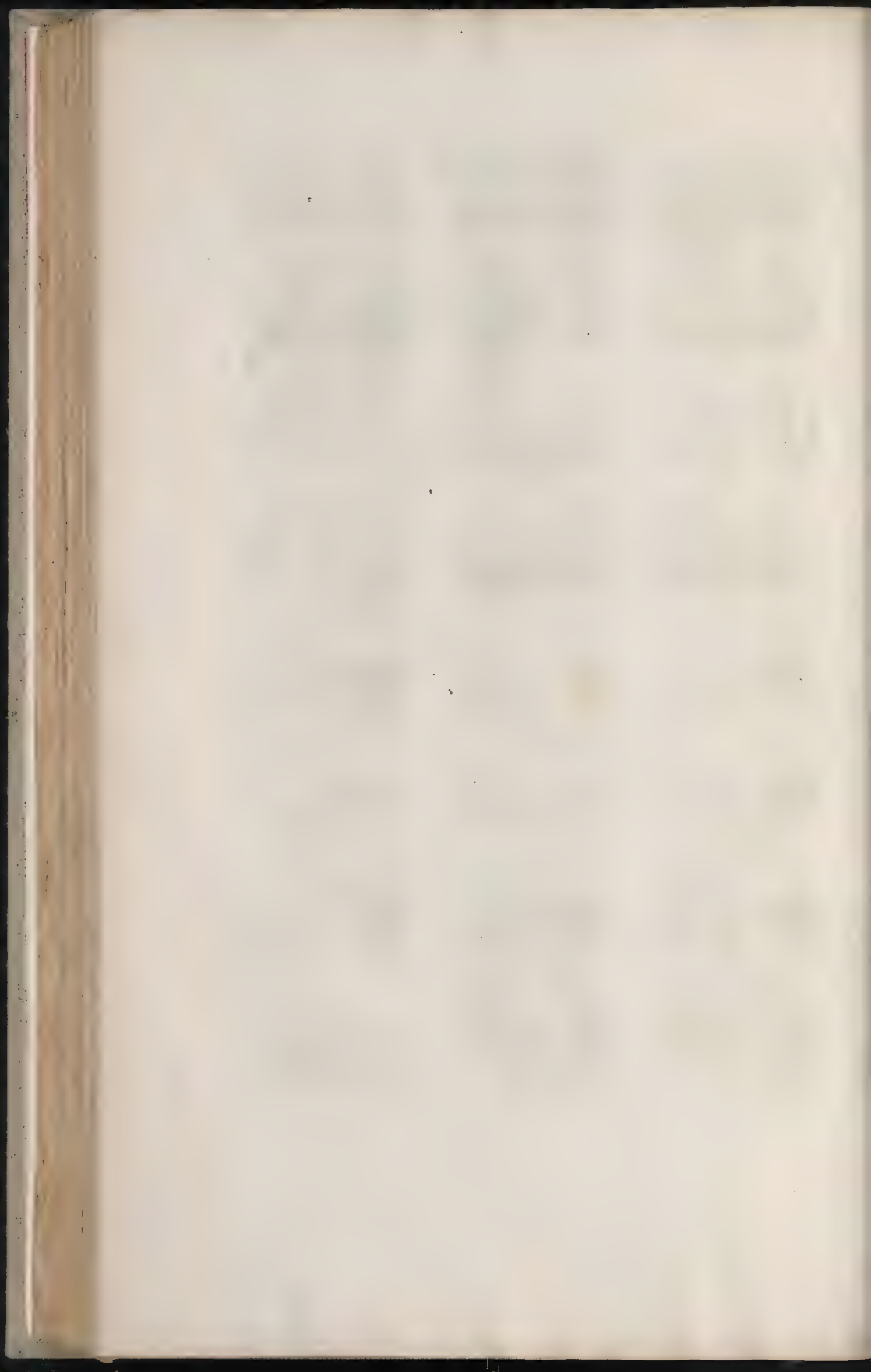
ANTONIA.

pag. 506.

pag. 507.

pag. 508.

NVMMI CONSVLARES.

pag. 508.

pag. 509.

pag. 510.

pag. 511.

pag. 511.

pag. 512.

pag. 512.

pag. 513.

pag. 513.

pag. 514.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. IX.

ATILIA.

pag. 514.

pag. 515.

pag. 516.

pag. 517.

ATTEIA

AVFIDIA

pag. 518.

AVRELIA.

pag. 519.

pag. 520.

NUMMI CONSULARES.

TAB. X.

AVTRONIA.

pag. 520.

BAEBIA.

pag. 521.

CAECILIA.

pag. 522.

CAECILIA.

pag. 523.

CAECILIA.

pag. 524.

CAECILIA.

pag. 525.

CAECILIA.

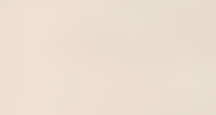
pag. 526.

CAECILIA.

pag. 527.

CAECILIA.

pag. 528.

CAECILIA.

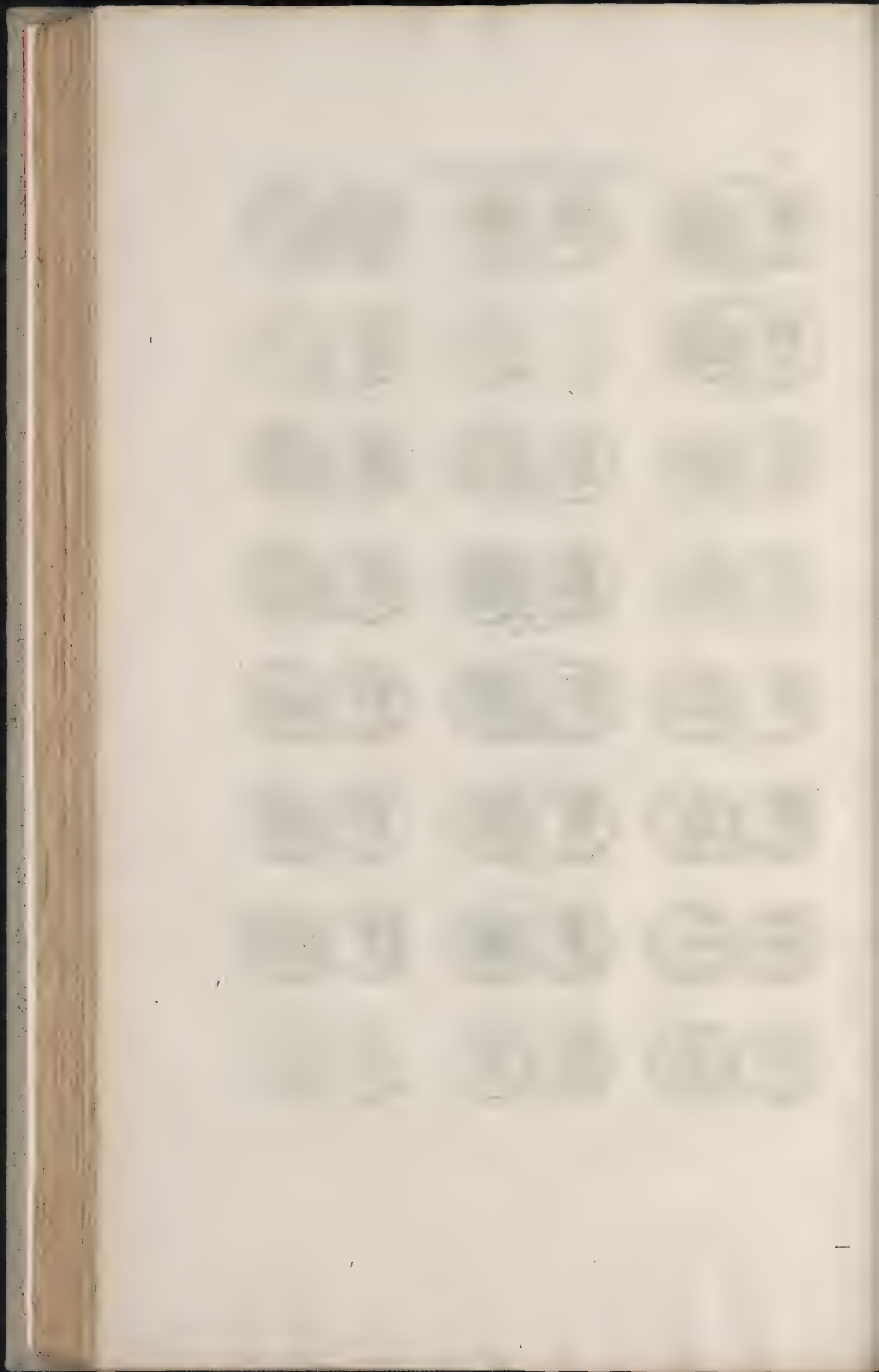

pag. 529.

CAECILIA.

pag. 530.

NVMMI CONSVLARES.

pag. 527.

pag. 528.

pag. 530.

pag. 531.

pag. 532.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XII.

THE HISTORY OF THE
CITY OF LONDON
FROM THE FOUNDATION
TO THE PRESENT
TIME
BY
JOHN STOW
1618

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XIII.

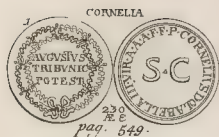

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XV.

pag. 549.

pag. 550.

pag. 551.

pag. 552.

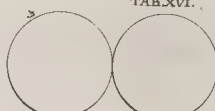

NUMMI CONSULARES.

TAB. XVI.

pag. 552.

pag. 553.

pag. 554.

pag. 555.

pag. 556.

pag. 557.

pag. 558.

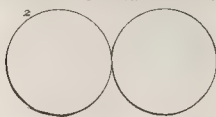
01	02	03
04	05	06
07	08	09
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31	32	33
34	35	36
37	38	39
40	41	42
43	44	45
46	47	48
49	50	51
52	53	54
55	56	57
58	59	60
61	62	63
64	65	66
67	68	69
70	71	72
73	74	75
76	77	78
79	80	81
82	83	84
85	86	87
88	89	90
91	92	93
94	95	96
97	98	99
00	01	02

NVMMI CONSVLARES.

pag. 559.

pag. 560.

pag. 561.

pag. 562.

pag. 563.

pag. 564.

pag. 565.

pag. 566.

pag. 567.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XVIII.

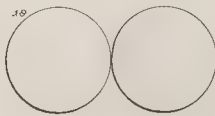
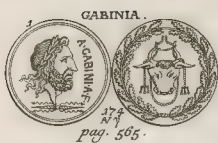

Table with 3 columns and 8 rows of text, likely a calendar or ledger.

1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24

NVMMI CONSVLARES.

IVLIA.

pag. 572.

pag. 573.

TAB. XIX.

pag. 573.

Table with 3 columns and 8 rows of faint, illegible text.

NUMMI CONSULARES.

Table with 3 columns and 8 rows of faint, illegible text.

NVMMI CONSVLARES.

IVLIA.

pag. 577.

TAB. XXI.

IVNIA.

pag. 578.

pag. 579.

pag. 580.

IVVENTIA.

Table with 3 columns and 8 rows of faint, illegible text.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XXII.

Table with 3 columns and 8 rows of faint, illegible text.

TAB. XXIII

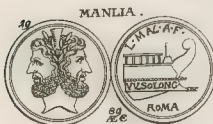

Table with 3 columns and 8 rows of faint, illegible text.

NVMMI CONSVLARES.

MANLIA.

124
AV

pag. 590.

NVMMI CONSVLARES.

124
AV

pag. 591.

TAB. XXIV.

126
AV

MARCIA.

122
AV

124
AV

126
AV

128
AV

pag. 592.

126
AV

126
AV

124
AV

pag. 593.

124
AV

126
AV

124
AV

124
AV

126
AV

124
AV

124
AV

126
AV

124
AV

pag. 595.

124
AV

126
AV

124
AV

124
AV

126
AV

MVCLIA.

124
AV

124
AV

126
AV

Table with 3 columns and 8 rows of faint, illegible text.

NUMMI CONSULARES.

MESCIINA.

pag. 596.

NUMMI CONSULARES.

TAB. XXV.

pag. 597.

MINVIA.

pag. 598.

MVMMIA.

MVNATIA.

pag. 599.

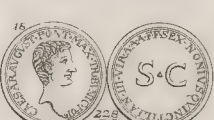
pag. 600.

山 南 山
山 南 山
山 南 山
山 南 山
山 南 山
山 南 山
山 南 山
山 南 山
山 南 山
山 南 山

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XXVI.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XXVII.

OCTAVIA.

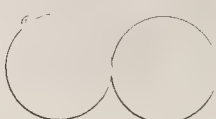

pag. 602.

pag. 603.

OGVLNIA.

PAPIA.

pag. 604.

PASSIENA.

pag. 605.

PERPERNA.

pag. 606

PETILLIA.

pag. 607.

PLAVTIA.

Table with 3 columns and 10 rows of faint, illegible text.

NUMMI CONSULARES.

TAB. XXVIII.

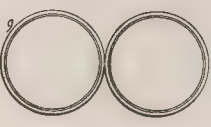
pag. 607.

pag. 608.

pag. 609.

pag. 610.

pag. 611.

pag. 612.

1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24

NVMMI CONSVLARES.

ТАВ XXIX.

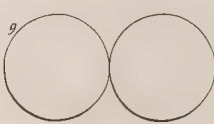
pag. 612.

pag. 613

PVPIA

QVINCTIA

pag. 614.

QUINCTILIA

RVBRIA

RYPILIA

pag. 615.

SANQVINIA

NUMMI CONSULARES.

SEMPRONIA.

TAB XXX.

文
三
三
三
三
三
三
三
三
三

三
三
三
三
三
三
三
三
三
三

三
三
三
三
三
三
三
三
三
三

NVMMI CONSVLARES.

SEMPRONIA.

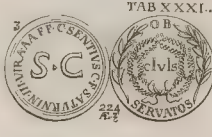
11
pag. 618.

SENTIA.

208
pag. 619.

TAB XXXI.

224
pag. 619.

SEPVLLIA.

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

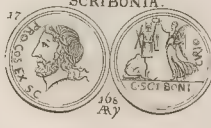
25

SERGIA.

26
pag. 620.

SCRIBONIA.

27

SERVILIA.

28

29

30

31

32

33

34

pag. 621.

卷之三
三
三
三
三
三
三
三
三
三

卷之三
三
三
三
三
三
三
三
三
三

卷之三
三
三
三
三
三
三
三
三
三

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XXXII

SEXTIA.

pag. 622.

SOSIA.

SILIA.

pag. 623.

STATILIA.

SVLPICIA.

pag. 624.

pag. 625.

TARIA.

pag. 626.

TERENTIA.

pag. 627.

TITIA.

NVMMI CONSULARES.

pag. 627

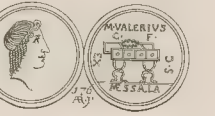
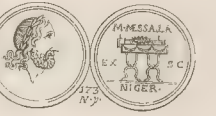
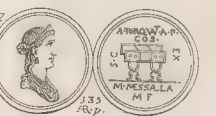
pag. 628.

pag. 629.

pag. 630

pag. 631.

NVMMI CONSVLARES.

TAB. XXXIV.

pag. 631.

pag. 632.

pag. 633.

pag. 634.

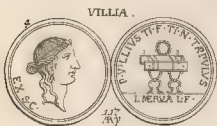
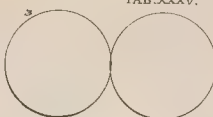

NVMMI CONSVLARES.

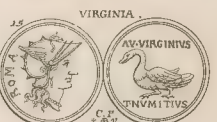
TAB. XXXV.

pag. 634.

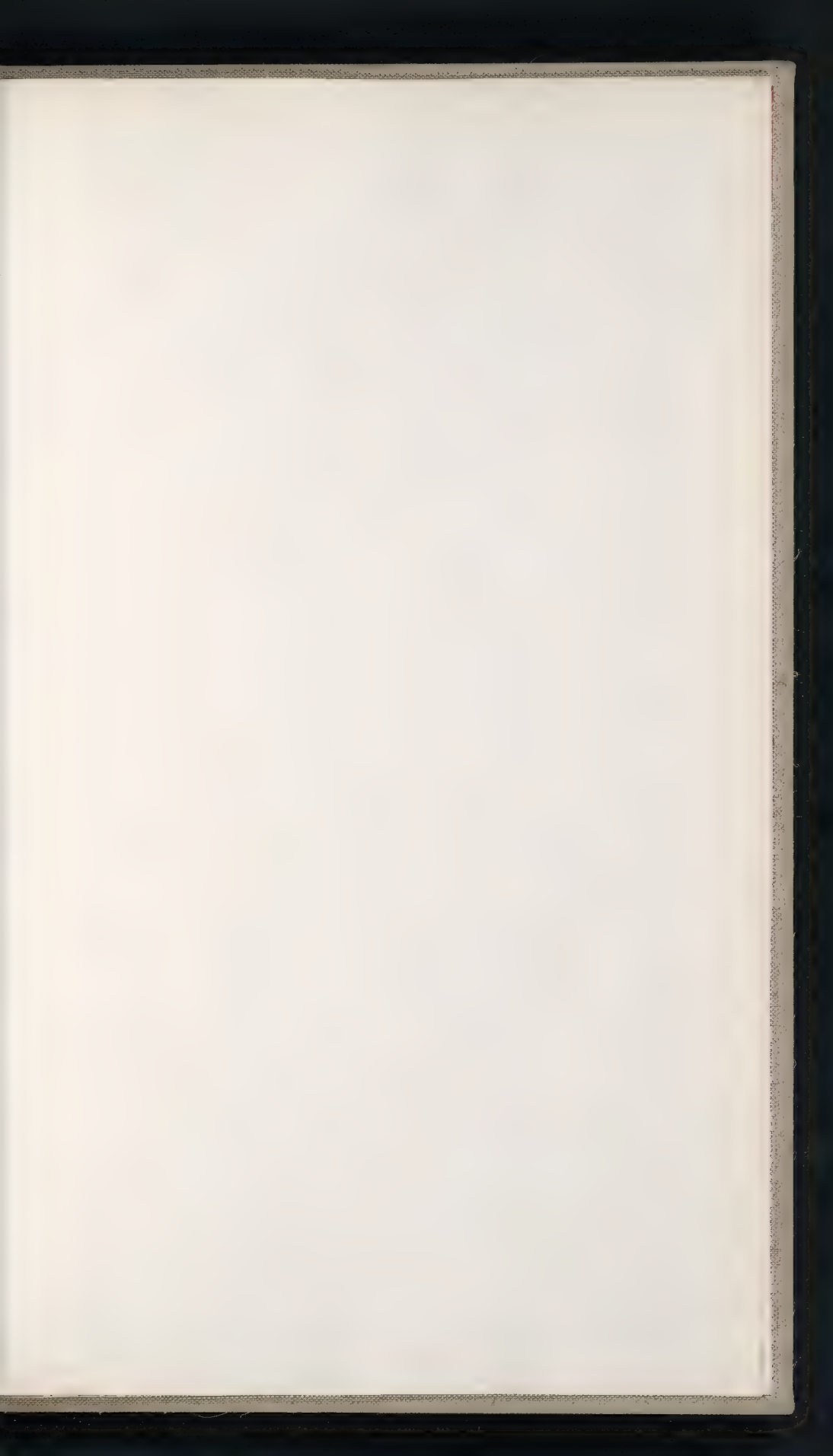
pag. 635.

pag. 636.

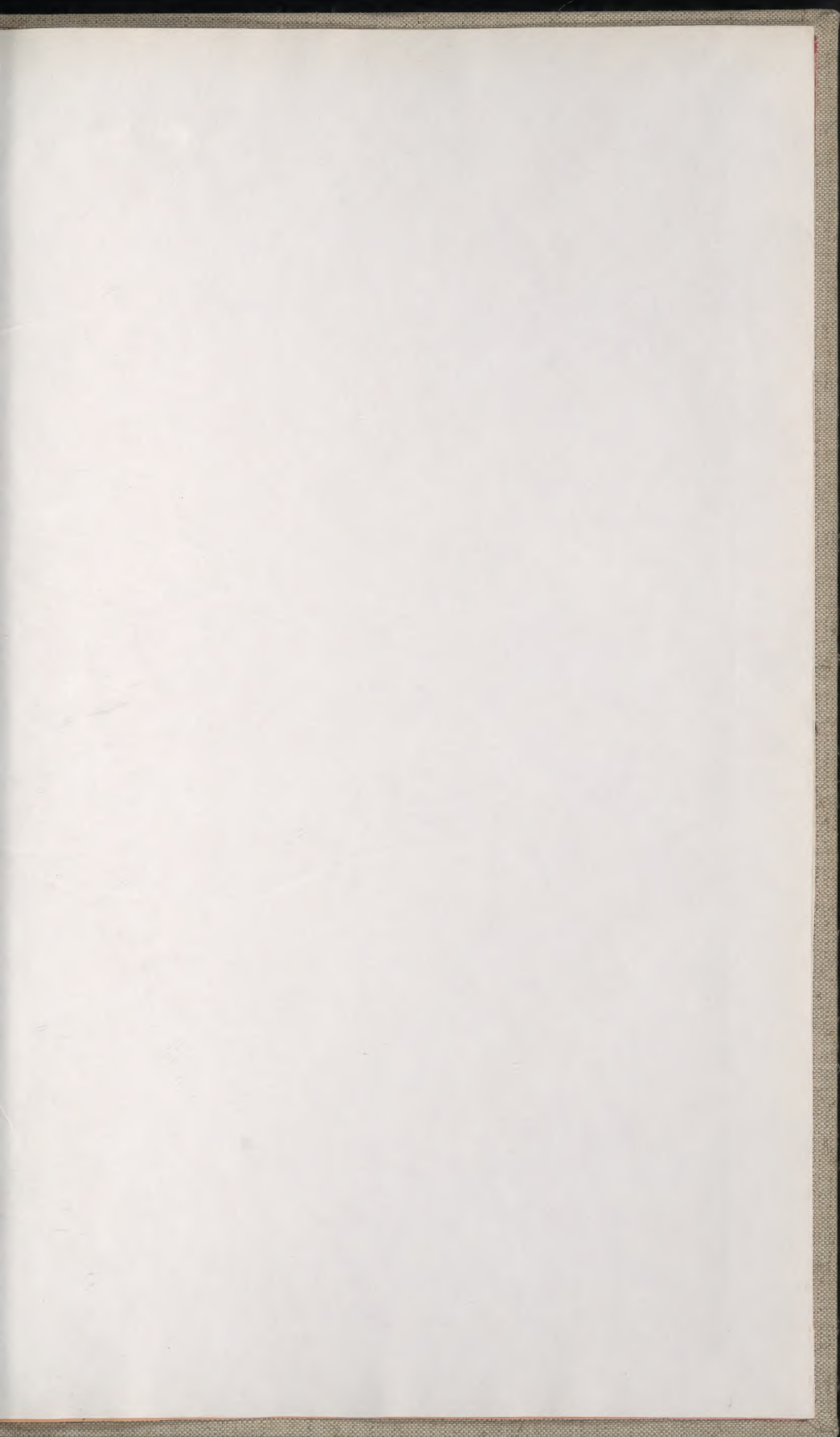

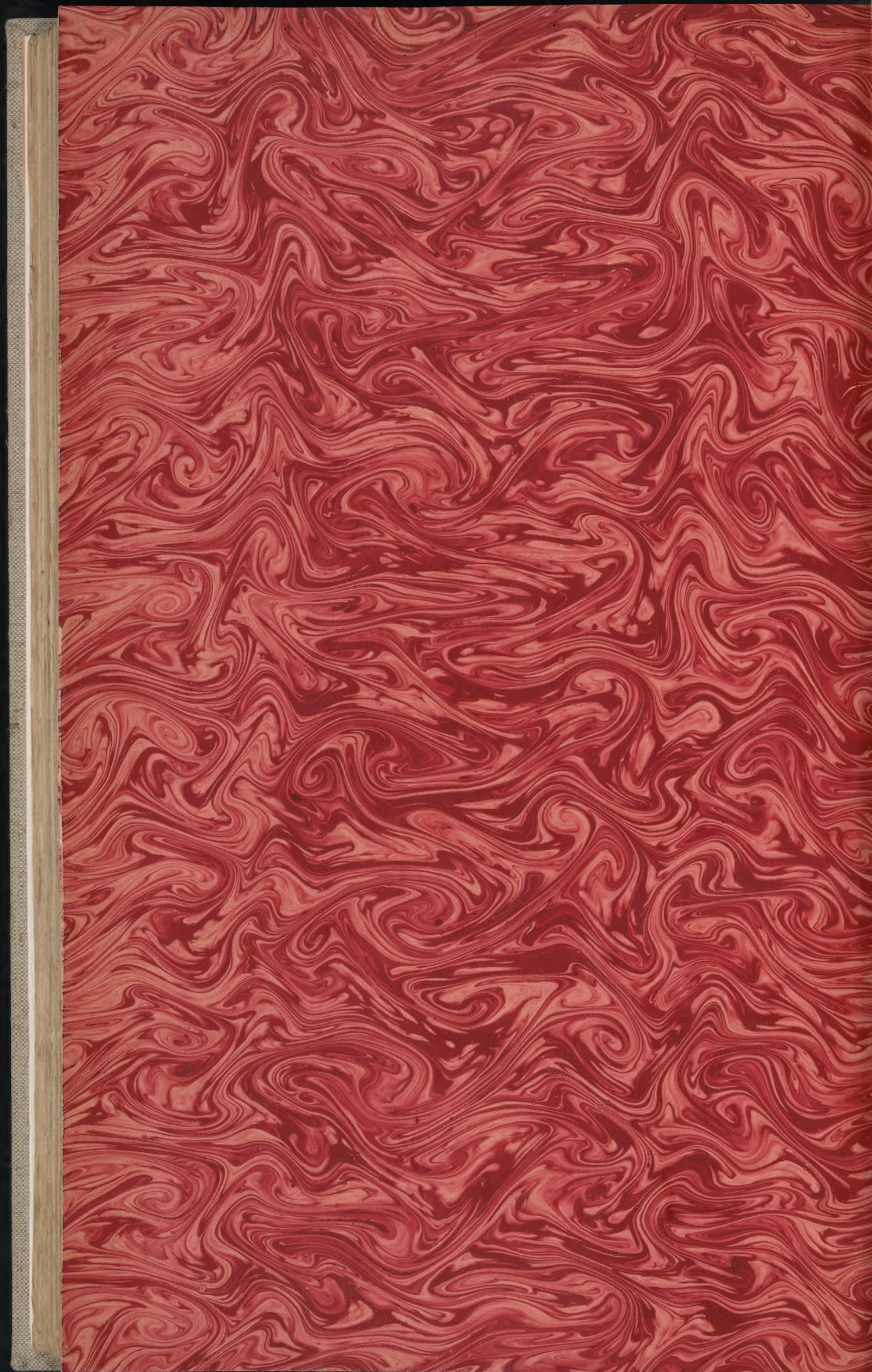

Special
Oversize 92-B
4003
v.1

THE GETTY CENTER
LIBRARY

